

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

4. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 1. ÚNORA 2026

Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je království nebeské.

POUTNÍCI NA HOŘE BLAHOŠLAVENSTVÍ. Dole: v chrámu na Hoře Blahoslavenství u evangeliáře s textem Horského kázání. *Izrael, Peregrinatio ad Fontes Salutis*, 26. února 2013.

Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je království nebeské.

MODLITBA VĚŘÍCÍCH

K: Bratři a sestry, jako lid, který Bůh povolal k údělu blahoslavených, prosme nebeského Otce, skrze jeho Syna v Duchu svatém:

L: PROSÍME TĚ, VYSLYŠ NÁS.

- Za Boží Církev, aby kráčela cestou svobody Ježíšových blahoslavenství.
- Za obyvatele Ukrajiny, kteří trpí útoky na energetickou infrastrukturu uprostřed krutých mrazů, ať skončí ruské barbarství a zmučený ukrajinský národ může žít v míru.
- Za náš národ, aby nepodlehł sobectví, hlásanému vládními představiteli země, ale ve sdílení radostí a nadějí, úzkostí a bolestí lidí současného světa objevil pravé štěstí.
- Za všechny bezradné a zoufalé, aby v hloubi svého svědomí zakusili sílu Ducha svatého, Pána a Dárce života, který vychází z Otce a mluvil ústy proroků
- Modleme se, aby se dětem, trpícím nevyléčitelnými nemocemi a jejich rodinám dostalo nezbytné lékařské péče a podpory, a aby nikdy neztratily sílu a naději.
- Modleme se, aby mladí lidé, kteří vnímají Boží povolání ke kněžství či zasvěcenému životu, našli dobrého průvodce při rozlišování.
- Za věrné zemřelé, ať mají účast na věčné radosti blahoslavených.

K: Otče, sešli nám Ducha pravdy, aby slovo tvého Syna proměnilo naše srdce a obnovilo náš život. Skrze Krista našeho Pána.

L: Amen.

„S papežem a s kardinálem Parolinem jsme se věnovali na jedné straně globálním tématům, ne přímo Grónsku, Venezuele, Íránu, Ukrajině, ale snažili jsme se na to dívat z trochu obecnějšího úhlu pohledu, jak se velice dynamicky proměňuje současný svět, co to znamená nejen pro naši republiku, ale co to znamená pro celou Evropu, jakým způsobem se bude vyvíjet její vztah ke Spojeným státům, co můžeme udělat proto, abychom se úplně nevzdálili od politiky založené na hodnotách, na pravidlech a nesklouzli jenom k uplatňování politiky na základě síly. Církev v tomto ohledu hraje velkou roli, protože má mimořádný diplomatický i politický dosah. Současný papež se snaží velice aktivně moderovat spory, vstupovat do řešení situací, které souvisí například s unesenými dětmi, nebo s vězni různých režimů. Poděkoval jsem mu také za jeho podíl na snaze osvobodit našeho občana Darmovzala z Venezuely. Bavili jsme se o postupu blahořečení dvou kněží zavražděných bývalým režimem jako o příležitosti vnést trochu světla do této temnější stránky naší historie. Jsem rád, že vztah mezi Svatým stolcem a Českou republikou je na takové úrovni.“

*(Petr Pavel, prezident ČR
po návštěvě u papeže Lva XIV.,
19. ledna 2026)*

„I v těchto dnech je Ukrajina zasažena neustálými útoky, které vystavují veškeré obyvatelstvo mrazu zimy.

S bolestí sleduji, co se děje, jsem nablízku a modlím se za ty, kdo trpí. Vlekly konflikty s čím dál závažnějšími důsledky pro civilní obyvatelstvo prohlubuje rozkol mezi národy a vzdaluje spravedlivý a trvalý mír. Vyzývám všechny, aby ještě více zintenzivnili úsilí o ukončení této války!“

(Papež Lev XIV. po modlitbě Anděl Páně, 25. ledna 2026)

„Až přijde Syn člověka ve slávě a s ním všichni andělé, posadí se na svůj slavný trůn a budou před něj shromážděny všechny národy... Tu řekne král těm po své pravici: **'Pojďte, požehnání mého Otce, přijměte jako úděl království, které je pro vás připravené od založení světa.** Neboť jsem měl hlad, a dali jste mi najíst, měl jsem žízeň, a dali jste mi napít; byl jsem na cestě, a ujali jste se mě, byl jsem nahý, a oblékli jste mě; byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení, a přišli jste ke mně.'

Spravedliví mu na to řeknou: 'Pane, kdy jsme tě viděli hladového, a dali jsme ti najíst, žíznivého, a dali jsme ti napít? Kdy jsme tě viděli na cestě, a ujali jsme se tě, nebo nahého, a oblékli jsme tě? Kdy jsme tě viděli nemocného nebo ve vězení, a přišli jsme k tobě?' Král jim odpoví: 'Amen, pravím vám: **Cokoli jste udělali pro jednoho z těchto mých nejposlednějších bratrů, pro mne jste udělali.**' Potom řekne i těm po levici:

'Pryč ode mne, vy zlořečení, do věčného ohně, který je připraven pro ďábla a jeho anděly.

'Amen, pravím vám: **Cokoli jste neudělali pro jednoho z těchto nejposlednějších, ani pro mne jste neudělali.**' A půjdou do věčného trápení, spravedliví však do věčného života.“ *(Matouš 25,31-46)*

„Částka přes sto milionů korun vybraná na generátory pro Ukrajinu je mimořádným výsledkem. Jde o silný signál schopnosti české společnosti projevit solidaritu v těžkých časech a zacílit podporu tam, kde je to nejvíc potřeba. Upřímně díky všem, kteří se na této pomoci podílejí. **Jsem na vás všechny, kteří přispíváte a pro které solidarita není abstraktním pojmem, neskutečně hrdý.** V naší zemi je obrovské množství slušných a obdivuhodných lidí. Jen nejsou za běžných okolností tolik vidět a slyšet. Tady vidět jste a já vám za to moc děkuji.“ *(Petr Pavel, prezident ČR, občanům, kteří přispěli na pomoc Ukrajině zasažené mrazem)*

ПАРАФІЯЛЬНИЙ ІНФОРМАТОР

5. NEDĚLE V MEZIDOBÍ – 8. ÚNORA 2026

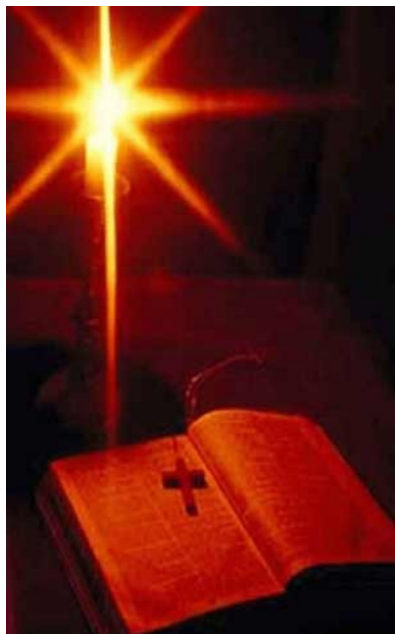
Spravedlivý září v temnotách jako světlo.

FRESKA NA KLENBĚ KATEDRÁLY SV. AGÁTY V CATÁNII, *Peregrinatio In Honorem Apostolorum Gentium Slavorum*, Catania, Sicílie, 6. července 2019. Dole: POUTNÍCI VE SVATYNĚ SV. JOSEPHINY BAKHITY, *Peregrinatio ad Loca Amoris quo maior nullus ita splendet*, Schio, Itálie, 28. června 2015

LITURGICKÉ TEXTY 4. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – SOF 2,3; 3,12-13

Čtení z knihy proroka Sofoniáše.

Hleďte Hospodina, všichni pokorní v zemi, kteří jednáte podle jeho výroku. Hleďte spravedlnost, hleďte pokoru, snad se skryjete v den Hospodinova hněvu.

Uprostřed tebe zanechám lid pokorný a chudý. Budou hledat své útočiště v Hospodinově jménu ti, kdo zbudou z Izraele. Nebudou konat nepravost, nebudou lhát, v jejich ústech se nenajde podvodný jazyk. Když se budou pást a odpočívat, nikdo je nebude děsit.

ŽALM 146

Hospodin zachovává věrnost navěky, – zjednává právo utlačeným, – dává chléb lačným. – Hospodin vysvobozuje vězně. Hospodin otvírá oči slepým, – Hospodin napřimuje sklíčené, – Hospodin miluje spravedlivé. – Hospodin chrání

přistěhovalce. Hospodin podporuje sirotka a vdovu, – ale mate cestu bezbožníků. – Hospodin bude vládnout na věky, – tvůj Bůh, Sióne, po všechna pokolení.

2. ČTENÍ – 1KOR 1,26-31

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

Jen se podívejte, (bratři), komu se u vás dostalo povolání! Není tu mnoho moudrých lidí podle lidských měřítek, ani mnoho mocných, ani mnoho urozených. A přece: ty, které svět pokládá za pošetilé, vyvolil si Bůh, aby zahanbil moudré, a ty, kteří jsou ve světě bezmocní, vyvolil si Bůh, aby zahanbil mocné, a ty, které svět má za neurozené a méněcenné, dokonce i ty, kteří nejsou vůbec nic, vyvolil si Bůh, aby zlomil moc těch, kteří jsou "něco", aby se žádný smrtelník nemohl před Bohem vynášet. A od něho pochází to, že jste spojeni s Kristem Ježíšem. Jeho nám Bůh poslal jako dárce moudrosti, spravedlnosti, posvěcení a vykoupení. Tak se splnilo, co je v Písmu: "Kdo se chlubí, ať se chlubí v Pánu."

EVANGELIUM – MT 5,1-12a

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Když Ježíš uviděl zástupy, vystoupil na horu, a jak se posadil, přistoupili k němu jeho učedníci. Otevřel ústa a učil:

"Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je nebeské království.

Blahoslavení plačící, neboť oni budou potěšeni.

Blahoslavení tiší, neboť oni dostanou zemi za dědictví.

Blahoslavení, kdo lační a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.

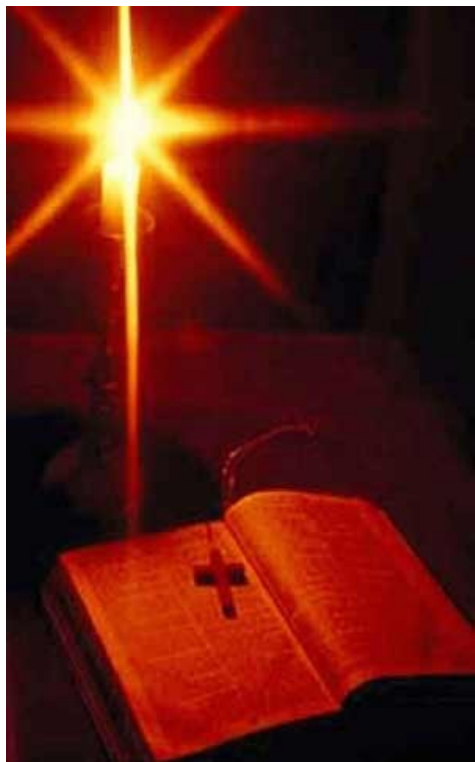
Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství.

Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou vidět Boha.

Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni Božími syny.

Blahoslavení, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je nebeské království.

Blahoslavení jste, když vás budou kvůli mně tupit, pronásledovat a vylhaně vám připisovat každou špatnost; radujte se a jásejte, neboť máte v nebi velkou odměnu."

LITURGICKÉ TEXTY 5. NEDĚLE V MEZIDOBÍ

1. ČTENÍ – Iz 58,7-10

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Toto praví Hospodin: „Lámej svůj chléb hladovému, popřej pohostinství bloudícím ubožákům; když vidíš nahého, obleč ho, neodmítej pomoc svému bližnímu.

Tehdy vyrazí tvé světlo jak zora, tvá jizva se brzy zacelí. Před tebou půjde tvá spravedlnost a za tebou Boží sláva.

Tehdy budeš volat, a Hospodin odpoví, křičet o pomoc, a on řekne: ‘Zde jsem!’

Přestaneš-li utlačovat, ukazovat prstem, křivě mluvit, nasytíš-li svým chlebem hladového, ukojíš-li lačného, tehdy v temnotě vzejde tvé světlo, tvůj soumrak se stane poledním jasnem.“

ŽALM 112

Spravedlivý září v temnotách jako světlo řádným lidem, – je milosrdný, dobrotivý a spravedlivý. – Blaze muži, který se slitovává a půjčuje, – stará se o své věci podle práva. Neboť navěky nezakolísá, – ve věčné paměti bude spravedlivý. – Nemusí se obávat zlé zprávy, – jeho srdce je pevné, důvěřuje v Hospodina. Jeho srdce je zmužilé, nebojí se, – rozděluje, dává chudým, – jeho štědrost potrvá navždy, – jeho moc poroste v slávě.

2. ČTENÍ – 1 KOR 2,1-5

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

Bratři! Když jsem k vám přišel hlásat svědectví o Bohu, nepřišel jsem s nějakou zvláštní výřečností nebo moudrostí. Rozhodl jsem se totiž, že u vás nechci znát nic jiného než Ježíše Krista, a to ukřižovaného. Vystupoval jsem u vás se skleslou náladou, se strachem a obavami. A moje mluvení a kázání nezáleželo v přemlouvavých slovech moudrosti, ale v projevování Ducha a moci. To proto, aby se vaše víra zakládala na moci Boží, a ne na moudrosti lidské.

EVANGELIUM – MT 5,13-16

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům: „Vy jste sůl země. Jestliže však sůl ztratí chuť, čím bude osolena? K ničemu se už nehodí, než aby se vyhodila ven a lidé po ní šlapali. Vy jste světlo světa. Nemůže se skrýt město položené na hoře. A když se svítlna rozsvítí, nestaví se pod nádobu, ale na podstavec, takže svítí všem v domě. Tak ať vaše světlo svítí lidem, aby viděli vaše dobré skutky a velebili vašeho Otce v nebesích.“

FARNÍ INFORMÁTOR, XXX. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSDICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední.
Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

GAUDETE ET EXSULTATE

z Apoštolské exhortace papeže Františka o povolání ke svatosti v současném světě

O tom, co je to svatost, mohou existovat různé teorie, oplývající vysvětleními a distinkcemi. Tyto reflexe mohou být užitečné, ale nic nemůže být poučnější než vrátit se k Ježíšovým slovům a dobrat se jeho způsobu předávání pravdy. Ježíš vysvětlil ve vši jednoduchosti, co znamená být svatými, když nám zanechal blahoslavenství (srov. *Mt* 5,2-12; *Lk* 6,20-23). Ta jsou křesťanovým průkazem totožnosti. Ptá-li se tedy někdo z nás, jak se stát dobrým křesťanem, odpověď je

jednoduchá: je zapotřebí, aby každý svým způsobem konal to, co říká Ježíš v promluvě o blahoslavenstvích.¹ V nich se rýsuje tvář Mistra, jíž jsme povoláni dát zazářit v každodennosti svého života.

Slovo „šťastný“ či „blahoslavený“ se stává synonymem slova „svatý“, protože vyjadřuje, že člověk, který je věrný Bohu a žije Jeho Slovo, dosahuje pravého života v sebedarování.

Protiproud

Jakkoli nám Ježíšova slova mohou připadat poetická, jdou nicméně velmi proti proudu vzhledem k tomu, co je obvyklé a co se dělá ve společnosti, a třebaže nás toto Ježíšovo poselství přitahuje, ve skutečnosti nás přivádí k jinému životnímu stylu. Blahoslavenství v žádném případě nejsou lehká či povrchní. Naopak, můžeme je žít jedině, pokud nás prostoupí Duch svatý celou svou silou a osvobodí nás od slabosti sobectví, lenosti a domýšlivosti.

Vraťme se a znovu naslouchejme Ježíši s veškerou láskou a úctou, kterou si zaslouží Mistr. Dovolme, aby nás svými slovy zasáhnul, vyprovokoval a znovu povolal ke skutečné změně života. Jinak bude svatost pouhým slovem. Připomeňme si nyní jednotlivá blahoslavenství v podání Matoušova evangelia.²

„Blahoslavení chudí v duchu, neboť jejich je nebeské království.“

Evangelium nás zve k uznání pravdy o svém srdci, abychom viděli, kam vkládat jistotu svého života. Normálně si je boháč svým majetkem jist a domnívá se, že je-li ohrožen

¹ Srov. *Kázání z Domu sv. Marty*, 9.6.2014.

² srov. 5,3-12

majetek, rozpadá se veškerý smysl jeho života. Sám Ježíš nám to řekl v podobenství o úrodě, když mluvil o člověku, který si byl jistý sebou, jako o bláznovi, který neuvažuje o tom, že může ještě téhož dne zemřít (srov. *Lk 12,16-21*).

68. Majetek ti nezajistí nic. Naopak, když se srdce pokládá za bohaté, je se sebou natolik spokojené, že nemá prostor pro Boží Slovo, pro lásku k bratrům, ani pro potěšení nad tím, co je v životě nejdůležitější. Zbavuje se tak největšího majetku. Proto Ježíš nazývá blahoslavenými chudé v duchu, ty, kdo mají chudé srdce, do něhož může vstupovat Pán svojí ustavičnou novostí.

Tato chudoba v duchu velmi souvisí se „svatou indiferencí“, kterou předkládal svatý Ignác z Loyoly a v níž se dosahuje nádherné vnitřní svobody: „Proto je nutné, abychom se vůči stvořeným věcem stali indiferentními ve všem, co je dovoleno svobodě našeho rozhodnutí a není jí zakázáno. A tak, co se nás týká, nemáme chtít více zdraví než nemoc, bohatství než chudobu, čest než potupu, dlouhý život než krátký; a stejně tak ve všech ostatních věcech“.³

Lukáš nemluví o chudobě „v duchu“, nýbrž říká, abychom byli „chudí“ a dost (srov. *Lk 6,20*), a tak nás také vyzývá ke střídmemu a prostému životu. Takto nás volá, abychom sdíleli život těch nejnuznějších, život vedený apoštoly, a vposledku tak napodobovali Ježíše, který, „ačkoli bohatý, stal se pro nás chudým“ (*2 Kor 8,9*). Být chudí v srdci - to je svatost.

„Blahoslavení tiší, neboť oni dostanou zemi za dědictví.“

To je silný výraz v tomto světě, který je od počátku místem nepřátelství, kde jsou hádky všude, kde je na všech stranách nenávisť, kde jsou ti druzí neustále klasifikováni podle svých idejí, zvyklostí a dokonce i podle způsobu mluvy a oblečení. Celkově vzato, jde o království domýšlivosti a marnivosti, kde se každý domnívá, že má právo povyšovat se nad ostatní. Nicméně, Ježíš, ačkoli se to zdá nemožné, nabízí jiný styl: mírnost. Tu praktikoval se svými učedníky a rozjímáme o ní při jeho vjezdu do Jeruzaléma: „Hle, tvůj král k tobě přichází, pokorný, sedí na oslu, na oslátku, mláděti soumara“.⁴

Říká: „Učte se ode mě, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete pro své duše odpočinek“ (*Mt 11,29*). Žijeme-li v postoji rozčilení a arogance vůči druhým, unavíme se a usoužíme. Díváme-li se však na jejich omezení a defekty s jemnocitem a mírností, aniž bychom se cítili nadřazení,

³ *Duchovní cvičení*, 23.

⁴ *Mt 21,5*; srov. *Zach 9,9*

můžeme jim podat pomocnou ruku a zamezíme plýtvání energií na zbytečné hořekování. Pro svatou Terezií z Lisieux „dokonalá láska znamená snášet nedostatky druhých a absolutně se nedívat jejich slabostem“ (*Rukopis C,12r*).

Pavel zmiňuje mírnost jako plod Ducha svatého (srov. *Gal 5,23*) a pro případ, že nám špatné skutky bratra dělají starosti, navrhuje, abychom jej upomenuli „v duchu mírnosti“ (srov. *Gal 6,1*). Podotýká však: „dávej pozor každý sám na sebe, aby ses nedostal do pokušení i ty“ (). I vlastní víru a svá přesvědčení je třeba hájit s jemností (1 *Petr 3,16*). Dokonce s odpůrci se má nakládat s vlídností (2 *Tim 2,25*). V církvi jsme často chybovali tím, že jsme tuto pobídku od Božího Slova nepřijímali.

Mírnost je dalším výrazem vnitřní chudoby toho, kdo vkládá svoji důvěru pouze v Boha. V Bibli se totiž často užívá téhož slova *anawim* pro označení chudých a tichých. Někdo by mohl namítnout: „Kdybych byl tak tichý, budou si myslet, že jsem blázen, hlupák a slaboch.“ Možná ano, ale ponecháme druhé, ať si to myslí. Je lépe být stále tiší, a naše velká očekávání se uskuteční: tiší „dostanou zemi za dědictví“, tj. uží ve svém životě naplnění Božích příslibů. Mírní totiž, nehledě na okolnosti, doufají v Pána a ti, kdo doufají v Pána, budou vlastnit zemi a těšit se z hlubokého klidu (srov. *Žl 37,9.11*). Zároveň jim důvěruje Pán: „Laskavě pohlédnu na toho, kdo je pokorný a zkroušený, kdo se chvěje před mým slovem“ (*Iz 66,2*). Reagovat tichou pokorou – to je svatost.

„Blahoslavení plačící, neboť oni budou potěšeni.“

Svět nám nabízí opak: zábavu, potěšení, rozptýlení, povyražení, a říká nám, že to je to,

co činí život dobrým. Světák ignoruje a dívá se jinam, když se vyskytnou problémy nemoci či bolesti v rodině či jeho okolí. Svět nechce plakat. Raději bolestné situace ignoruje, zastírá a skrývá. Vynakládá se mnoho energie na útěk před situacemi, ve kterých se vyskytuje utrpení, a to v domněnku, že lze ututlat realitu, ve které nikdy, nikdy nemůže chybět kříž.

76. Člověk, který vidí, jak se věci skutečně mají, se nechá proniknout bolestí a pláče ve

svém srdci, je schopen dosáhnout hloubky života a být opravdu šťastný.⁵ Takový člověk je potěšen Ježíšovou útěchou a nikoli tou, kterou skýtá svět. Tak je možné mít odvahu ke sdílení utrpení s druhými a neutíkat před bolestnými situacemi. Takto lze objevit, že život

⁵ Od patristických dob si církev cení daru slz. V Římském misálu sv. Pia V. je modlitba *Ad petendam compunctionem cordis* – Za obdržení daru slz, a stojí za zmínku: „Bože všemohoucí a nejtíší, který jsi učinil, aby ze skály vytryskla živá voda pro žíznící lid, učni, aby z tvrdosti našeho srdce vytryskly slzy lítosti a mohli jsme tak oplakávat svoje hříchy a dosáhnout odpuštění pro tvé milosrdenství“ – *Missale Romanum*, 1962, str. 110.

má smysl, když podporujeme druhé v jejich bolesti, chápeme úzkosti druhých a přinášíme jim úlevu. Takový člověk cítí, že druhý je tělem jeho těla, nemá strach přiblížit se k němu, aby se dotknul jeho rány, a má soucit až do té míry, že zakouší, jak mizí vzdálenosti. Takto lze přijmout pobídku svatého Pavla: „Plačte s plačícími“ (Řím 12,15). Umět plakat s druhými – to je svatost.

„Blahoslavení, kdo lační a žízní po spravedlnosti, neboť oni budou nasyceni.“

„Hlad a žížeň“ jsou velmi intenzivní zkušenosti, protože se týkají primárních potřeb a souvisejí s pudem sebezáchovy. Jsou lidé, kteří takto intenzivně touží po spravedlnosti a přejí si ji velice silně. Ježíš říká, že budou nasyceni, takže dříve či později spravedlnost přijde. A my můžeme spolupracovat, aby to bylo možné, i když ne vždycky vidíme výsledky tohoto nasazení.

Avšak spravedlnost, kterou navrhuje Ježíš, není ta, kterou hledá svět, nezřídka je pošpiněna nízkými zájmy a tak či onak je manipulována. Skutečnost nám ukazuje, jak snadno se lze ocitnout na šikmé ploše korupce a podílet se na každodenní politice onoho „dám, protože mi dávají“, ve které je všechno obchod. Kolik jen lidí trpí nespravedlnostmi a bezmocně přihlížejí, jak se druzí střídají při krájení společného koláče.

Někteří se vzdávají zápasu o pravou spravedlnost a raději nastupují na vůz vítěze. To nemá nic společného s hladem a žízní po spravedlnosti, kterou chválí Ježíš.

Tato spravedlnost se začíná uskutečňovat v životě každého, jakmile jsou přijímána spravedlivá rozhodnutí, a vyjadřuje se úsilím o spravedlnost pro chudé a slabé. Slovo „spravedlnost“ může být zajisté synonymem věrnosti Boží vůli v celém našem životě, ale pokud tomu přikládáme velmi všeobecný smysl, zapomínáme, že se projevuje zejména ve spravedlnosti vůči bezbranným: „Hledejte spravedlnost, přispějte utlačenému, sirotku pomozte k právu, zastaňte se vdovy“ (Iz 1,17). Hledat spravedlnost hladem a žízní je svatost.

„Blahoslavení milosrdní, neboť oni dojdou milosrdenství.“

Milosrdenství má dva aspekty: dát, pomáhat a sloužit druhým a také odpustit a chápat. Matouš to shrnuje ve zlatém pravidle: „Co tedy chcete, aby lidé dělali vám, to všechno i vy dělejte jim“ (Mt 7,12). Katechismus nám připomíná, že tento zákon je třeba aplikovat

„v každém případě“⁶, zejména když někdo „někdy musí čelit situacím, v nichž mravní úsudek není tak jistý“⁷.

Dát a odpustit je pokusem reprodukovat ve svém životě drobný odlesk dokonalosti Boha, který dává a odpouští překypujícím způsobem. Z tohoto důvodu nenacházíme v Lukášově evangeliu výraz „bud’te dokonalí“ (Mt 5,48), nýbrž „bud’te milosrdní, jako je milosrdný váš Otec! Nesud’te, a nebudete souzeni, nezavrhujte a nebudete zavrženi. Odpouštějte, a bude vám odpuštěno. Dávejte, a dostanete“ (Lk 6,36-38). A potom dodává něco, co bychom neměli

přehlédnout: „Jakou mírou měříte, takovou se naměří zas vám“ (Lk 6,38). Míra, kterou používáme při chápání a odpouštění, bude aplikována na odpuštění nám. Míra, kterou aplikujeme při dávání, bude v nebi aplikována na naši odměnu. Nevyplatí se na to zapomenout.

Ježíš neříká „blahoslavení ti, kdo plánují pomstu“, nýbrž nazývá blahoslavenými ty, kteří odpouštějí a činí tak sedmdesát sedmkrát“ (Mt 18,22). Je třeba myslet na to, že všichni tvoříme zástup těch, kterým bylo odpuštěno. Na nás všechny bylo shlédnuto božským soucitěm. Pokud upřímně přistoupíme k Pánu a zbystříme svůj sluch, pravděpodobně občas zaslechneme tuto výčitku: „Neměl ses i ty smilovat nad svým druhem, jako jsem se smiloval já nad tebou?“ (Mt 18,33). Dívat se a jednat milosrdně – to je svatost.

„Blahoslavení čistého srdce, neboť oni budou vidět Boha.“

Vztahuje se na toho, kdo má prosté, ryzí srdce bez přetvářky, protože srdce, jež umí milovat, nenechá vstoupit do svého života nic, co tuto lásku ohrožuje, oslabuje nebo uvádí do nebezpečí. Srdcem jsou v Bibli naše pravé úmysly, to co skutečně hledáme a přejeme si, navzdory tomu, co ukazujeme: „Člověk soudí podle zdání. Hospodin vidí do srdce“ (1 Sam 16,7). On se snaží promlouvat k našemu srdci (srov. Oz 2,16) a tam chce vepsat svůj Zákon (srov. Jer 31,33). Nakonec nám chce dát nové srdce (srov. Ez 36,26).

„Především střež a chraň své srdce“ (Př 4,23). Nic poskvrněného falší není pro Pána skutečná hodnota. On „utíká před lstí, uniká nerozvážným myšlenkám“ (Mdr 1,5). Otec, který „vidí ve skrytosti“ (Mt 6,6), poznává, co není čisté, tedy to, co není upřímné, ale je pouhou slupkou a zdáním. Je pravda, že není lásky bez skutků, ale toto blahoslavenství nám připomíná, že Pán očekává oddanost vůči bratru plynoucí ze srdce, poněvadž „i

⁶ KKC, 1789.

⁷ KKC, 1787.

kdybych rozdal všechno, co mám, a pro druhého do ohně skočil, ale neměl lásku, nic mi to neprospěje“ (1 Kor 13,3). V Matoušově evangeliu také vidíme, že to, co vychází ze srdce, činí člověka nečistým (srov. Mt 15,18), protože odtud vycházejí vraždy, krádeže, křivá svědectví apod. (srov. Mt 15,16). V úmyslech srdce mají původ touhy a upřímná rozhodnutí, která námi skutečně hýbou.

Když srdce miluje Boha a bližního (srov. Mt 22,36-40), a je to jeho pravý úmysl, nikoli prázdná slova, pak je toto srdce čisté a může vidět Boha. Svatý Pavel ve své velepísni na lásku připomíná, že „nyní vidíme jen jako v zrcadle, nejasně“ (1 Kor 13,12), ale v míře, v níž opravdu kraluje láska, budeme schopni uvidět „tváří v tvář“ (*tamt.*). Ježíš slibuje, že ti, kdo mají čisté srdce, „budou vidět Boha“. Uchovat srdce čisté ode všeho, co špiní lásku, je svatost.

„Blahoslavení tvůrci pokoje, neboť oni budou nazváni Božími syny.“

Toto blahoslavenství nás přivádí k zamyšlení nad četnými a opakujícími se válkami. Pro nás je dosti obvyklé, že zapříčiňujeme války nebo přinejmenším nedorozumění. Například, když něco o někom slyším a jdu to povědět druhému, možná v poněkud rozšířenější verzi. A když dokážu způsobit ještě větší škodu, zdá se mi, že jsem dosáhnul většího zadostiučinění. Svět tvořený tlachy těch, kteří se věnují kritizování a ničení, nebuduje mír. Tito lidé jsou spíše nepřáteli pokoje a v žádném případě nejsou blahoslavení.⁸

Mírumilovní jsou zdrojem pokoje, budují mír a sociální přátelství. A těm, kdo se snaží rozsévat všude pokoj, Ježíš dává překvapivý příslib: „Budou nazváni Božími syny“ (Mt 5,9). Po svých učednících žádal, aby po vstupu do nějakého domu řekli: „Pokoj tomuto domu!“ (Lk 10,5). Boží Slovo vybízí každého věřícího, aby spolu s ostatními hledal pokoj“ (srov. 2 Tim 2,22), protože „rozsévají v pokoji semeno, jehož plodem je spravedlnost“ (Jak 3,18). A máme-li v nějakém případě ve svém společenství pochyby o tom, co je třeba dělat, „usilujme o to, co slouží k pokoji“ (Řím 14,19), protože jednota má převahu nad konfliktem.⁹

⁸ Nactiutrhání a pomlouvání jsou jako teroristický čin: odpálí se bomba, která devastuje, zatímco atentátník odchází, šťastný a spokojený. To je něco zcela jiného než šlechetnost toho, kdo si přijde promluvit tváří v tvář, klidně a upřímně, a smýšlí o druhém dobře.

⁹ V určitých situacích může být nezbytné mluvit o těžkostech nějakého bratra. V takových případech se může stát, že je podána interpretace namísto objektivního faktu. Zaujetí (vášeň) deformuje konkrétní realitu faktu, transformuje ji na interpretaci a předává se subjektivním zatížením. Tak se ničí realita a nerespektuje se pravda o druhém.

Není snadné budovat tento evangelní pokoj, který nevyklučuje nikoho, nýbrž integruje i ty, kteří jsou trochu divní, blázniví, nedůtkliví a komplikovaní, lidi vyžadující pozornost, odlišné a těžce životem zkoušené lidi i ty, kteří mají jiné zájmy. Je to svízelné a vyžaduje to velkou otevřenost mysli a srdce, poněvadž nejde o „vytváření konsenzu od zeleného stolu či prchavého míru pro šťastnou menšinu“¹⁰, ani o projekt „hrstky adresovaný hrstce“¹¹. Nejde ani o ignorování či zastírání konfliktů, nýbrž o „ochotu snášet konflikt, řešit ho a přetvořit ho na spojující článek nového procesu“¹². Jde o to stát se tvůrci pokoje, neboť vytváření pokoje je umění, jež vyžaduje klid, kreativitu, vnímavost a obratnost. Rozsévát pokoj kolem nás – to je svatost.

„Blahoslavení, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost, neboť jejich je nebeské království.“

Ježíš sám zdůrazňuje, že tato cesta jde proti proudu až do té míry, že utváří lidi, kteří svým životem ve společnosti zavádějí diskusi a jsou nepohodlní. Ježíš připomíná, kolik lidí je a bylo pronásledováno jednoduše proto, že se zasazovali o spravedlnost a plnili svoje závazky vůči Bohu i druhým. Pokud nechceme upadnout do temné průměrnosti, nedomáhejme se pohodlného života, protože „kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho“ (Mt 16,25). Nelze čekat, až bude pro život podle evangelia všechno kolem nás příznivé, protože mocenské ambice a světské zájmy často hrají proti nám. Svatý Jan Pavel II. mluvil o reálné možnosti odcizené společnosti, jež uvízne v politické, mediální, ekonomické, kulturní, ba dokonce i náboženské osnově, která brání jejímu autentičtějšímu lidskému a sociálnímu rozvoji. V odcizené společnosti se život podle blahoslavenství stává obtížným, neoblíbeným, podezřelým a vysmívaným: „Odcizuje se společnost, která svým společenským uspořádáním, výrobou a spotřebou ztěžuje životní sebedarování a vytvoření mezilidské solidarity“¹³. Kříž, zejména únava a útrapy, jež snášíme, když se snažíme žít podle přikázání lásky a kráčet cestou spravedlnosti, je zdrojem zrání a posvěcení. Připomeňme, že mluví-li Nový zákon o utrpeních, které je třeba snést pro evangelium, vztahuje se právě k pronásledování (srov. Sk 5,41; Flp 1,29; Kol 1,24; 2 Tim 1,12; 1 Petr 2,20; 4,14-16; Zj 2,10). Mluvíme ovšem o nevyhnutelných pronásledováních, nikoli o těch, která bychom si mohli sami způsobit špatným jednáním vůči druhým. Svatý není otažitým excentrikem, který je nesnesitelný svojí marnivostí, negativitou a záští. Kristovi apoštolové takoví nebyli. Kniha Skutků apoštolů mnohokrát zdůrazňuje, že se u lidu těšili sympatiím a „všeobecné oblibě“ (2,47; srov. 4,21.33; 5,13), zatímco někteří vládci je vyhledávali a pronásledovali (srov. 4,1.3; 5,17-18).

Pronásledování není záležitost minulosti, protože se děje také dnes, jak krvavé v případě mnoha současných mučedníků, tak subtilnější skrze pomluvy a překrucování. Ježíš říká, že dosáhneme blahoslavenství, „když vám budou kvůli mně vyhlášené připisovat každou špatnost“ (Mt 5,11). Jindy jde o posměch, který se pokouší znetvořit naši víru a učinit z nás směšné lidi. Vydávat se denně cestou evangelia, ačkoli to způsobuje problémy – to je svatost.

¹⁰ *Evangelii gaudium*, 218.

¹¹ *tamt.*, 239.

¹² *tamt.*, 227.

¹³ *Centesimus annus*, 41c.

BLAHOSLAVENÍ CHUDÍ

(Tomáš kardinál Špidlík, SI, čestný občan Pustiměře)

Blahoslavení chudí, ale pospěšme si – píše ironicky jeden anglický spisovatel – honem dodat: duchem. Jinak se vydáme v nebezpečí, že bychom při čtení evangelia mohli pozbyt těžko nashromážděné peníze. Naštěstí v tomto případě chtějí být všichni raději „duchovní“ než „hmotní“. Je to bezesporu duchaplná poznámka, ale myslím, že se dá i obrátit. Zakladatelé mnišského života vždycky zdůrazňovali, že musí být každá ctnost víc v duchu než ve vnějším jednání. Když však šlo o chudobu, její pouhé duchovnosti neradi věřili. Ilustruje to tato anekdota: Mnich z bohatého kláštera navštíví pověstného poustevníka, ke kterému chodí lidé na radu. Ptá se ho: „Otče, slyšel jsem, že je pravá chudoba v duchu, jak učí evangelium.“ – „Správně – odpoví poustevník. „Tedy i lidé, kteří mají jmění, ale nelpí na něm, jsou v pravém slova smyslu chudí duchem.“ – „Docela správně.“ Bohatého mnicha ta odpověď ovšem potěšila a už chtěl odejít. Ale poustevník ho zavolał: „Otče, mám k tobě prosbu. Mohl bys mi půjčit osla na zítřek, rád bych někam zajel.“ – „Samozřejmě, vezměte si mého, na kterém jsem přijel.“ – „Ne, toho ne! Já bych rád takového, který nevrhá stín na cestu, po které jde.“ Bohatý mnich se zasmál: „Takového ovšem nenajdete.“ – „Myslím, že snadněji než bohatého člověka, jehož srdce by nebylo zastíněno jeho bohatstvím.“

Popěvky sv. Františka z Assisi o paní chudobě mají nádech romantický a bohémský, chudoba egyptských a syrských mnichů má v sobě cosi fakírského, napomenutí sv. Benedikta připomínají rozumného a šetrného otce rodiny. Líbí se nám tyto tendence jako zdravá reakce proti výstřelkům které se vyskytují ve společnosti zbohatlíků. Ale nakonec se přece jen ptáme, proč se má tolik vychvalovat chudoba v době, kdy všichni svorně, ateisté i křesťané, bojují o zvýšení životní úrovně, o lepší sociální postavení všech členů společnosti. Námitka se dá formulovat i spekulativně. Bůh stvořil všechno pro člověka. Sv. Jan Zlatoústý přirovnává zemi k prostřenému stolu pro vzácného hosta, pro člověka. Bůh ho vyzval, aby zasedl a požíval s vděčností to dobré, co mu podává. Ve Starém zákoně se ostatně považovala bída za znak prokletí. Lidé jsou chudí, když je Bůh opustil. Svým vyvoleným Bůh požehnal a proto zbohatli. Církevní Otcové odpovídají na tuto námitku názorně. Přirovnávají lásku k penězům k modloslužbě. Bůh stvořil slunce, stromy, kameny k tomu, aby vedly člověka k Bohu, jsou obraz jeho moci. V tom okamžiku, kdy se osamostatní, kdy se z nich stanou modly, od kterých se očekává pomoc, ztrácejí svůj smysl a od Boha odvádějí. Modly pak kácíme nebo samy padají, když se přestane věřit v jejich všemohoucnost. Je tedy pochopitelné, že každé vážné duchovní hnutí vždycky pomýšlí na to, aby otrásl vírou ve všemohoucnost peněz a statků. Ale jak? Pojetí křesťanské chudoby nebylo vždycky stejné, i když se odvolávalo na stejný text evangelia: Blahoslavení chudí. Schématicky se dá mluvit o třech hlavních směrech. První pojetí inspiruje především řeholníky, kteří žijí společně, vedou tzv. cenobitický život. Nejlépe je

vyjádřeno v *Pravidlech* sv. Bazila. Má, abychom tak řekli, kosmický základ. Sv. Bazil je nadšený obdivovatel dokonalé harmonie vesmíru. Všecko tu má své místo, své požadavky a možnosti uplatnění. Platí tu základní princip: všecko, co existuje, musí mít to, co potřebuje, nic méně, ale také ni víc. Jinak se poruší harmonie v přírodě a vznikají katastrofy. Rostlina bere ze země tolik látek, kolik potřebuje ke svému růstu, zvířata spasou tolik trávy, kolik je třeba pro jejich růst a vývoj. Dá se to doložit mnoha fakty z přírodovědeckého pozorování. Sv. Bazil to také dělá.

Je však v přírodě jeden tvor, který míru svých potřeb neustále překračuje. Je to člověk. On to je, který porušuje rovnováhu vesmíru svou touhou po jmění. V divadle světa mnoho lidí zabere pro sebe dvě místa, zatímco jiní stojí. Tím vzniká nenávisť, třenice, boje. Ctnost křesťanské chudoby tedy znamená návrat do ráje, k ideálu harmonie světa. Křesťan se vědomě a dobrovolně omezí. Ponechává si pro sebe jenom to, co potřebuje, ostatní patří druhým. Není ovšem snadné určit, co je potřeba skutečná a co je jenom zdánlivá. Člověk si sám ledacos namluví. Mniši tedy svěřili starost o rozdělení tomu, koho považovali za svého otce - představenému. Odtud vzniklo základní pravidlo řeholní chudoby v kláštorech. Cokoli by jednotlivec dostal nebo vyzískal, patří klášteru. Opat pak z toho rozděluje každému podle jeho osobní potřeby, ne víc a ne méně. Může se ovšem stát, že má klášter víc jmění, než mniši potřebují k životu. V tom případě se nesmí zvyšovat životní úroveň jednotlivců, ale všechn přebytek patří na dobré účely, almužny, školy, sirotčince atd.... Staly se tedy kláštery jakousi první sociální institucí v křesťanském světě, která překonala věky. Hlavní smysl však je duchovní. Jednotlivý řeholník svěřil starost o své zaopatření klášteru, žije daleko bezstarostněji, než ti, kdo musí celý den myslit na výživu. Nemusí se tedy při výběru práce řídit všeobecným pravidlem: Kde se víc vydělá... V kulturní a duchovní sféře bývají nejvyšší hodnoty právě ty, za které se neplatí. Komu jinému by se tedy mohly svěřit takové práce než řeholníkům, kteří mají z čeho žít? Zrušení nebo úbytek řádů dodnes znamená pro církve ochrnutí nejdůležitějších činností. Je tedy nespravedlivá námitka, že řeholníci slibují chudobu, ale přitom jsou bezstarostnější než mnozí boháči. Odpověď je jednoduchá. Ano, právě ta bezstarostnost je cílem jejich slibů. Musí se jí ovšem využít k práci pro vyšší dobro a ne k nečinnosti. Jsou ovšem i trochu jiná ponětí křesťanské chudoby. Řekli jsme, že se u syrských mnichů projevoval někdy jakýsi druh fakírismu, touha ukázat zhýčkané společnosti, která se stala otrokem svých požadavků, že je pravých potřeb člověka málo, že ke spokojenosti stačí kousek suchého chleba a voda. I tato chudoba tedy znamená vnitřní svobodu, nezávislost na vnějšku.

Ale je ještě i jiný druh bezstarostnosti, ta, která se opírá přímo o Boha. Ta vedla na Západě k založení tzv. žebravých řádů. Ale ani na Východě není neznámá. Vědomí Božího poslání vede jistě lidi k pevné víře v příslib evangelia, že se Bůh postará o všechny ostatní potřeby, že všecko ostatní bude přidáno těm, kdo hledají na prvním místě Boží království (Mt 6,33). Řeholníci tohoto druhu odháněli jako pokušení každou starost o zítřek. V klášteře sv. Theodosia v Kyjevě se musilo večer před zavřením brány rozdat mezi chudé všecko, co zbylo z toho, co se ten den dostalo od lidí. Jednou kuchař schoval dobré chlebičky pro zítřejší svátek. Ale sv. Theodosius prý je nařídil hodit do řeky. Dodnes podle církevního práva na Západě nesmějí mít žebravé řády pro sebe žádný stálý zajištěný příjem. I to je svoboda. Plyne ovšem ne ze struktury společnosti, ale z důvěry v Boha. Vidíme tedy z těch málo náznaků, jak hluboké lidské a náboženské problémy jsou obsaženy ve výroku evangelia o blahoslavených chudých. Je to tedy výzva věčně aktuální. Obrací se ke všem, nejenom k řeholníkům. Každý ji aplikuje podle možností.

DRUHÝ VATIKÁNSKÝ KONCIL

VE SVĚTLE SVÝCH DOKUMENTŮ

Úvodní katecheze

(generální audience papeže Lva XIV., Aula Pavla VI., 7. ledna 2026)

Pamatujte na své představené, kteří vám hlásali Boží slovo. Uvažte, jak oni skončili život, a napodobujte jejich víru. Ježíš Kristus je stejný včera i dnes i navěky. Nenechte se svést všelijakými cizími naukami. Je dobré spoléhat se na milost a ne (na předpisy) o pokrmeh. Kdo jde jen za tím, nic nezíská. (Židům 13, 7-9)

Bratři a sestry, dobré ráno a vítejte!

Po skončení Svatého roku, během kterého jsme se zamýšleli nad tajemstvími Ježíšova života, začínáme nový cyklus katechezí, který bude věnován II. vatikánskému koncilu a novému čtení jeho dokumentů. Je to vzácná příležitost znovu objevit krásu a význam této církevní události. Svatý Jan Pavel II. na konci Svatého roku 2000 prohlásil: „Cítím více než kdy jindy povinnost poukázat na koncil jako na *velkou milost, kterou církev ve 20. století obdržela*“ (Apoštolská exhortace *Novo millennio ineunte*, 57).

Spolu s výročím koncilu v Niceji jsme si v roce 2025 připomněli šedesát let od II. Vatikánského koncilu. Třebaže nás od této události nedělí příliš mnoho času, je stejně tak pravda, že generace biskupů, teologů a věřících, která II. vatikánský koncil zažila, už tu dnes není. Pociťujeme povolání přičinit se, aby jeho prorocství nebylo uhašeno a stále se hledaly cesty a způsoby, jak uskutečnit jeho intuice, a proto bude důležité znovu ho poznat zblízka, a to nikoli jaksi „z doslechu“ nebo na základě interpretací, které mu byly dány, ale prostřednictvím nového čtení jeho dokumentů a zamýšlením se nad jejich obsahem. Jde totiž o magisterium, které i dnes představuje polární hvězdu na cestě Církve. Jak učil Benedikt XVI., „postupem let dokumenty neztratily na aktuálnosti; jejich učení se jeví jako zvláště relevantní ve vztahu k nové situaci církve a současné globalizované společnosti“ (*První poselství po mši s kardinály voliči*, 20. dubna 2005).

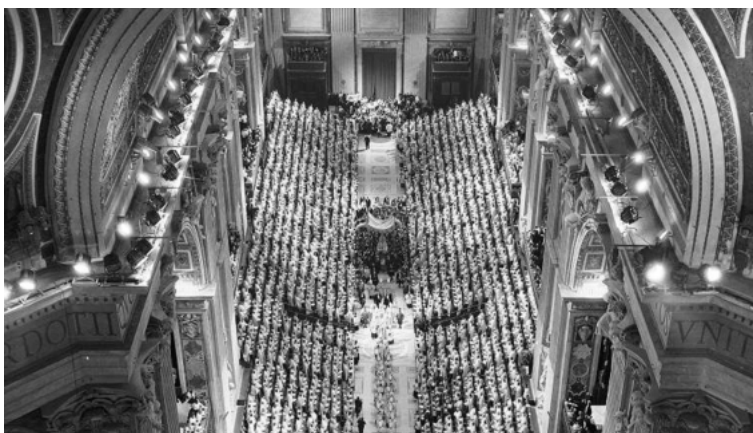

skutečně připravila půdu pro novou etapu církevního života. Po bohaté biblické,

teologické a liturgické reflexi, která provázelo celé dvacáté století, objevil II. vatikánský koncil tvář Boha jako Otce, který nás v Kristu volá, abychom byli jeho dětmi; pohlížel na církev ve světle Krista, světla národů, jako na tajemství společenství a svátost jednoty mezi Bohem a jeho lidem; zahájil důležitou liturgickou reformu, která do centra postavila tajemství spásy a aktivní a vědomou účast celého Božího lidu. Zároveň nám pomohl otevřít se světu a přijmout změny a výzvy moderní doby v dialogu a ve spoluodpovědnosti, jako církev, která touží otevřít náruč lidstvu, být ozvěnou nadějí a úzkostí národů a spolupracovat na budování spravedlivější a bratrštější společnosti.

Díky II. vatikánskému koncilu „se církev stává slovem; církev se stává poselstvím; církev se stává rozhovorem“ (sv. Pavel VI., encyklika *Ecclesiam suam*, 67) a zavazuje se hledat pravdu cestou ekumenismu, mezináboženského dialogu a dialogu s lidmi dobré vůle.

Tento duch, tento vnitřní postoj musí charakterizovat náš duchovní život a pastorační činnost Církve, protože musíme ještě plněji realizovat církevní reformu ve služebním smyslu

a tváří v tvář dnešním výzvám jsme povoláni zůstat pozornými interprety znamení doby, radostnými zvěstovateli evangelia, odvážnými svědky spravedlnosti a míru. Mons. Albino Luciani, budoucí papež Jan Pavel I., jako biskup z Vittorio Veneto na začátku koncilu prorocky napsal: „Jako vždy je tu potřeba uskutečňovat ani ne tak organizace, metody nebo struktury, jako spíše hlubší a rozsáhlejší svatost. [...] Je možné, že vynikající a hojné plody koncilu budou viditelné až po staletích a dozrají po namáhavém překonání rozporů a nepříznivých situací“. Objevit znovu koncil, jak řekl papež František, nám pomáhá „vrátit prvenství Bohu a církvi, která je šílená láskou k Pánu a ke všem lidem, které miluje“ (Homilie k 60. výročí zahájení II. vatikánského koncilu, 11. října 2022).

Bratři a sestry, to, co řekl svatý Pavel VI. koncilním otcům na konci prací koncilu, zůstává i pro nás dnes kritériem orientace; prohlásil, že nastal čas odjezdu, opuštění koncilního shromáždění, aby šli vstříc lidstvu a přinesli mu radostnou zvěst evangelia, s vědomím, že prožili čas milosti, v němž se spojila minulost, přítomnost a budoucnost: „Minulost: protože zde je shromážděna Kristova církev se svou tradicí, svou historií, svými koncily, svými učiteli, svými svatými. [...] Přítomnost: protože odcházíme, abychom šli vstříc dnešnímu světu s jeho bídou, bolestí, hříchy, ale také s jeho úžasnými úspěchy, hodnotami a ctnostmi. [...] A nakonec budoucnost je v naléhavém apelu národů na větší spravedlnost, v jejich touze po míru, v jejich vědomé či nevědomé žízni po vyšším životě: přesně takovém, který jim Kristova církev může a chce dát“ (S. Pavel VI., *Poselství koncilním otcům*, 8. prosince 1965).

Platí to i pro nás. Když přistupujeme k dokumentům II. vatikánského koncilu a znovu objevujeme jejich prorocký a aktuální význam, přijímáme bohatou tradici života církve a zároveň se ptáme na současnost a znovu prožíváme radost z toho, že můžeme vycházet vstříc světu, abychom mu přinesli evangelium království Božího, království lásky, spravedlnosti a míru.

DOGMATICKÁ KONSTITUCE DEI VERBUM

1. Bůh mluví k lidem jako k přátelům

(generální audience papeže Lva XIV., Aula Pavla VI., 14. ledna 2026)

Už vás nenazývám služebníky, protože služebník neví, co dělá jeho pán. Nazval jsem vás přáteli, protože vám jsem oznámil všechno, co jsem slyšel od svého Otce. (Jan 15, 15)

Drazí bratři a sestry,
dobré ráno!

Zahájili jsme cyklus katechezí o II. vatikánském koncilu. Dnes se začneme zabývat dogmatickou konstitucí *Dei Verbum* o Božím zjevení. Jde o jeden z nejkrásnějších a nejdůležitějších dokumentů koncilu a k uvedení do tohoto textu nám mohou

pomoci Ježíšova slova: „Už vás nenazývám služebníky, protože služebník neví, co dělá jeho pán. Nazval jsem vás přáteli, protože vám jsem oznámil všechno, co jsem slyšel od svého Otce“ (Jan 15,15). Toto je základní bod křesťanské víry, který nám připomíná *Dei Verbum*: Ježíš Kristus radikálně mění vztah člověka k Bohu, od nynějška to bude vztah přátelství. Jedinou podmínkou nové smlouvy je tedy láska.

Svatý Augustin ve svém komentáři k tomuto úryvku čtvrtého evangelia zdůrazňuje perspektivu milosti, která nás jako jediná může učinit Božími přáteli v jeho Synu (*Komentář k Janovu evangeliu, Homilie 86*). Jak říká jedno staré přísloví: „*Amicitia aut pares invenit, aut facit*“ - „Přátelství buď vzniká mezi rovnými, nebo je takovými činí“. Nejsme rovni Bohu, ale Bůh sám nás činí sobě podobnými ve svém Synu.

Proto, jak můžeme vidět v celém Písmu, je ve Smlouvě nejprve určitý odstup, protože smlouva mezi Bohem a člověkem zůstává vždycky asymetrická: Bůh je Bůh a my jsme stvoření; avšak s příchodem Syna v lidském těle se Smlouva otevírá svému konečnému cíli: v Ježíši nás Bůh činí svými dětmi a volá nás, abychom se stali podobnými Jemu, navzdory svému křehkému lidství. Své podobnosti s Bohem tedy nedosahujeme přestoupením zákona a hříchem, jak našeptává had Evě (srov. *Gen 3,5*), nýbrž ve vztahu se Synem, který se stal člověkem.

Slova Pána Ježíše, která jsme si připomněli – „nazval jsem vás přáteli“ – jsou převzata právě z konstituce *Dei Verbum*, která říká: „Tímto zjevením oslovuje neviditelný Bůh (srov. Kol 1,15; 1 Tim 1,17) ze své veliké lásky lidi jako přátele (srov. Ex 33,11; Jan 15,14-15) a stýká se s nimi (srov. Bar 3,38), aby je pozval a přijal do svého společenství.“ (č. 2). Bůh z *Geneze* již komunikoval s prarodiči a vedl s nimi dialog (srov. *Dei Verbum*, 3); a když byl tento dialog přerušen hříchem, Stvořitel nepřestal vyhledávat setkání se svým stvořením a uzavírat s ním smlouvu. V křesťanském zjevení,

když se Bůh – hledaje nás – vtělil ve svém Synu, dochází k definitivnímu obnovení tohoto přerušného dialogu: Smlouva je nová a věčná, nic nás nemůže oddělit od jeho lásky. Boží zjevení má tedy dialogický charakter přátelství, a stejně jak to známe ze zkušenosti lidského přátelství, nemůže vystát mlčení, ale živí se pravdivou výměnou slov.

Konstituce *Dei Verbum* nám připomíná ještě něco dalšího: Bůh k nám promlouvá. Je důležité pochopit rozdíl mezi slovem a klábosením: klábosení zůstává na povrchu a nevytváří společenství mezi lidmi, zatímco v autentických vztazích slovo neslouží jen k výměně informací a zpráv, ale vyjevuje také, kdo jsme. Slovo má odhalující rozměr, který vytváří vztah s druhým. Tak Bůh – promlouvá k nám – zjevuje sám sebe jako Spojence, který nás zve k přátelství s Ním.

V této perspektivě je prvním postojem, který je třeba pěstovat, naslouchání, aby Boží slovo mohlo proniknout do našich myslí a srdcí; zároveň jsme povoláni mluvit s Bohem, ne proto abychom Mu sdělovali to, co On již zná, ale abychom odhalovali sami sebe.

Odtud také plyne nutnost modlitby, v níž jsme povoláni žít a pěstovat přátelství s Pánem. To se uskutečňuje především v liturgické modlitbě a v modlitbě ve společenství, kde nerozhodujeme my, co z Božího slova budeme poslouchat, ale On sám k nám promlouvá skrze církev; dále se to uskutečňuje v osobní modlitbě, která se odehrává v nitru srdce a mysli. Dny a týdny křesťana nesmějí být ochuzeny o čas věnovaný modlitbě, meditaci a reflexi. Pouze když mluvíme s Bohem, můžeme také mluvit o Něm.

Zkušenost nám říká, že přátelství může skončit náhlým ostentativním gestem nebo kvůli řadě projevů prezíravosti, které vedou k rozkladu vztahu, až k jeho úplnému vytracení. Když nás Ježíš volá, abychom byli přáteli, snažme se nenechat tuto výzvu nevyslyšenou. Přijměme ji, pečujme o tento vztah a objevíme, že právě přátelství s Bohem je naší spásou.

DOGMATICKÁ KONSTITUCE DEI VERBUM

2. Ježíš Kristus zjevuje Otce

(generální audience papeže Lva XIV., Aula Pavla VI., 21. ledna 2026)

Ježíš mu odpověděl: „Já jsem cesta, pravda a život. Nikdo nepřichází k Otci, než skrze mne. Kdybyste znali mne, znali byste i mého Otce. Nyní ho už znáte a viděli jste ho.“ Filip mu řekl: „Pane, ukaž nám Otce – a to nám stačí.“ (Jan 14,6-8)

Drazí bratři a sestry, dobré ráno a vítejte!

Pokračujeme v katechezích o dogmatické konstituci II. vatikánského koncilu *Dei Verbum* – O Božím zjevení. Viděli jsme, že *Bůh se zjevuje v dialogu smlouvy*, v dialogu, ve kterém se k nám obrací jako k přátelům. Jde tedy o *poznání vztahové*, které nesdíljuje pouhé ideje, ale sdílí příběh a volá do vzájemného společenství. Naplnění tohoto zjevení se uskutečňuje v dějinném a osobním setkání, v němž se nám Bůh sám dává, činí se přítomným, a my objevujeme, že nás zná v naší nejhlubší pravdě. Toto se událo v *Ježíši Kristu*. Dokument říká: „Nejhlubší pravda, která se odhaluje tímto zjevením o Bohu i o

spáse člověka, nám září v Kristu, který je prostředníkem a zároveň i plností celého zjevení“ (*DV*, 2).

Ježíš nám zjevuje Otce tím, že nás zahrnuje do svého vlastního vztahu s Ním. V Synu, kterého poslal Bůh Otec, „lidé [...] mají přístup k Otci v Duchu Svatém a stávají se účastnými božské přirozenosti“ (*ibid.*). K plnému poznání Boha tedy dospíváme, když vstupujeme do vztahu Syna s jeho Otcem, a to v síle působení Ducha. Potvrzuje to například evangelista Lukáš, když nám vypráví o radostné Pánově modlitbě: „V té chvíli zajásal v Duchu Svatém a řekl: „Velebím tě, Otče, Pane nebe a země, že když jsi tyto věci ukryl před moudrými a chytrými, odhalil jsi je maličkým; ano, Otče, tak se ti zalíbilo!

Všechno je mi dáno od mého Otce. A nikdo neví, kdo je Syn, jen Otec, ani kdo je Otec, jen Syn a ten, komu to chce Syn zjevit.“ (*Lk* 10,21-22).

Díky Ježíši poznáváme Boha tak, jak nás On zná (srov. *Gal* 4,9; *1Kor* 13,13). V Kristu nám tedy Bůh sdělil sám sebe a zároveň nám zjevil naši pravou identitu jako dětí, stvořených k obrazu Slova. Toto „věčné Slovo osvěcuje všechny lidi“ (srov. *DV*, 4) a odhaluje jejich pravdu v pohledu Otce: „Tvůj Otec, který vidí i to, co je skryté, ti odplatí“ (*Mt* 6,4.6.8), říká Ježíš; a dodává, že „Otec ví, co potřebujeme“ (srov. *Mt* 6,32). Ježíš Kristus je to místo, kde poznáváme pravdu Boha Otce, a zároveň objevujeme, že On nás zná v Synu jako syny, povoláné ke stejnému osudu, k životu v plnosti. Svatý Pavel píše: „Když se však naplnil čas, poslal Bůh svého Syna, [...] tak jsme byli přijati za syny. A protože jsme synové, poslal nám Bůh do srdce Ducha svého Syna, Ducha, který volá: „Abba, Otče!““ (*Gal* 4,4-6).

A konečně, *Ježíš Kristus zjevuje Otce ve svém vlastním lidství*. Právě proto, že je vtěleným Slovem, které přebývá mezi lidmi, Ježíš nám zjevuje Boha ve svém pravém a úplném lidství. Koncil říká: „Kdo vidí jeho, vidí i Otce (srov. *Jan* 14,9). On tedy celou svou přítomností a tím, jak se projevoval slovy a skutky, znamením a zázraky, především však svou smrtí a svým slavným zmrtvýchvstáním, a nakonec sesláním Ducha pravdy naplňuje, dovršuje a božským svědectvím potvrzuje zjevení.“ (srov. *DV*, 4). Abychom poznali Boha v Kristu, musíme přijmout jeho úplné lidství: Boží pravda se plně nezjevuje tam, kde se něco ubírá lidství, stejně jako úplnost Ježíšova lidství nesnižuje plnost Božího daru. Právě Ježíšovo úplné lidství nám vypráví pravdu o Otci (srov. *Jan* 1,18).

Tím, co nás zachraňuje a svolává, není pouze Ježíšova smrt a vzkříšení, ale jeho osoba sama: Pán, který se vtělil, narodil, uzdravoval, učil, trpěl, zemřel, vstal z mrtvých a zůstal mezi námi. Proto, abychom uctili velikost Vtělení, nestačí považovat Ježíše za prostředníka intelektuálních pravd. Pokud má Ježíš skutečné tělo, pak se sdělování Boží pravdy uskutečňuje v tomto těle, jeho vlastním způsobem vnímání a prožívání reality, jeho způsobem, jakým obývá svět a prochází jím. Ježíš sám nás zve, abychom sdíleli jeho pohled na realitu: „Podívejte se na nebeské ptactvo – říká –: Nesejí ani nežnou ani neshromažďují do stodol, a váš nebeský Otec je živí. Copak nejste o mnoho cennější než oni?“ (*Mt* 6,26).

Bratři a sestry, když důsledně následujeme Ježíšovu cestu, dospějeme k jistotě, že nás nic nemůže oddělit od Boží lásky: „Je-li Bůh s námi – píše svatý Pavel –, kdo proti nám? Když ani vlastního Syna neušetřil [...] jak by nám s ním nedaroval také všechno ostatní?“ (*Řm* 8,31-32). Díky Ježíši poznává křesťan Boha Otce a Jemu se s důvěrou odevzdává.

BLAHOŠLAVENÍ CHUDÍ

(Tomáš kardinál Špidlík, SI, čestný občan Pustiměře)

Blahoslavení chudí, ale pospěšme si – píše ironicky jeden anglický spisovatel – honem dodat: duchem. Jinak se vydáme v nebezpečí, že bychom při čtení evangelia mohli pozbyt těžko nashromážděné peníze. Naštěstí v tomto případě chtějí být všichni raději „duchovní“ než „hmotní“. Je to bezesporu duchaplná poznámka, ale myslím, že se dá i obrátit. Zakladatelé mnišského života vždycky zdůrazňovali, že musí být každá ctnost víc v duchu než ve vnějším jednání. Když však šlo o chudobu, její pouhé duchovnosti neradi věřili. Ilustruje to tato anekdota: Mnich z bohatého kláštera navštíví pověstného poustevníka, ke kterému chodí lidé na radu. Ptá se ho: „Otče, slyšel jsem, že je pravá chudoba v duchu, jak učí evangelium.“ – „Správně – odpoví poustevník. „Tedy i lidé, kteří mají jmění, ale nelpí na něm, jsou v pravém slova smyslu chudí duchem.“ – „Docela správně.“ Bohatého mnicha ta odpověď ovšem potěšila a už chtěl odejít. Ale poustevník ho zavolal: „Otče, mám k tobě prosbu. Mohl bys mi půjčit osla na zítřek, rád bych někam zajel.“ – „Samořejmě, vezměte si mého, na kterém jsem přijel.“ – „Ne, toho ne! Já bych rád takového, který nevrhá stín na cestu, po které jde.“ Bohatý mnich se zasmál: „Takového ovšem nenajdete.“ – „Myslím, že snadněji než bohatého člověka, jehož srdce by nebylo zastíněno jeho bohatstvím.“

Popěvky sv. Františka z Assisi o paní chudobě mají nádech romantický a bohémský, chudoba egyptských a syrských mnichů má v sobě cosi fakírského, napomenutí sv. Benedikta připomínají rozumného a šetrného otce rodiny. Líbí se nám tyto tendence jako zdravá reakce proti výstřelkům které se vyskytují ve společnosti zbohatlíků. Ale nakonec se přece jen ptáme, proč se má tolik vychvalovat chudoba v době, kdy všichni svorně, ateisté i křesťané, bojují o zvýšení životní úrovně, o lepší sociální postavení všech členů společnosti. Námitka se dá formulovat i spekulativně. Bůh stvořil všechno pro člověka. Sv. Jan Zlatoústý přirovnává zemi k prostřenému stolu pro vzácného hosta, pro člověka. Bůh ho vyzval, aby zasedl a požíval s vděčností to dobré, co mu podává. Ve Starém zákoně se ostatně považovala bída za znak prokletí. Lidé jsou chudí, když je Bůh opustil. Svým vyvoleným Bůh požehnal a proto zbohatli. Církevní Otcové odpovídají na tuto námitku názorně. Přirovnávají lásku k penězům k modloslužbě. Bůh stvořil slunce, stromy, kameny k tomu, aby vedly člověka k Bohu, jsou obraz jeho moci. V tom okamžiku, kdy se osamostatní, kdy se z nich stanou modly, od kterých se očekává pomoc, ztrácejí svůj smysl a od Boha odvádějí. Modly pak kácíme nebo samy padají, když se přestane věřit v jejich všemohoucnost. Je tedy pochopitelné, že každé vážné duchovní hnutí vždycky pomýšlí na to, aby otrásl vírou ve všemohoucnost peněz a statků. Ale jak?

Pojetí křesťanské chudoby nebylo vždycky stejné, i když se odvolávalo na stejný text evangelia: Blahoslavení chudí. Schématicky se dá mluvit o třech hlavních směrech. První pojetí inspiruje především řeholníky, kteří žijí společně, vedou tzv. cenobitický život.

Nejlépe je vyjádřeno v *Pravidlech* sv. Bazila. Má, abychom tak řekli, kosmický základ. Sv. Bazil je nadšený obdivovatel dokonalé harmonie vesmíru. Všecko tu má své místo, své požadavky a možnosti uplatnění. Platí tu základní princip: všecko, co existuje, musí mít to, co potřebuje, nic méně, ale také ni víc. Jinak se poruší harmonie v přírodě a vznikají katastrofy. Rostlina bere ze země tolik látek, kolik potřebuje ke svému růstu, zvířata spasou tolik trávy, kolik je třeba pro jejich růst a vývoj. Dá se to doložit mnoha fakty z přírodovědeckého pozorování. Sv. Bazil to také dělá. Je však v přírodě jeden tvor, který míru svých potřeb neustále překračuje. Je to člověk. On to je, který porušuje rovnováhu vesmíru svou touhou po jmění. V divadle světa mnoho lidí zabere pro sebe dvě místa, zatímco jiní stojí. Tím vzniká nenávist, třenice, boje. Ctnost křesťanské chudoby tedy znamená návrat do ráje, k ideálu harmonie světa. Křesťan se vědomě a dobrovolně omezí. Ponechává si pro sebe jenom to, co potřebuje, ostatní patří druhým. Není ovšem snadné určit, co je potřeba skutečná a co je jenom zdánlivá. Člověk si sám ledacos namluví. Mniši tedy svěřili starost o rozdělení tomu, koho považovali za svého otce - představenému. Odtud vzniklo základní pravidlo řeholní chudoby v kláštorech. Cokoli by jednotlivec dostal nebo vyzískal, patří klášteru. Opat pak z toho rozděluje každému podle jeho osobní potřeby, ne víc a ne méně. Může se ovšem stát, že má klášter víc jmění, než mniši potřebují k životu. V tom případě se nesmí zvyšovat životní úroveň jednotlivců, ale všechn přebytek patří na dobré účely, almužny, školy, sirotčince atd....

Staly se tedy kláštery jakousi první sociální institucí v křesťanském světě, která překonala věky. Hlavní smysl však je duchovní. Jednotlivý řeholník svěřil starost o své zaopatření klášteru, žije daleko bezstarostněji, než ti, kdo musí celý den myslit na výživu. Nemusí se tedy při výběru práce řídit všeobecným pravidlem: Kde se víc vydělá... V kulturní a duchovní sféře bývají nejvyšší hodnoty právě ty, za které se neplatí. Komu jinému by se tedy mohly svěřit takové práce než řeholníkům, kteří mají z čeho žít? Zrušení nebo úbytek řádů dodnes znamená pro církve ochrnutí nejdůležitějších činností. Je tedy nespravedlivá námitka, že řeholníci slibují chudobu, ale přitom jsou bezstarostnější než mnozí boháči. Odpověď je jednoduchá. Ano, právě ta bezstarostnost je cílem jejich slibů. Musí se jí ovšem využít k práci pro vyšší dobro a ne k nečinnosti. Jsou ovšem i trochu jiná ponětí křesťanské chudoby. Řekli jsme, že se u syrských mnichů projevoval někdy jakýsi druh fakírismu, touha ukázat zhýčkané společnosti, která se stala otrokem svých požadavků, že je pravých potřeb člověka málo, že ke spokojenosti stačí kousek suchého chleba a voda. I tato chudoba tedy znamená vnitřní svobodu, nezávislost na vnějšku.

Ale je ještě i jiný druh bezstarostnosti, ta, která se opírá přímo o Boha. Ta vedla na Západě k založení tzv. žebravých řádů. Ale ani na Východě není neznámá. Vědomí Božího poslání vede jistě lidi k pevné víře v příslib evangelia, že se Bůh postará o všechny ostatní potřeby, že všecko ostatní bude přidáno těm, kdo hledají na prvním místě Boží království (Mt 6,33). Řeholníci tohoto druhu odháněli jako pokušení každou starost o zítřek. V klášteře sv. Theodosia v Kyjevě se musilo večer před zavřením brány rozdat mezi chudé všecko, co zbylo z toho, co se ten den dostalo od lidí. Jednou kuchař schoval dobré chlebičky pro zítřejší svátek. Ale sv. Theodosius prý je nařídil hodit do řeky. Dodnes podle církevního práva na Západě nesmějí mít žebravé řády pro sebe žádný stálý zajištěný příjem. I to je svoboda. Plyne ovšem ne ze struktury společnosti, ale z důvěry v Boha. Vidíme tedy z těch málo náznaků, jak hluboké lidské a náboženské problémy jsou obsaženy ve výroku evangelia o blahoslavených chudých. Je to tedy výzva věčně aktuální. Obrací se ke všem, nejenom k řeholníkům. Každý ji aplikuje podle možností.

*„Slyšte Slovo, vyšlé od Boha, Slovo, jež krmí lidské duše,
Slovo, jež sílí srdce i rozum, Slovo, jež vede k poznání Boha“
(Proglas, č. 24–27)*

LITURGICKÉ MEZIDOBÍ

S TOMÁŠEM KARDINÁLEM ŠPIDLÍKEM, S.J.,

čestným občanem Pustiměře

a

P. FRANTIŠKEM BENÍČKEM

PONDĚLÍ - 2. ÚNORA 2026 - SVÁTEK UVEDENÍ PÁNĚ DO CHRÁMU

Když nadešel den očišťování podle Mojžíšova Zákona, přinesli (Ježíše) do chrámu, aby ho představili Pánu, jak je psáno v Zákoně Páně: 'Všechno prvorozené mužského rodu ať je zasvěceno Pánu!' Přitom chtěli také podat oběť, jak je to nařizeno v Zákoně Páně: pár hrdliček nebo dvě holoubata. Tehdy žil v Jeruzalémě jeden člověk, jmenoval se Simeon: byl to člověk spravedlivý a bohabojný, očekával potěšení Izraele a byl v něm Duch Svatý. Od Ducha Svatého mu bylo zjeveno, že neužří smrt, dokud neuvidí Pánova Mesiáše. Z vnuknutí Ducha přišel do chrámu, právě když rodiče přinesli dítě Ježíše, aby s ním vykonali, co bylo obvyklé podle Zákona. Vzal si ho do náručí a takto velebil Boha: „Nyní můžeš, Pane, propustit svého služebníka podle svého slova v pokoji, neboť moje oči uviděly tvou spásu, kterou jsi připravil pro všechny národy: světlo k osvícení pohanům a k slávě tvého izraelského lidu.“ Jeho otec i matka byli plni údivu nad slovy, která o něm slyšeli. Simeon jim požehnal a jeho matce Marii prohlásil: „On je ustanoven k pádu a k povstání mnohých v Izraeli a jako znamení, kterému se bude odporovat – i tvou vlastní duši pronikne meč – aby vyšlo najevo smýšlení mnoha srdcí.“ Také tam byla prorokyně Anna, dcera Fanuelova z Aserova kmene. Byla značně pokročilého věku: mladá se vdala a sedm roků žila v manželství, potom sama jako vdova – bylo jí už čtyřiaosmdesát let. Nevycházela z chrámu a sloužila Bohu posty a modlitbami ve dne v noci. Přišla tam právě v tu chvíli, velebila Boha a mluvila o tom dítěti všem, kdo očekávali vykoupení Jeruzaléma. Když vykonali všechno podle Zákona Páně, vrátili se do Galileje do svého města Nazareta. Dítě rostlo a sílilo, bylo plné moudrosti a milost Boží byla s ním.

(Lukáš 2,22-40)

ÚTERÝ 4. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 3. ÚNORA 2026

Ježíš se vrátil lodí na druhý břeh a už se kolem něho shromáždil velký zástup. Když byl ještě na břehu moře, přišel k němu jeden z představených synagogy, jmenoval se Jairos. Jak ho uviděl, padl mu k nohám a snažně ho prosil: „Moje dceruška umírá. Pojď, vlož na ni ruce, aby byla zachráněna a

žila. „Ježíš s ním odešel. Velký zástup šel za ním a tlačili se na něj. Byla tam jedna žena, která dvanáct let trpěla krvácením, mnoho zkusila u mnoha lékařů a celý svůj majetek vynaložila na léčení, ale nic jí nepomohlo, spíše jí bylo čím dál hůř. Když slyšela o Ježíšovi, šla v zástupu lidí a zezadu se dotkla jeho šatů. Řekla si totiž: „Jestli se dotknu třeba jen jeho šatů, budu uzdravena.“ A hned jí přestalo krvácení a pocítila na těle, že je ze svého neduhu vyléčena. Ježíš ihned v sobě poznal, že z něho vyšla (zázračná) moc. Obrátil se proto v zástupu a zeptal se: „Kdo se dotkl mých šatů?“ Jeho učedníci mu odpověděli: „Vidíš přece, jak se lidé na tebe tlačí, a ptáš se: Kdo se mě to dotkl!“ Ale Ježíš se rozhlížel, aby uviděl tu, která to udělala. Tu přišla ta žena, celá ustrašená a rozechvěná – věděla dobře, co se s ní stalo – padla před ním na zem a pověděla mu celou pravdu. On jí na to řekl: „Dcero, tvá víra tě zachránila. Jdi v pokoji a buď zdráva, (zbavena) svého neduhu!“ Zatímco ještě mluvil, přišli lidé (z domu) představeného synagogy se zprávou: „Tvá dcera umřela. Proč ještě Mistra obtěžuješ?“ Ježíš zaslechl, co se tu mluvilo, a řekl představenému synagogy: „Neboj se, jen věř!“ Nedovolil nikomu, aby šel s ním, jenom Petrovi, Jakubovi a jeho bratru Janovi. Přišli k domu představeného synagogy a viděli tam rozruch, (lidi), jak pláčou a velmi nařikají. Vešel dovnitř a řekl jim: „Proč jste tak rozrušeni a pláčete? Dítě neumřelo, jenom spí.“ Posmívali se mu. On však všechny vykázal ven, vzal s sebou otce dítěte i matku a své společníky a šel (do světnice), kde dítě leželo. Vzal ji za ruku a řekl: „Talitha kum!“, to znamená: „Děvče, říkám ti, vstaň!“ Děvče hned vstalo a chodilo – bylo jí dvanáct let. (Lidé) byli úžasem jako bez sebe. (Ježíš) jim přísně přikázal, že se to nikdo nesmí dovědět, a řekl jim, aby jí dali jíst. (Mk 5,21-43)

Existuje smrt? V dnešním slovníku rozlišujeme víru a naději. Víra znamená vidět za skutečností světa jiný vyšší svět, za životem v čase život věčný. Naděje pak doufá, že tam dospějeme. Ve slovníku Bible je obvykle spojeno obojí v jedno. Věřit tedy znamená i doufat. Aby však mohl člověk doufat, musí žít. Co znamená skutečnost pro mrtvého? Nic. Proto jsou písně a úvahy o smrti tak pesimistické. Pláčou nad zánikem vši naděje. Kristus naopak vyzývá otce zemřelé dcery: „Věř!“ Je to víra, jakou dává jenom křesťanství, nebo se vyskytuje i v jiných náboženstvích? U všech národů jsou jisté ideje o posmrtném životě. Ale mnoho naděje nevzbuzují. Jsou jenom jakousi potěchou pro ty, kteří se setkávají tváří v tvář smrti. A přece, jak píše N. Berďajev, se měří výška a vznešenost každého vyznání podle toho, jaký má postoj k smrti. Křesťanský se vyjadřuje jedním slůvkem: „Věř!“ Náš život s Kristem je nezničitelný.

To dítě neumřelo, ale spí. Často čteme na hrobech nápis: „Zde spí věčným spánkem...“ Proč se přirovnává smrt ke spánku? Spící člověk nejenom žije, ale dokonce i jeho život sílí. Nevnímá však, co se děje okolo něho. Kromě toho čekáme, že se spící probudí. Tento obraz tedy vyjadřuje křesťanskou naději. Každé přirovnání je ovšem částečné. Proto prohlásil kdosi duchaplně: „My říkáme o mrtvých, že spí, ale oni to zase říkají o nás.“ I v tom je kus pravdy. Spící mívají sny, tj. zdá se jim, že vidí a slyší všelicos, ale není to skutečnost. Takový je podle duchovních autorů i náš život. Vidíme a slyšíme. Ale je to všechno pravda? Ti, co zemřeli, vidí pravdu tváří v tvář, probouzejí se k životu a minulé se jim zdá, jako by to byl na zemi pouhý sen. Ať už toto přirovnání vezmeme z jedné nebo

z druhé stránky, vždycky vyjadřuje pevnou křesťanskou víru, že smrt s Kristem život neničí, ale naopak posiluje.

Děvče, říkám ti, vstaň! Při probuzení ze sna se otevrou oči, začínáme myslet a svobodně se rozhodovat. Kolik takových probuzení je v jednom životě? Mnoho. Ale zase se dá říci duchaplně: Celý život je jenom jedno dlouhé postupné probouzení. Nejlip to vidíme na malých dětech, jak začínají poněkud vnímat osoby a věci. Přijde brzy perioda, kdy unavují rodiče otázkami: „Co je to? Proč je to?“ Čím bystřejší jsou, tím větší mají hlad po vědění a porozumění. Zpomalí-li se ten vývoj, říkáme, že je dítě zaostalé. Je pravda, že se časem u každého dostaví jakási sytost dojmů a nezájem. Je-li intenzivní,

stává se senilností, otupěním, předzvěstí smrti. U některých lidí je předčasné, jiní si naopak uchovávají svěžest a duševní mládí do pozdního věku. Ale není tak vážné, jak dlouho a jak intenzivně se člověk probouzí k poznávání vnějšího světa. Jisté je, že až do smrti se máme intenzivně probouzet k poznání světa Božího až do okamžiku, kdy i nám řekne Kristus: „Vstaň!“

Člověk potřebuje k životu 3 věci: někoho, koho by měl rád; něco, co by dělal; a něco, v co by doufal. Právě to poslední - naděje, je jasně vidět z postav nemocné ženy i představeného synagogy, Jaira. Oběma se to vyplácí - žena je uzdravena, Jairova dcera žije. Ryby potřebují vodu, ptáci křídla, plíce vzduch, kolo řetěz - tak potřebuje člověk naději. Člověk, který není optimista, podléhá beznaději, nemá elán, chuť do života, nechává se životem vléci, přežívá. Křesťan má však být člověkem naděje. Křesťan má naději na život věčný.

STŘEDA 4. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 4. ÚNORA 2026

Ježíš šel do svého domova. Učedníci ho doprovázeli. Příští sobotu začal učit v synagoze. Mnoho (lidí) ho poslouchalo a říkali celí užaslí: „Kde se to v něm vzalo? Jaká moudrost mu byla dána! A takové zázraky se dějí jeho rukama! Copak to není ten tesař, syn Mariin a příbuzný Jakubův, Josetův, Judův a Šimonův? A nežijí jeho příbuzní tady mezi námi?“ A pohoršovali se nad ním. Ježíš jim řekl: „Nikde prorok neznamena tak málo jako ve své vlasti, u svých příbuzných a ve své rodině.“ A nemohl tam udělat žádný zázrak; jenom na několik málo nemocných lidí vložil ruce a uzdravil je. A divil se jejich nevěře. (Marek 6,1-6)

Copak to není ten tesař? Kdo byl dlouho v cizině, vrací se domů obvykle se smíšenými pocity a zažije zvláštní překvapení. Dá se to dobře vysvětlit psychologicky. Jeho vzpomínky na mládí zůstávají velmi živé. Ale zastavily se, sahají jen do okamžiku, kdy odešel. Mezitím však šel život dál, mnoho se změnilo. Když se vrátí, obraz domova ze vzpomínek a obraz skutečnosti si neodpovídají. Ale i on sám se změnil. Je jiný. Chce-li navázat styky, které měl předtím, slova už nemají stejný význam. Návrat Ježíšův do Nazareta ovšem

nemůžeme vidět jenom ve světle těchto zkušeností z denního života. Ale přesto nám poslouží k pochopení konfliktu, který v Nazaretě vznikl. Jeho nepřítomnost doma byla sice krátká, ale za tu dobu jeho funkce zjevit Otce a jeho spásu závratně vzrostla. Jeho krajané to ovšem nemohli pochopit. Silou setrvačnosti ho považovali za chlapce, který pomáhal doma při práci. Dodnes každý, kdo duchovně roste, se lehčeji nebo obtížněji odpoutává od prostředí, ze kterého vyšel. Je to dynamika růstu a života.

Nikde prorok neznamená tak málo, jako ve svém domově. Dlouhým stykem se seznamujeme s věcmi, s krajinou, s lidmi. Po jisté době dojdeme k přesvědčení, že je dobře známe, že už nás nemohou ničím překvapit. Je to ovšem iluze, jakýsi druh duchovního přesycení. Vždyť příroda je plná tajemství a bude do konce světa místem neustálých objevů. Platí-li to o minerálech, rostlinách, živočiších, tím více se to dá říci o člověku. Jeho srdce je hlubina, na dno se nikdy nedohlédne. Dopouštíme se denně stejné chyby jako Nazaretští vůči Ježíšovi: uvěříme, že známe, že jsme naprosto prohlédli ty, se kterými se denně stýkáme. Tím si vlastně cestu k jejich poznání uzavíráme, přestávají nás zajímat, jejich slova považujeme za banální, nebereme je vážně. Člověk, který přestal být předmětem objevů a obdivů, ztrácí hodnotu. Není to často vina jeho, ale toho, kdo s ním žije. Musíme na to dát velký pozor v rodině, v práci, mezi přáteli.

Kde se to u něho vzalo? Tento projev překvapení slyšíme často, když někdo znenadání vynikne, ať už v dobrém nebo ve zlém. Nejčastěji je to výraz obdivu pro génia. Malíř namaloval svůj první obraz, básník vytiskl první knížku poezie. Nikdo netušil, že mají takový talent. A i oni sami dávají zajímavou odpověď, zeptáme-li se jich, jak přišli ke svému dílu: „Byla to inspirace.“ Latinské slovo inspirace znamená vdechnout do něčeho. Je to jakoby se něčemu chtěl dát vlastní život. Tímto obrazem Bible líčí stvoření člověka. Svým tělem pochází „z hlíny země“, ale Bůh mu vdechl duši (Gn 2,7). Při uměleckém díle se od starověku říká, že to byla Múza, některá z bohyň krásy, která vdechla umělci myšlenky. My, křesťané, věříme, že náš život pokračuje a rozvíjí to, co bylo na počátku stvoření. Bůh sám nám posílá, vnuká své myšlenky, inspiruje k dobrému a dává i možnost je uskutečnit. Když se tedy světců ptají, kde se v nich vzalo to, co dělají, mají jen jednu odpověď: „Boží milostí jsem to, co jsem“ (1Kor 15,10).

ČTVRTEK 4. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 5. ÚNORA 2026

Ježíš zavolal svých Dvanáct, začal je posílat po dvou a dával jim moc nad nečistými duchy. Nařídil jim, aby si na cestu nic nebrali, jen hůl: ani chléb, ani mošnu, ani peníze do opasku, jen opánky na nohy, ani aby si neoblékali dvoje šaty. Řekl jim: „Když přijdete někam do domu, zůstaňte tam, dokud se odtamtud nevydáte zase dál. Když vás však na některém místě nepřijmou a nebudou vás chtít slyšet, při odchodu odtamtud si vytřeste prach ze svých nohou na svědectví proti nim.“ Vydali se tedy na cesty a hlásali, že je třeba se obrátit. Vyháněli mnoho zlých duchů, pomazávali olejem mnoho nemocných a uzdravovali je. (Marek 6,7-13)

Začal je posílat dva a dva. Římská posvátná kongregace, úřad pro misijní činnost církve, měla před Druhým vatikánským koncilem titul De propaganda fide. Název se

změnil, protože modernímu člověku nezní příjemně slovo propaganda. Někdo něco vymyslel a propaguje svou ideu, něco vyrobil a propagandou to chce prodat. Práce pro rozšíření křesťanské víry se naopak jmenuje misie. Jde tu o latinské slovo, které znamená poslání. Vytýkají někdy misionářům, že jsou propagátory cizích evropských idejí, že berou národům jejich starobylou identitu. Kdyby tomu tak bylo, byla by to skutečně neodpovědná činnost. Nikdo totiž nemá právo zasahovat do vnitřního vývoje druhého, není-li si jist, že ho posílá Bůh. Ten stvořil srdce člověka a dává mu směr. Platí-li to pro misionáře, musíme si toho být vědomi i my všichni. Lidé zasahují do života jiných radami, rozkazy, násilím.

Takové je složení společnosti. A přece se musejí stále ptát: V čem a kam až mě posílá Bůh? Jen tolik autority může mít jeden člověk nad druhým. Zneužití autority má za následek krizi podřízenosti.

Nebrat si peníze do opasku. Propaganda obvykle předpokládá finanční základ. Obchodní domy, firmy, politické strany věnují na ni velké částky příjmů. Kristus vybízí své apoštoly, aby šli bez peněz. Ale z čeho budou žít a budovat dílo? Předpokládá se, že je vyživí ti lidé, ke kterým jsou posláni. Není to riskantní předpoklad? Je všeobecná lidská slabost, že si dají lidé zaplatit, chce-li je někdo přetáhnout na svou stranu. Naopak sami zaplatí tomu, kdo jim pomůže k dosažení toho, co chtějí sami. Propagandista tedy nutně potřebuje peníze. Misionář však je v docela jiné situaci. Jestliže ho posílá Bůh, vzbudí v srdcích těch, ke kterým má přijít, i touhu po tom, co misionář přináší. Proto si ho váží a hledí si ho u sebe udržet. Vidíme to názorně na velkých misionářích Evropy na počátku středověku. Co všechno mladé národy udělaly, aby je získaly a aby si je udržely! A jaké oběti dodnes někde přinášejí věřící, aby si zajistili pravidelnou duchovní správu!

Nebrat si dvě suknice" Na cestu si obvykle bereme dvojí šaty, protože nevíme, jaké nás překvapí počasí. Může se ochladit, můžeme promoknout. Cesta je obvykle plná nepředvídaných okolností. Kdo se jich bojí, nerad cestuje. Naopak zkušený cestovatel předvídá a hledí se zajistit proti tomu, co by se mohlo přihodit. Kristus naopak učí své apoštoly jakési svaté bezstarostnosti. Čím se ta liší od nedbalosti? Předpokládá zase první nutnou podmínku: Boží poslání. Bůh, který posílá, je ovšem pán přírody, historie, politických a kulturních situací. Není tedy jeho posel závislý na podmínkách. V dějinách najdeme tisíce příkladů, jak se jednotlivci i celé národy obrátily ke křesťanství právě v těch okamžicích, kdy se to zdálo vyloučené, v době velkých pronásledování. Loďka Kristova pluje na druhý břeh za příznivého počasí i za bouří (svr. Mt 8,24).

PÁTEK 4. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 6. ÚNORA 2026

Král Herodes uslyšel o Ježíšovi, neboť jeho jméno se stalo známým. Říkalo se, že Jan Křtitel vstal z mrtvých, a proto že v něm působí zázračné síly. Jiní říkali: „Je to Eliáš,“ jiní zase: „Je to prorok – jako jeden z proroků.“ Když to Herodes uslyšel, řekl: „Jan, kterého jsem dal stít, byl vzkříšen.“ Herodes totiž dal Jana zatknout, spoutat a zavřít do vězení kvůli Herodiadě, manželce svého bratra Filipa, protože si ji vzal za ženu. Jan říkal Herodovi: „Není

dovoleno, abys měl za ženu manželku svého bratra!“ Herodias proto na něj zanevřela a nejraději by ho připravila o život, ale nemohla. Herodes totiž měl před Janem strach. Znal ho jako spravedlivého a svatého člověka a chránil ho. Když ho slyšel, byl celý nesvůj, přesto však si ho rád poslechl. Naskytla se vhodná chvíle, když Herodes na své narozeniny vystrojil hostinu svým hodnostářům, důstojníkům a významným lidem z Galileje. Vstoupila tam i dcera té Herodiady a tančila. Herodovi i hostům se tak zalíbila, že král řekl dívce: „Požádej mě, oč chceš, a dám ti to!“ A pod přísahou jí mnoho slíbil: „O cokoli požádáš, dám ti to, i kdyby to byla polovina mého království!“ Ona vyšla ven a zeptala se matky: „Co bych si měla žádat?“ Ta odpověděla: „Hlavu Jana Křtitele.“ Hned se tedy rychle vrátila ke králi a žádala si: „Chci, abys mi dal ihned na míse hlavu Jana Křtitele.“ Král se zarmoutil, ale pro přísahu a kvůli hostům ji nechtěl odmítnout. Hned tedy poslal král kata s rozkazem, aby přinesl jeho hlavu. Ten odešel a sťal ho ve vězení, přinesl jeho hlavu na míse a dal ji dívce a dívka ji dala své matce. Když o tom uslyšeli Janovi učedníci, přišli, vzali jeho tělo a pochovali ho do hrobu. (Marek 6,14-29)

Herodias na Jana Křtitele zanevřela. Psychologové se ptají, čím to je, že jsou nám někteří lidé sympatičtí a jiné naopak nemůžeme vystát. Goethe kdysi myslel, že je to přírodní jev podobný tomu, že se přitahují a odpuzují různé prvky. Člověk však není jenom „přírodní jev“. Jeho osobnost je mravní, roste podle toho, jak volí dobro i zlo. To pak je jako světlo a tma, navzájem se vylučují. Herodias, která žila v hříchu, nemohla mít tudíž v lásce Jana Křtitele, hlasatele pokání. Z toho plynou důsledky i pro denní život. Říká se o některých lidech, že nemají nepřátele. Záleží na tom, v jakém smyslu tomu rozumíme. Nemáme nikomu přát zlé a nikoho za nepřitele považovat. Ale to neznamená, že si nás musejí všichni vážit, že máme být všem sympatičtí. Nepřátelé vyvstali proti Kristu, na Jana Křtitele zanevřela Herodias, na některé světce se osopilo celé okolí. Chtějí-li nám jiní lidé zlo, protože děláme dobře, pak jsme podle evangelia blažení (srv. Mt 5,11).

Herodes měl před Janem posvátný strach. I Herodes žil v hříchu, ale Jana Křtitele nechtěl dát zabít. Měl před ním posvátný strach. Písmo učí, že je bázeň Boží začátek spásy (Př 1,7). Strach vzniká, když si uvědomíme, že jsme v přítomnosti někoho nebo něčeho silnějšího, než jsme my sami. Bojíme se ozbrojeného zloděje, vichřice, nejistých poměrů ve společnosti apod. Se silnějším se nechceme dostat do konfliktu. Ten, kdo se bojí Boha, objevil, že je ruka Boží mocná, že zasáhne ty, kdo přestupují příkázání. Zastaví se tedy před zločinem ze strachu, že by to mělo pro něho zlé následky. Často se už vyskytly námitky, že není důstojné, abychom zachovávali Boží zákony jenom ze strachu před peklem nebo před jinými tresty třeba už zde na zemi. Církev se tohoto motivu vždycky zastala. Není dokonalý, ale je už začátkem spásy. Tridentský koncil upozornil, že ten, kdo se ze strachu vyvaroval zlého, začíná dělat dobře. Kdo pak dělá dobře, už ponenáhlu začíná milovat. Proto se umisťuje v linii duchovního vývoje bázeň Boží na počátku, láska na konci. Ta pak přemáhá strach. Sv. Antonín Veliký prohlásil na konci života: „Já se už Boha nikdy nebojím.“

Ohled na spolustolovníky. Herodes měl před Božím mužem posvátný strach. Čím to je, že se nevyvaroval zločinu? Měl dva protichůdné strachy: z Boha a z mínění lidí. Ten druhý strach je vlastně směšný. Český výraz „lidské ohledy“ vyjadřuje psychologický stav

člověka, který se bojí lidí. Stále se na všechny strany ohlíží, považuje všechny za nebezpečné. Dá se to pochopit ve válce, v přítomnosti ozbrojené tlupy. Ale bojí-li se někdo jenom lidských poznámek nebo toho, co by si případně o něm pomysleli, bojí se šumění vánku, který rozechvívá listy na stromech. Mudrci všech dob tento strach zesměšňovali. V knize Následování Krista se píše: „Co jiného jsou slova než slova? Létají vzduchem, ale kamenem nepohnou. Buď kámen!“ Ale přesto jsou lidské ohledy stále silným motivem našich skutků. Žijeme ve společnosti a nechceme svůj poměr s ní narušit. Je to ostatně užitečné. Zlo začíná, když se stane strach z lidí větší než strach z Boha. Člověk se pak stává otrokem všeho, co jej obklopuje. „Kdo se nebojí Boha,“ píše sv. Jan Klimak, „leká se i svého vlastního stínu.“

Jan Křtitel mohl mlčet, když viděl hříšný poměr Heroda a Herodiady. Jenže Jan dal přednost Bohu před svým pohodlím. Věděl, že po tomto výroku bude následovat ztráta svobody, vězení a násilná smrt. Tak se i stalo. Na první pohled se zdá, že pravda prohrává a triumfuje hřích, lež, cizoložství. Poslední slovo však bude mít Bůh. My však nemůžeme hned tak říci někomu pravdu do očí. Pravda bez lásky není úplně pravdou. Jan si to mohl dovolit. Když totiž mluvil, všem naskakovala husí kůže. Jan byl totiž světec, přísný sám k sobě. Proto mohl být přísný i v hodnocení druhých. My nejsme svatí, proto buďme přísní k sobě a milosrdní k druhým.

SOBOTA 4. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 7. ÚNORA 2026

Apoštolové se shromáždili u Ježíše a vypravovali mu všechno, co dělali a učili. Řekl jim: „Pojďte i vy někam na opuštěné místo a trochu si odpočíte.“ Pořád totiž přicházelo a odcházelo tolik lidí, že neměli čas ani se najíst. Odjeli tedy lodí na opuštěné místo, aby tam byli sami. Mnozí je viděli odjíždět a poznali jejich úmysl. Ze všech měst se tam pěšky sběhli a byli tam před nimi. Když (Ježíš) vystoupil, uviděl velký zástup a bylo mu jich líto, protože byli jako ovce bez pastýře; a začal je poučovat o mnoha věcech.

(Marek 6,30-34)

Pojďte někam na osamělé místo. Tisíce a tisíce mnichů a řeholnic v dějinách církve uposlechly tuto výzvu. Slovo mnich pochází z řeckého *monachos*, což znamená osamělý, poustevník. Nad branami kartuziánských klášterů bývá nápis: „Blažená samota, sama jediná je blaženost.“ A přece máme v češtině dva výrazy, jejichž odstín se značně liší: „samota“ a „osamocení“. Člověk je společenský tvor. Jeho osoba se vyvíjí jenom ve vztahu k druhým. Má rád jiné a čeká, že ho budou mít rádi i druzí. Proč tedy hledali a hledají zbožní lidé samotu? Odpověď na tu otázku je celkem snadná: Aby se cítili blízko někoho druhého, se kterým si v hluku ostatních nemohou upřímně pohovořit. I dva zamilovaní vyhledávají osamělá místa, ale nejsou

osamocení. Tím víc to prožívají ti, kdo milují Boha. Karlu Foucauldovi se omlouval někdo, že ho nechal dlouho čekat o samotě. Odpověděl prostě: „Já nejsem nikdy sám!“ Uměl se modlit.

Trochu si odpočiňte! Zahřátý motor v autě necháváme vychladnout. Ušlé nohy natáhneme pohodlně, aby se svaly uvolnily. I náš nervový systém se potřebuje načas osvobodit od mnoha dojmů, od rozptylování pozornosti na mnoho věcí. A přece zjišťují psychologové, že je mnoho lidí, kteří si doopravdy odpočinout nedovedou. Řeknou jim: „Zůstaňte doma a klidně si sedněte!“ Nepřijmou to, protože vědí ze zkušenosti, že by se jim hlava zavalila tolika starostmi, na které hledí zapomenout. Dva jdou na vycházku do hor. Jeden se vrátí osvěžený, druhý unavený, a to nejen fyzicky, ale i duševně. Nevnímal totiž tuze hory, ale myslel na zkoušku, která ho čeká. Jeden psycholog radil takovým lidem: „Sedněte si k moři a snažte se alespoň půl hodiny nevnímat nic jiného než moře. Uvidíte, jak se vnitřně očistíte.“ Křesťané, kteří rádi vyhledávají samotu, umějí v ní vidět jenom moře Božího milosrdenství, a proto si dovedou odpočinout.

Uviděl veliký zástup lidí, pojal ho s nimi soucit. V přírodě je boj o život. Silnější vítězí nad slabším a ničí ho. Rostliny se přerůstají, zvířata se požírají. Říká se, že lidé nejsou lepší, naopak, že vedou boj o život brutálněji, hrubšími a rafinovanějšími prostředky. „Bud' budeš kladivem, nebo kovadlinou,“ tvrdí jedno německé rčení. To znamená: buď budeš bít druhé, nebo oni budou bít tebe. Příklady tohoto postoje vidíme na každém kroku. A přece se stále setkáváme s opačnou zkušeností. Opilý upadl. Dobře mu tak! Zaslouží si to. Ale přece normální člověk jde, podá mu ruku a pomůže mu vstát. Proč? Má s ním soucit. Slovo soucit má pěkný původ. Je to cit, ale je to cit společný. Cítím bolest, nehodu druhého, jako by to byla moje vlastní. Podle Solovjova je tento soucit prvním projevem náboženského života, je to napodobení Boha, který má takový soucit s námi, že i vlastního Syna za nás vydal (srv. Jan 3,16). Tento soucit přiměl mnoho těch, kdo šli do samoty žít s Bohem, aby se vrátili mezi lidi a pro ně pracovali.

PONDĚLÍ 5. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 9. ÚNORA 2026

Ježíš a jeho učedníci se přepravili na druhý břeh a přistáli u Genezaretu. Když vystoupili z lodi, lidé ho hned poznali. Proběhli celou tu krajinu a začali nosit na nosítkách nemocné všude tam, kde slyšeli, že je. A všude, kam přišel do některé vsi nebo města nebo dvorce, kladli nemocné na volné prostranství a prosili ho, aby se směli dotknout aspoň šňapce jeho šatů. A všichni, kdo se ho dotkli, byli uzdraveni. (Marek 6,53-56)

Začali nosit na nosítkách nemocné. Jak bývá těžké dostat se k lékaři nebo léčiteli, o kterém se rozkřikne, že dokáže vyléčit nemoc, na kterou normální lékařská asistence nestačí. Člověk je sociální tvor, nemůže žít bez druhých. Ale snadno na to zapomíná. V nemocnici to najednou pocítí velmi názorně, zvláště když nemůže chodit. Zdá se to paradoxní, ale vidíme to na každém kroku: nemoc má velkou sociální funkci v našem životě. V této příležitosti se poznají přátelé. Ale nemoci mají i funkci náboženskou. Sv.

Ignác z Loyoly píše, že nejsou menší dary než zdraví. Sv. Augustin bojoval proti hlavnímu bludu, který se rozšířil v západním křesťanském světě na počátku zrození nové Evropy. Byl to pelagianismus, přesvědčení, že si člověk svými přirozenými silami a pevnou vůlí stačí k tomu, aby mohl čestně a dobře žít a dělat svou práci. Nač by tedy potřeboval Boha? Ten časem z jeho života úplně vymizí. Přijde však nemoc, úraz, tělesná slabost. Jsou to nejlepší kazatelé, kteří nás přesvědčují o tom, jak potřebujeme na každém kroku Boží milosti.

Prosili, aby se směli dotknout střapce jeho šatu. Jsme na poutním místě. Lidé se dotýkají uctívaného obrazu, vlastně jenom rámu. V Římě, v bazilice sv. Petra, líbají nohu kovové sochy. Je už tak opotřebovaná, že se musí vyměňovat. Je dost těch, kdo se nad tím pohoršují. Vidí v tom pověrčivost, fetišismus a bůhví jaké jiné nectnosti. Ale ti, co se dotýkali střapce Ježíšových šatů, nebyli v lepší situaci. Střavec, socha, rám obrazu ovšem nemohou nikoho zachránit. Sám Ježíš při těchto příležitostech vždycky zdůraznil, že je to víra, která uzdravuje, ne vnější gesto (Mt 9,22). Pravá hodnota je v jeho srdci, v jeho smýšlení, přesvědčení. Ale člověk je tvor, který mluví, vyjadřuje své city navenek. Neděje se to jenom slovy, ale často pouhým malým gestem, pohledem. Čím víc se lidé znají, tím méně slov potřebují. Dávají si znamení rukou, posunkem. Podobný smysl mají i gesta v náboženském projevu. Dotek rámu obrazu sám o sobě nemá hodnotu, ale může být výrazem veliké důvěry. Ta pak dělá zázraky.

Všichni, kteří se ho dotkli, byli uzdraveni. Nemoc, při které si uvědomíme vlastní slabost před Bohem, je velký dar. Ale dá se namítnout: Neochromuje snad vědomí slabosti chuť a odvalu do života? Jsou známé verše: „Sláb jenom ten, kdo ztratil v sebe víru, a malý ten, kdo zná jen malý cíl.“ Slabost skutečně neprospívá, je-li spojena s pocitem osamocení. Něco docela jiného je, když si přitom uvědomíme přítomnost někoho silného, kdo stojí při nás, aby nám pomohl. Kdo v horách ztratil cestu, bývá tak oslabený, že už nestojí na nohou. Setká-li se však s někým, kdo ho chce dovést nazpět, síly se mu vrátí. Tak nám také v životě vrací sílu každé setkání s Ježíšem, každý dotyk uzdravuje. Zdraví totiž není jenom fyzický stav těla, ale především schopnost žít. S Kristem můžeme žít i v největší slabosti i ve smrti.

Dnes se nám Pán Ježíš jeví jako léčitel nemocí. My však víme, že nepřišel léčit jen nemocná lidská těla, ale celého člověka. Ježíš uzdravoval slepé, hluchoněmé, chromé, malomocné, posedlé. Také my jsme v přeneseném slova smyslu dost často podobně postiženi duchovně, a proto potřebujeme uzdravení, abychom byli bdělí nad tím, čemu propůjčujeme zrak - vždyť oko do duše okno. Dále jak často mluvíme, když nemusíme, a zase když máme mluvit, tak mlčíme; jak natahujeme uši, když se jedná o nějaké drby či zajímavosti o druhých, a jak málo otvíráme svůj sluch Ježíšovým slovům. Dále jak jsme posedlí svým egoizmem a sebestředností! Všichni, kdo se ho dotkli byli uzdraveni - každé setkání s Ježíšem, i to dnešní je takovým dotekem uzdravení, zvláště intimně se to děje při svatém přijímání.

ÚTERÝ 5. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 10. ÚNORA 2026

Kolem Ježíše se shromáždili farizeové a někteří z učitelů Zákona, kteří přišli z Jeruzaléma. Všimli si, že někteří z jeho učedníků jedí rukama obřadně nečistýma, to je neumytýma. Farizeové totiž a všichni židé se drží podání předků a nejedí, dokud si pečlivě neumyjí ruce; (po návratu) z trhu nejedí, dokud se celí neopláchnou; a je mnoho jiného, co přejali a čeho se drží: omývání pohárů, džbánů, měděných nádob a lehátek. Proto se ho farizeové a učitelé Zákona ptali: „Proč se tvoji učedníci nechovají podle podání předků, ale jedí obřadně nečistýma rukama?“ Odpověděl jim: „Pokrytci! Dobře to o vás předpověděl Izaiáš, jak je psáno: 'Tento lid mě uctívá rty, ale jejich srdce je daleko ode mě. Nadarmo mě však uctívají, když učí naukám, které jsou lidskými ustanoveními.' Opustili jste přikázání Boží a držíte se podání lidského.“ A řekl jim: „Jak dovedně rušíte Boží přikázání, abyste zachovali svoje podání! Vždyť Mojžíš nařídil: 'Cti svého otce a svou matku' a 'Kdo potupí otce nebo matku, ať propadne trestu smrti!' Vy však říkáte: 'Kdo by prohlásil otci nebo matce: To, čím bych ti měl pomáhat, je „korban“, to jest dar (pro chrám)' – už mu dovolujete, že pro otce nebo matku nemusí nic udělat. Tak rušíte Boží slovo svým podáním a odevzdáváte to dál. A takových podobných věcí děláte mnoho.“ (Marek 7,1-13)

Jíst neumytýma rukama. Mnoho předpisů Starého zákona bylo toho druhu, že o nich dnes řekneme: „Nemají nic společného s náboženstvím!“ Umýt si ruce před jídlem je jistě užitečné po stránce hygienické, zvláště v dobách, kdy se neužívalo vidliček a lžící. Ale proč by to měl být zákon Boží, jehož přestoupení je hříšné? Abychom to pochopili, musíme se vžít do stavu tehdejší společnosti. Rozdělení na skutky profánní a náboženské bylo velmi slabé. Židé viděli v Bohu hlavu kmene, svého krále a jediného zákonodárce. Nerozeznávali ještě, co je císařovo a co je Božího (Mt 22,21). Proto bylo náboženské všechno, co je psáno v Zákoně Mojžíšově. Dnešní doba zachází do opačného extrému, tzv. sekularizace. Považujeme za náboženskou jenom modlitbu a bohoslužbu, ostatní jsou záležitosti „světské“. Nebylo snad tehdejší pojetí správnější? Nemá snad náboženský postoj proniknout do všeho, co děláme, i když to jsou malé úkony denního života? Takové je jistě ideální křesťanství, ale otázka je, jak k tomu dojít.

Ten lid mě ctí rty, ale jejich srdce je daleko ode mne. Aby byl skutek sakrální, posvátný, k tomu ovšem nestačí jenom vnější forma anebo zařazení do rituálního, obřadního prostředí. Z dnešního života můžeme uvést příklad zdrženlivosti v jídle v postní dny. Je každý takový půst náboženský úkon? Bez vzpomínky na Boha a čistého úmyslu by se pouhá vnější zdrženlivost v jídle stala občanským zvykem v jistém prostředí, jako když si např. ateisté na Štědrý večer připraví rybu místo masa. Tuto bezduchost starých náboženských zvyků vytýkal Ježíš farizeům. Křesťan si má naopak vzpomenout na Boha při všem, co dělá, i při jídle, jak upozorňuje sv. Pavel (1Kor 10,31). Tak se stanou posvátnými i ty skutky denního života, kterým říkáme profánní, světské. Nejpečnějším příkladem vidíme v životě Panny Marie. Jako každá matka pracovala doma pro dítě. To dítě však byl Syn Boží. Tedy celý její den byl liturgií, bohoslužbou.

Podání předků. Zachovalé prostředí bývá tradiční. Věci se dělají, jak se dělávaly, lidé se chovají, jak se to od nich vždycky žádalo. Tato stálost je velkou oporou pro mravnost i v náboženství. Proto Židé považovali věrnost tradicím za přední náboženský úkon. V církvi pak je tradice známkou pravověrnosti. A přece se i tu může stát překážkou Duchu svatému a evangelní svobodě. Děje se tu něco podobného jako při uctívání svatých obrazů. Jsou k modlitbě, tj. napomáhají k tomu, abychom se snadněji povznesli k tomu, kdo je zobrazen. Před křížem se modlíme ke Kristu, před obrazem Panny Marie recitujeme Zdravas jí samé. Jakmile však někdo začne sbírat obrazy jenom z estetického hlediska, přestávají být předmětem kultu a dávají se do muzea. Východní církve proto považovala vždycky umístění svatých obrazů na výstavě jako jejich znesvěcení. Něco podobného se může přihodit se zachováváním zbožných zvyků a tradic. Stanou se zálibou starožitníků, a ne oporou víry a dobrých mravů. Mají místo v církvi, naplní-li se znovu Duchem Božím.

STŘEDA 5. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 11. ÚNORA 2026

Ježíš zase k sobě přivolal zástup a řekl jim: „Slyšte mě všichni a pochopte! Člověka nemůže poskvřnit nic, co do něho vchází zvenčí, ale co vychází z člověka, to ho poskvřňuje.“ Když (pak odešel) od zástupu a vstoupil do domu, ptali se ho jeho učedníci na ten výrok. Řekl jim: „I vy jste tak nechápaví? Nerozumíte, že člověka nemůže poskvřnit nic, co do něho vchází zvenčí? Vždyť to mu přece nevchází do srdce, ale do žaludku a odchází do stoky.“ Tím (Ježíš) prohlásil za čisté všechny pokrmy. Dále řekl: „Co vychází z člověka, to ho poskvřňuje. Z nitra totiž, ze srdce lidí, vycházejí špatné myšlenky, smilství, krádeže, vraždy, cizoložství, lakota, zloba, lest, prostopášnost, závist, urážky, pýcha, nerozumnost. Všechno to zlé vychází z nitra a člověka poskvřňuje.“ (Marek 7,14-23)

Člověka nemůže poskvřnit nic, co do něho přichází zvenčí. V denním životě nás mnoho vnějšího poskvřňuje: prach, bláto, dotyk se stěnou. Proto se umýváme a vyměňujeme šaty, abychom dokázali, že se nás špína netýká, že my sami jsme čisti. V obrazném smyslu nás poskvřní i špatné řeči, pomluvy. Ale i v tomto případě se umíme hájit nebo alespoň doufáme, že řeči přestanou, že pravda zase vyjde najevo. Horší je tomu však při takových vlivech, kterým říkáme pokušení. Vidíme obraz, ten budí myšlenku, zrodí se chuť provést něco, co je proti Božímu zákonu. Peněženka leží na podlaze, je to něco vnějšího, a přece myšlenka přivlastnit si cizí peníze pronikne do srdce. Právě proto se vyhýbáme příležitostem k hříchu, špatnému prostředí, abychom neupadli. Poskvřňuje nás tedy něco vnějšího? Zdá se, že ano. „Každý, kdo se dívá na ženu se žádostivostí, už s ní zcizoložil ve svém srdci“ (srv. Mt 5,28). Tak to vysvětlovali starověcí stoikové. Ale křesťané si jsou dobře vědomi, že ten proces není mechanický. Aby myšlenka z vnějšku se stala naší vlastní, musíme uvnitř dobrovolně souhlasit. Teprve tento vnitřní souhlas ke zlu nás poskvřní.

Co z člověka vychází, to ho poskvřňuje. Člověk nepodléhá mechanicky vlivům zvenčí. Navazuje se skutečností styk, dialog. Dítě se nejdřív ptá: „Co je to?“ Ale hned nato přijde

další otázka: „Nač je to? Co s tím mohu udělat?“ Potom teprve přijde rozhodnutí. Sv. Maxim Vyznavač vysvětluje tento proces příkladem podobným tomu s peněženkou na zemi. Nejsou zlé peníze. Neposkvrní mě ani myšlenka, co by se s penězi dalo udělat. Ta přišla jakoby sama, když jsem peníze uviděl. Je tedy pořád ještě zvenčí. Ale jenom zvnitřku srdce může vyjít rozhodnutí peníze ukrást. To rozhodnutí pak poskvrní člověka, i kdyby se mu třeba nepodařilo zlý skutek provést. Jeden východní mnich to vyjádřil výstižně. Stěžoval si mu mladík, že je tuze citlivý, že má mnoho dojmů a že se bojí, aby jim nepodleh. Uslyšel radu: „Neboj se dojmů, boj se rozhodovat pod jejich vlivem!“

Z nitra, ze srdce lidí, vycházejí špatné myšlenky. Na první pohled je tato věta evangelia v rozporu s tím, co jsme doposud řekli, že totiž špatné myšlenky přicházejí zvenčí, zevnitř je souhlas. Ale tak tomu je v prvním stadiu. Kdo už jednou zlou myšlenku dobrovolně do srdce vpustil, ta tam zapustí kořeny a rozroste se jak plevel v dobré půdě. Pseudo-Makarius píše, že zlé myšlenky jsou hadi. Pustíš-li je do ráje srdce, usadí se tam a udělají si tam hnízdo líhně. Psychologicky tento proces uměl mistrovsky vylicit Shakespeare ve svých dramatech. Tak např. Othello, benátský mouřenín, tam vystupuje jako čestný a věrný muž. Ale uvěřil zlému našeptávači, který nařknul Othellovu manželku z nevěry. Žárlivost ho mučí, vztek ho dusí, stane se nakonec vrahem své vlastní ženy. Vášen, která oslabí a nakonec zničí člověka, má obvykle takové malé a bezvýznamné počátky. Proto už staré latinské přísloví říká: „Vzdoruj začátkům! Pozdě se hledá lék, když se zlo časem rozmnožilo.“

ČTVRTEK 5. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 12. ÚNORA 2026

Ježíš se vydal na cestu do tyrského kraje. Vešel do jednoho domu a nechtěl, aby to někdo věděl, ale nemohlo se to utajit. Hned o něm uslyšela nějaká žena, jejíž dcera byla posedlá nečistým duchem. Přišla a padla mu k nohám. Byla to pohanka, rodem Syroféničanka, a prosila ho, aby vyhnal zlého ducha z její dcery. Řekl jí: „Nech najíst napřed děti! Není přece správné vzít chléb dětem a hodit ho psíkům.“ Ale ona mu odpověděla: „Ovšem, Pane, jenže i psi se živí pod stolem kousky po dětech.“ Nato jí řekl: „Že jsi to řekla, jdi, zlý duch vyšel z tvé dcery.“ Žena odešla domů a našla dítě ležet na lůžku a zlý duch byl pryč. (Marek 7,24-30)

Není správné vzít chléb dětem. Když mluví o lásce k bližnímu, zdůrazňují duchovní autoři její univerzálnost: Zahrnuje všechny lidi bez rozdílu, blízké i vzdálené, přátele i nepřátele. „Dáváš-li přednost jednomu před druhým,“ píše sv. Maxim Vyznavač, „to dokazuje, že nemáš ještě lásku dokonalou.“ Je to pěkně řečeno, ukazuje to cíl, ke kterému se blížíme, ale nedá se to povzbuzení uskutečňovat v praktickém denním životě doslova. Morálka proto mluví o tom, že má být naše láska „spořádaná“. Skutky lásky se ztotožňují na prvním místě s povinnostmi. Máme se tedy starat především o ty, kteří jsou nám nejbližší, kteří nám byli svěřeni, mezi kterými žijeme a pohybujeme se. Směšní jsou ti, kdo slovy objímají celý svět a nemají

čas pro vlastní rodinu. V jistém smyslu je pohodlnější horlit pro rovnoprávnost ras v dalekých zemích než jednat slušně a uctivě se sousedem. Máme milovat bližního „jako sebe“, ne místo sebe. Podobně máme cítit lidi vzdálené, „jako“ by nám byli blízcí, ale ne na místě blízkých, protože ti mají první právo na naši lásku.

I psíci pojídají pod stolem kousky po dětech. V překladech této věty užíváme s oblibou zdrobnělina „psíci“. Slovo pes, užitě o člověku, zní v našem slovníku nepěkně, je to nadávka. Řekl jsem jednou jistému muslimovi, že jsem pro něho prostý „džaur“, pes. On se stal rozpačitým a snažil se mně vysvětlit, že toho výrazu sice muslimové užívají pro jinověrce, ale že sám o sobě není hanlivý. Znamená prý to člověka, který sice není z rodiny, není bratr, ale patří k obydlí a má právo na podporu jako domácí pes. Je tomu skutečně tak? Jistě je toto pojetí blízké tomu, co se říká v evangeliu. Syrofěničanská pohanka si je vědoma, že nepatří k vyvolenému národu, ale přesto by neměla být vyloučena z mesiášských dobrodiní. Je tedy obrazem všech těch, kteří jakýmkoliv způsobem nepatří k „naším“, tj. k naší církvi, k našemu národu, k naší rodině. I oni mají právo, abychom jim, pokud je to možné, pomáhali a něco z „našeho“ i pro ně rezervovali.

Pro toto slovo jdi v pokoji. Nikdo se nemůže spasit, leda v církvi. Kristus je jediná brána k Otci (srv. Jan 10,1n) a církev je jeho mystické tělo. Od této víry se nedá upustit, nemůže ji popřít ani ekumenické hnutí. Ale v dnešní době jsme přece jen pokročili v lepším pochopení tohoto dogmatu. Kdo patří k církvi? Přináležitost k tělu Kristovu je mystické, v tajemství. Kromě toho pohnutí roste do plnosti. Ustanovení Druhého vatikánského koncilu o ekumenismu proto rozlišuje vícero stupňů přináležitosti k církvi. Nejúžeji jsou s ní ovšem spojeni ti, kdo věří všechno, co patří k našemu vyznání, a kdo podle toho žijí ve spojení se všemi věřícími. Jiní mají jenom víru částečnou, více nebo méně vyvinutou. Mohou být spojeni s Kristem? Petrova víra byla nejsilnější. Vyznal: „Ty jsi Mesiáš, Syn živého Boha“ (Mt 16,16). Syrofěničanka věděla o Ježíšovi a o jeho poslání pramálo. Přivedla ji k němu jenom důvěra. Ale i ta ji zachránila. Je to pouto, řekli bychom poslední, ale je-li upřímné, dává účast na darech Božího království.

PÁTEK 5. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 13. ÚNORA 2026

Ježíš odešel z tyrského kraje a šel přes Sidón územím Desetiměstí ke Galilejskému moři. Přivedli k němu hluchoněmého a prosili ho, aby na něho vložil ruku. Vzal ho stranou od zástupu, vložil mu prsty do uší, dotkl se slinou jeho jazyka, vzhledl s povzdechem k nebi a řekl: „Effatha!“, to znamená: „Otevři se!“ A hned se mu otevřel sluch, rozvázal se mu jazyk a mluvil správně. (Ježíš) jim pak přikázal, aby o tom nikomu neříkali. Čím více však jim to přikazoval, tím více to rozhlašovali. Byli celí užaslí a říkali: „Dobře všechno udělal: i hluchým dává sluch, i němým řeč!“ (Marek 7,31-37)

Hluchoněmý. Je mnoho druhů hluchosti. Vedle fyzické neschopnosti slyšet je také hluchost psychologická. Někdo se dokáže tak pohroužit do práce, že neslyší zvonění u dveří, nevnímá telefon, myslí, že není vůbec doma. Taková soustředěnost může být velký dar, ale může být i úchylkou, která hraničí s nenormálností. Ti, kdo mají v hlavě tzv. fixní ideu, prostě neslyší jakékoliv důvody, které by jim ji chtěly vyvrátit. Chlapec, který se

nerozumně zamiloval, je hluchý ke všem domluvám. A když s ním o tom mluvíme, říká se lidově, že pořád jenom „mele své“. Je tedy i němý pro jiné. Na příkladu zamilovaného vidíme, jak taková psychická hluchoněmost vzniká z lásky nebo z vášně. Mezi těmi dvěma motivy je totiž velký rozdíl. Láska působí soustředěnost pozornosti k jednomu, ale nezaslepuje pro druhé. Vášně naopak je jakoby registrace, která vymaže z pásky všechno ostatní.

Effatha, otevři se! Každá vášně má jako následek jistý druh němosti: nechce se přiznat. Sv. Ignác z Loyoly přirovnává ďábla - pokušitele – k svůdnému milovníku, který chce obalamutit děvče. Důtklivě ji napomíná, aby se nikomu nesvěřila, aby uchovala v tajnosti všecko, k čemu ji chce přivést. Mohli by jí to totiž rozumní lidé rozmluvit. Tímto přirovnáním potvrzuje světec starou zkušenost: nutnost duchovního vedení, duchovní rozmluvy. Sv. Teodor Studita vypráví řeholníkům o velkých výhodách mlčení. Ale dodává, že je neuvěřitelně škodlivé v jednom případě: když je někdo mlčenlivý, anebo dokonce němý vůči svému zpovědníku. Takovému musí sám Kristus říci: Effatha, otevři se, tj. přiznej se se svými sklony, s tím, co tě pobuřuje, přitahuje, odpuzuje. Už sama skutečnost, že se o tom promluví, znamená velké ulehčení.

Pouto jazyka se uvolnilo. Říká se, že se dá spoutat člověk, jeho ruce a nohy, ale nedá se spoutat jazyk. A přece bývá spoután, ne ovšem zvnějšku, ale zvnitřku. Někdo se například na druhého rozhněval. Nemluví spolu už dlouho, je to všem trapné. Napomínají ho: „Odpros ho! Pozdrav ho, když ho potkáš!“ Marné jsou tyto připomínky. Nedostal by toto odprošení ze sebe. Jazyk jako by přirostl k patru, jako by byl spoután. Kdo může tato pouta uvolnit? Musí se nejdříve dotknout srdce člověka láska, a pak už řeč proudí sama sebou. Spoutaný jazyk je častým hříchem našeho soužití. Vybíráme si lidi, se kterými mluvíme, a jiné, se kterými, jak se říká, se nebudeme bavit. A když ti něco potřebují, prostě je nevidíme a neslyšíme. Sami sebe pak ospravedlňujeme, že jim přece neděláme nic zlého, že je prostě ignorujeme. Musí se tedy i nás dotknout Kristus, aby nám rozvázal pouta řeči, která vyjádří lásku.

SOBOTA 5. TÝDNE V MEZIDOBÍ - 14. ÚNORA 2026

V těch dnech byl s Ježíšem zase velký zástup a neměli co jíst. Zavolal si učedníky a řekl jim: „Je mi líto zástupu, protože už tři dni jsou se mnou a nemají co jíst. Když je pošlu domů hladové, cestou je opustí síly, vždyť někteří z nich jsou zdaleka.“ Jeho učedníci mu odpověděli: „Kde by kdo mohl tady v neobydleném kraji sehnat tolik chleba, aby je nasýtil?“ Zeptal se jich: „Kolik máte chlebů?“ Odpověděli: „Sedm.“ Rozkázal, aby se lid posadil na zem, vzal těch sedm chlebů, vzdal díky, lámal a dával učedníkům, aby je předkládali; předložili je tedy lidu. Měli také několik malých ryb. Požehnal je a řekl, aby i ty předkládali. A najedli se dosyta a sesbíralo se ještě sedm košíků zbylých kousků. Těch (lidí) bylo na čtyři tisíce. Potom je propustil. Hned pak vstoupil se svými učedníky na loď a připlul do dalmanutských končin. (Marek 8,1-10)

Byl s ním velký zástup a neměli už co jíst. Čas od času se dostanou až do rady Spojených národů statistiky, kolik lidí dnes už na světě trpí hladem. Bývají otřesné. Ukazuje se, že při tolika technických a hospodářských možnostech většina lidstva stále trpí podvýživou. Říkají, že je nám země tuze malá, že nemůže uživit lidské plemeno, které se neúměrně rozmnožuje na úkor jiných živých tvorů. Uvádějí se důvody pro toto tvrzení a proti němu, některé vážné, některé pochybné a propagandistické. Křesťanští kazatelé se ovšem stavějí k této otázce ze stránky mravní a vybízejí k osobní odpovědnosti. Jde tu především o probuzení vědomí soucitu, soudržnosti s druhými. Můžeme si dovolit všechno, zatímco jiní nemají ani to nejpotřebnější? Uvádí se, že malé osobní pomoci tu znamenají málo. Ale velké mezinárodní organizace nestačí obvykle pro nedostatek fondů. Ten pak pochází z nedostatku osobních pomoci.

Nasycení zázračné. Kdybych mohl udělat zázrak jako Ježíš, všem bych pomohl. Ale jako obyčejný člověk jsem tu bezmocný.“ Tento povzdech vyšel z úst pracovníka organizace, která se starala o uprchlíky a které došly zásoby. A přece i křesťané by měli zázraky dělat! Sv. Jan Vianney jednou skutečně rozmnožil zásoby obilí, aby měl pro chudé. Ale to jsou takové výjimky, že se s nimi v normálním životě nedá počítat. Týž světec však dělal denně jiný „zázrak“ k nasycení chudých. Postil se, omezil své vlastní potřeby na minimum, vařil si na týden hrnec brambor. Co tím ušetřil, to šlo ovšem pro jiné. Tento motiv pro půst čteme často v homiliích starokřesťanské doby. Sv. Jan Zlatoústý konstatuje, podobně jako moderní sociologové, že je na světě nespravedlivé rozdělení výživy. Ale neodsunuje otázku poukazem, že se musí studovat problém. Dodává hned konkrétně: „Bůh chce, abys mu při spravedlivém rozdělení pomohl. Začni tedy u sebe! Omez svůj nadbytek ve prospěch druhých!“

Pomoc neviditelná. Rozdělit své jídlo s druhým, který má hlad, je pomoc viditelná. Ale věřící jsou přesvědčeni, že jsou mezi lidmi svazky hlubší, neviditelné, skryté za oponou světa. Na ty myslí sv. Pavel na prvním místě, když píše „Jeden druhého břemena neste, a tak naplníte Kristův zákon“ (Gal 6,2). Všecko, čím lidé trpí, je následek hříchu – nemoci, bída i hlad. Tyto následky padají na celé lidstvo. Proč na jednoho víc a na druhého méně? Proč jeden kypí zdravím a druhý se narodil slabý a nemocný? Rozhodnutí Boží prozřetelnosti nikdy nepochopíme. A přece, když vidíme tyto rozdíly, cítíme se povoláni, abychom je zmírnili. Povolání Krista-Spasitele bylo právě v tom, že vzal dobrovolně na sebe následky hříchu celého lidstva, aby celé lidstvo vykoupil a také, aby mu ulehčil. V jeho šlépějích to dělají ti, kdo se dobrovolně zapírají. Zní to paradoxně, ale dobrovolným postem se někde na neznámém místě ulehčí hladujícím. Tato souvislost ovšem přesahuje rozpočty ekonomické a sociologické. Uvidíme ji teprve, až se zvedne opona světa a vše zazáří ve světle Boží prozřetelnosti.

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXIII. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYŠICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

VĚŘÍM VE SPOLEČENSTVÍ SVATÝCH

2. ÚNORA— UVEDENÍ PÁNĚ DO CHRÁMU

Lukáš uzavírá vyprávění o Ježíšově narození příběhem o tom, co se podle zákona Izraele, dělo s Ježíšem osmý a čtyřicátý den. Osmý den je den obřízky. Ježíš je tak formálně přijat do komunity příslibů, která vychází od Abraháma; nyní patří i právně k izraelskému lidu. Pavel se o tom zmiňuje, když píše v listu Galat'anům: „Když se naplnil čas, poslal Bůh svého Syna, narozeného ze ženy, narozeného pod Zákonem, aby vykoupil lidi, kteří Zákonu podléhali. Tak jsme byli přijati za syny“ (4,4s). Současně s obřízkou Lukáš výslovně zmiňuje udělení předpověděného jména, Ježíš – „Bůh zachraňuje“ (srv. 2,31) – takže počínaje obřízkou se

pohled upírá k naplnění očekávání, která náležejí k podstatě smlouvy. Součástí čtyřicátého dne jsou tři události: Mariino „očišťování“, „výkupné“ prvorozeného syna Ježíše obětí předepsanou Zákonem a „představení“ Ježíše v chrámě. Ve vyprávění o dětství v jeho celku, a stejně tak i v tomto úryvku, je snadno rozpoznatelný žido-křesťanský základ, pocházející z tradice Ježíšovy rodiny. Současně však je zřejmé, že byl zpracován autorem, který píše a myslí po způsobu řecké kultury a kterého lze logicky identifikovat jako samotného evangelistu Lukáše. V této redakci se na jedné straně stává zřejmým, že její autor neměl přesné poznání starozákonního zákonodárství, a na druhé, že se nezajímal o jeho podrobnosti, ale spíše směřoval k teologickému jádru události, kterou chtěl objasnit svým čtenářům.

V knize *Levitikus* je stanoveno, že žena po porodu syna je nečistá (tedy vyloučena z liturgických plnění) po sedm dní; osmý den musí být chlapec obřezán a žena zůstane ještě třiatřicet dní doma, aby se očistila od své krve (srv. Lv 12,1-4). Poté musí přinést oběť očištění, beránka jako žertvu a holoubě nebo hrdličku za hřích. Chudí lidé musejí dát alespoň dvě hrdličky nebo dvě holoubata. Maria přináší oběť chudých (srv. Lk 2,24). Lukáš, jehož evangelium je celé prodchnuto teologií chudých a chudobou, nám tu znovu dává jasně pochopit, že Ježíšova rodina patřila k *chudým Izraele*; dává nám pochopit, že právě mezi nimi mohlo zrát naplnění příslibu. Také zde znovu chápeme, co chce říci: „narozený pod Zákonem“; jaký význam má skutečnost, že Ježíš říká Janu Křtiteli, že se

musí naplnit všechna spravedlnost (srv. *Mt* 3,15). Maria kvůli porodu Ježíše nepotřebuje očišťování: toto narození přináší očištění světa. Ale je poslušná Zákona a právě tak slouží naplnění příslibů.

Druhá událost o kterou se jedná, je vykoupení prvorozeného, který bezpodmínečně patří Bohu. Výkupná cena byla pět šekelů a mohla být zaplacená v celé zemi kterémukoli knězi. Lukáš především cituje „výhradní právo“ týkající se prvorozeného: „Všechno prvorozené mužského rodu ať je zasvěceno Pánu!“ (2,23; srv. *Ex* 13,2; 13,12s.15). Zvláštnost jeho vyprávění spočívá však v tom, že pak nemluví o Ježíšově výkupném, nýbrž o třetí skutečnosti, o odevzdání („představení“) Ježíše. Evidentně chce říci: toto dítě nepotřebuje být vykoupeno a nevrátí se do vlastnictví rodičů, ale zcela naopak, bylo odevzdáno v chrámě osobně Bohu, zcela dáno do jeho vlastnictví. Slovo *paristánai*, zde přeložené jako „představit“ znamená také „obětovat“, v odkazu na chrámové oběti. Tím vyniká prvek oběti a kněžství. O úkonu výkupného, předepsaného Zákonem, Lukáš neříká nic. Namísto toho ozřejmuje opak: odevzdání Dítěte Bohu, jemuž má zcela patřit. Kvůli žádnému z uvedených předpisů Zákona nebylo třeba se představovat v chrámu. Pro Lukáše je však podstatné právě toto první uvedení Ježíše do chrámu, jako místa události. Tady, na místě setkání Boha se svým lidem, namísto úkonu zpětného přijetí prvorozeného, dochází k veřejnému obětování Ježíše Bohu, jeho Otci. Na tento kultovní úkon, v nejhlubším slova smyslu, navazuje u Lukáše prorocká scéna. Starý prorok Simeon a prorokyně Anna – pohnuti Duchem svatým – se objevují v chrámě a jako představitelé věřícího Izraele zdraví „Krista Pána“ (*Lk* 2,26).

Simeon je popsán třemi vlastnostmi: je spravedlivý, zbožný a očekává potěšení Izraele. V úvaze nad postavou svatého Josefa jsme viděli, co znamená muž spravedlivý: muž, který žije v Božím Slovu a z něj, žije v Boží vůli, jak je vyjádřena v *Tóře*. Simeon je „zbožný“ – žije v postoji vnitřní otevřenosti vůči Bohu. Je niterně blízko chrámu, žije v setkání s Bohem a očekává „potěšení Izraele“. Žije zaměřen k vykupitelské skutečnosti, k Tomu, který má přijít. Ve slově „potěšení“ (*paráklésis*) zaznívá janovské slovo o Duchu svatém – On je Paraklétos, Bůh utěšitel. Simeon je tím, kdo doufá a očekává, a právě tak na něm už nyní spočívá „Duch svatý“. Mohli bychom říci, že je duchovním člověkem a proto vnímavým k Božím voláním, k jeho přítomnosti. Tak nyní promlouvá i jako prorok. Nejprve vezme dítě Ježíše do náručí a velebí Boha slovy: „Nyní, Pane, můžeš propustit svého služebníka podle svého slova v pokoji“ (*Lk* 2,29). Text tak, jak jej tlumočí Lukáš, je už liturgicky upraven. V Církvích Východu i Západu je už od dávných dob součástí noční liturgické modlitby. Spolu s *Benedictus* a *Magnificat*, které nám rovněž předává Lukáš ve vyprávění o dětství, patří k patrimoniu modliteb nejstarší žido-křesťanské Církve, na jejíž liturgický život, plný Ducha, se tu můžeme nakrátko podívat. Ve slovech, jimiž se obrací k Bohu, je dítě Ježíš označeno jako „tvá spása“. Zaznívá tu slovo *sóter* (spasitel), se kterým jsme se setkali v andělově poselství o svaté noci. V tomto hymnu jsou učiněna dvě kristologická tvrzení. Ježíš je „světlem k osvětlení pohanů“ a je „slávou tvého izraelského lidu“ (*Lk* 2,32). Obě tvrzení jsou vzata z proroka Izaiáše, to o „světle k osvětlení pohanů“ pochází z první a druhé písně trpícího Jahvova služebníka (srv. *Iz* 42,6; 49,6). Takto je Ježíš poznán jako Jahvův služebník, který se u proroka objevuje jako tajemná postava, odkazující do budoucna. K podstatě tohoto poslání patří univerzálnost, zjevení národům, kterým Boží služebník nese Boží světlo. Odkaz na slávu Izraele se nachází v útěšných slovech proroka a obrací se k ustrašenému Izraeli, jemuž se ohlašuje pomoc skrze spásitelnou Boží moc (srv. *Iz* 46,13). Simeon, s dítětem v náručí, poté co velebil Boha, se

obrací s prorockým slovem k Marii, které po radostných zmínkách, týkajících se dítěte, oznamuje jistý druh proroctví o kříži (srv. *Lk 2,34s*). Ježíš „je ustanoven k pádu a k povstání mnohých v Izraeli, a jako znamení, kterému se bude odporovat“. Velmi osobní předpověď je nakonec vyhrazena matce: „Tvou vlastní duší pronikne meč“. S teologií slávy je neoddělitelně spjata teologie kříže. K Jahvovu služebníku patří velké poslání nositele Božího světla světu. Toto poslání se však naplňuje právě v temnotě kříže. V pozadí slov o pádu a povstání mnohých je odkaz na proroctví převzaté z *Izaiáše 8,14*, v němž je sám Bůh označen za skálu, na kterou se naráží a kámen, o který se klopýtá. Tak právě v prorocké řeči o utrpení se jeví hluboký vztah Ježíše se samotným Bohem. Bůh a jeho Slovo – Ježíš, Slovo živého Boha – jsou „znamení“ a vyzývají k rozhodnutí. Odpor člověka vůči Bohu prochází celými dějinami. Ježíš se zjevuje jako pravé Boží znamení právě když na sebe bere a k sobě přitahuje odpor vůči Bohu až po odpor kříže. Tady se nemluví o minulosti. Všichni víme, jak je dnes Kristus znamením odporu, který vposledku míří proti samému Bohu. Znovu a znovu je Bůh sám viděn jako omezení naší svobody, omezení, které je třeba odstranit, aby člověk mohl být plně sám sebou. Svou pravdou se Bůh staví proti mnohotvárné lži člověka, proti jeho sobectví, proti jeho pyšce.

Bůh je láska. Avšak láska může být i nenáviděna tam, kde se vyžaduje vyjít ze sebe sama a jít za vlastní hranice. Láska není romantickým pocitem blaha. Vykoupení není *wellness*, koupel sebeuspokojení, nýbrž vymanění se z chápání uzavřenosti ve vlastním já. Cenou za toto vysvobození je utrpení kříže. Proroctví o světle a slovo o kříži jsou ruku v ruce. Nakonec, jak jsme viděli, se toto proroctví o utrpení stává velmi konkrétním – slovem, které se obrací přímo k Marii: „Tvou vlastní duší pronikne meč“ (*Lk 2,35*). Můžeme předpokládat, že tento výrok se uchovával v prvotní žido-křesťanské komunitě jako slovo, pocházející z osobních Mariiných vzpomínek. Tam se také vědělo, na základě této vzpomínky, jaký konkrétní význam měla tato slova. Ale stejně tak to víme i my spolu s věřící a modlící se Církví. Odpor proti Synu zasahuje i Matku a vrývá se do jejího srdce. Kříž odporu, jenž se stal radikálním, se pro ni stává mečem, který ji proniká duši. Od Marie se můžeme naučit pravému soucitu, osvobozenému od jakéhokoli sentimentalizmu, v přijímání utrpení druhých jako utrpení vlastního.

U Otců Církve se necitelnost, nezájem tváří v tvář utrpení druhého považovaly za typické pro pohanství. Proti tomu staví křesťanská víra Boha, který trpí s lidmi a tak nás přitahuje svým soucitem. Mater Dolorosa, Matka s mečem v srdci, je prototypem tohoto hlubokého citu křesťanské víry. Vedle proroka Simeona se objevuje prorokyně Anna, čtyřiaosmdesátiletá žena, která po sedmi letech manželství, žila desítky let sama jako vdova. „Nevycházela z chrámu a sloužila Bohu posty a modlitbami ve dne v noci“ (*Lk 2,37*). Je vznešeným obrazem osoby opravdu zbožné. V chrámu je prostě doma. Žije u Boha a pro Boha, tělem i duší. Takto je skutečně ženou plnou Ducha, prorokyní. Protože žije v chrámu – v adoraci -, je přítomna v hodinu, kdy přichází Ježíš. „Přišla tam právě v tu chvíli, velebila Boha a mluvila o tom dítěti všem, kdo očekávali vykoupení Jeruzaléma“ (*Lk 2,38*). Její proroctví spočívá v její zvěsti – v předávání naděje, z níž žije. Lukáš uzavírá své vyprávění o Ježíšově narození, jehož součástí bylo i naplnění všeho podle Zákona (srv. *2,39*), sdělením o návratu Svaté Rodiny do Nazareta. „Dítě rostlo a sílilo, bylo plné moudrosti a milost Boží byla s ním“ (*2,40*).
(*Benedikt XVI.*)

3. ÚNORA – SV. BLAŽEJ

Staré životopisy uvádí, že před povýšením na biskupa v Sebastě se Blažej zabýval lékařským studiem a vzorně vykonával lékařskou praxi. V době Liciniova pronásledování se uchýlil do horské jeskyně, aby potají pokračoval ve své činnosti. Dle legendy zachránil chudé vdově selátko, ohrožované vlkem. Za to prý vdova Blažejovi později nosila svíce. Ve své skrýši byl objeven lovci, kteří ho přivedli do městského vězení. V žaláři se věnoval modlitbám a mnohým poskytl duchovní povzbuzení. Dle poněkud odlišných legend buď v žaláři nebo až cestou na popraviště pomohl promodralému chlapci, který se dusil zapíchnutou rybí kostí v krku. Modlitba biskupa a jeho ruce chlapce zachránily. Legendy měly vliv i na vznik liturgického obřadu udělování svátostiny "svatoblažejské požehnání" se dvěma zkříženými svícemi a modlitbou "Na přimluvu svatého Blažeje..." Mimo vyprávění legend může v symbolice dvou

zkřížených svící být viděna biskupská hodnost a statečnost nebo víra a láska Blažejova, které nepřemohly ani útrapy a smrt. Blažej byl mučen, jelikož nechtěl obětovat pohanským bohům. Na strom zavěšené tělo mu rozdrásali železnými hřebeny a odsoudili ho k popravě stětím.

4. ÚNOR – SV. MIKULÁŠ STUDITA

V roce 793 se narodil v Chania na Krétě. Již v 9 letech byl poslán ke svému strýci Theophanesovi, který v době prvního vyhnanství Teodora Studity byl opatem kláštera Studion v Konstantinopoli (dnešním Istanbulu v Turecku). Zde se Mikuláš stal mnichem a později i knězem. V roce 815 začal císař Lev V. Arménský pronásledování těch, kteří měli v úctě ikony a další svaté obrazy. Postihlo to i komunitu kláštera Studion. Opat Teodor (pam. 11. 11.) doprovázen Mikulášem byli společně dopraveni do vyhnanství v pevnosti Metopa při dnešním jezeře Uluabat Gölü. Mikuláš zde o něj pečoval a zapisoval jeho učení a tajně je rozesílal stoupencům. Po odhalení této činnosti oba putovali do pevnosti v Bonita, kde strážci s nimi tvrdě zacházeli a při objevení dalšího listu je zbičovali. Po třech letech byli přemístěni do vězení až ve Smyrně (turecky

İzmir) a svobodu dostali až po smrti Lva V. za Michaela II. V cestě do svého kláštera jim však bylo zabráněno, proto společně s patriarchou Nikeforem I. šli do Chalcedonu a po neúspěšných jednáních se usadili v Akritas při kostele sv. Tryphona. Za císaře Theophila

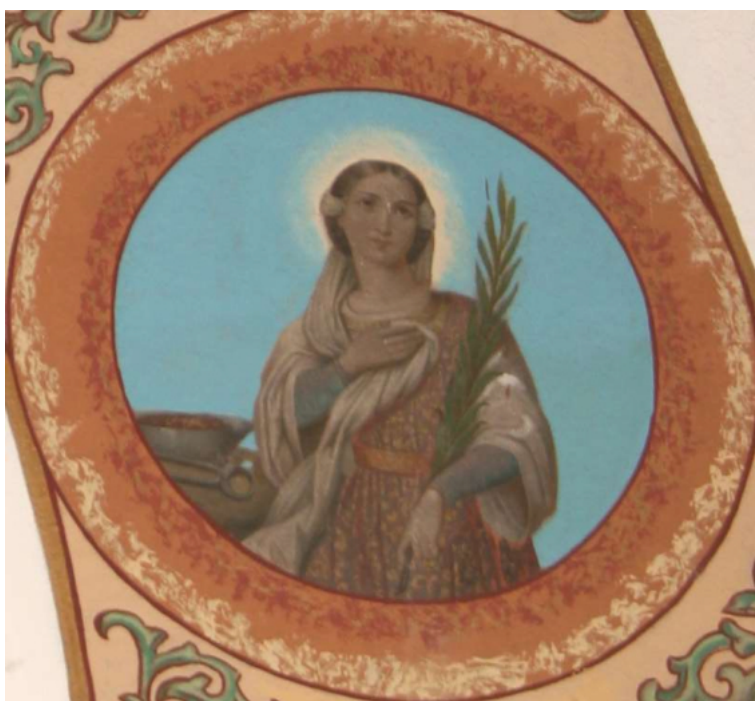
(r. 829) opět zesílilo pronásledování křesťanů, kteří uctívali obrazy. Za tohoto brutálnějšího pronásledování se Mikuláš uchýlil na předměstí Konstantinopole zvané Firmopolis a na pozemku jednoho jistého ctitele ikon vytvořil náhradní klášterní prostory pro komunitu Studion. V roce 842, poté co se Theodora stala císařovnou a začala s obnovou pravoslaví, se Mikuláš mohl vrátit do kláštera Studion. Od roku 849 byl v tomto klášteře opatem. Při sporech o zvolení laika Fotia I. za patriarchu v r. 858 patřil Mikuláš k odpůrcům volby a stál na straně patriarchy Ignáce. Z toho důvodu odešel do dceřiného kláštera v Nikomedském zálivu, poté co Evarestose jmenoval svým nástupcem. Kvůli nesouhlasu s volbou Fotia pak hledal úkryt ještě na ostrově Lesbos a pak v Chersonesu na Krymu, kde byl v roce 865 z nařízení císaře Michaela III. zatčen, a pak byl dva roky vězněn v Konstantinopoli. Asi po dvou letech byl propuštěn, když se Basil I. stal císařem. Nakonec zemřel mezi svými mnichy.

5. ÚNOR - SV. AGÁTA

Jméno svaté Agáty pochází z řeckého „αγαθή“, což znamená „dobrá“. Světice podstoupila mučednickou smrt v polovině III. století. Archeologické nálezy dokazují její úctu už několik desetiletí po její smrti, k níž podle tradice došlo 5. února 251.

Agáta se narodila v prvních desetiletích III. století (někdy kolem roku 235?) v Catánii. Na Sicílii, stejně jako v celém rozlehlém římském impériu zuřilo v této době pronásledování křesťanů, které rozpoutal – i když čistě náhodně –

kolem roku 40 po Kristu císař Nero. Snad nejintenzivnější však bylo ve II. století, kdy byl vydán zákon, zakazující křesťanský kult. Ve III. století pak císař Septimus Severus vydal nařízení, v němž stanovil, že křesťané mají být nejprve udáni úřadům a pak vyzváni, aby veřejně hájili své nové přesvědčení. Vysloví-li souhlas s tím, že se vrátí k pohanství, dostanou potvrzení (libellum), dosvědčující jejich příslušnost k pohanskému náboženství. V opačném případě, totiž pokud odmítnou obětovat bohům, mají být nejprve mučeni a pak popraveni. Byl to nemilostný a důmyslný systém, protože císař chtěl, aby bylo více odpadlíků než mučedníků, neboť tito se pokládali za mnohem nebezpečnější než živí křesťané. Když v roce 249 císař Decius viděl, jak se křesťanství šíří, počínal si ještě krutěji: všichni křesťané – ať už byli udáni či nikoli, měli být automaticky místními úřady vyhledáváni, zatýkáni, mučeni a pak popraveni.

Catánie byla v tomto období vzkvétajícím a prosperujícím městem, a to jak pro svou geografickou pozici, tak díky velkému přístavu, který byl místem čilého obchodu a kulturní výměny pro celé Středozeří.

Stejně jako všechna města římského impéria, měla i Catánie svého prokonzula či guvernéra, který zastupoval decentralizovanou moc impéria, které už tehdy bylo velmi rozlehlé. Jmenoval se Quintinianus a byl mužem příkrým, pyšným a velmi mocným, navíc obklopen početným dvorem, čítajícím příbuzné, značný počet otroků, císařské gardy. Obýval skvostný pretoriánský palác s přilehlými budovami, v nichž se odvíjela veškerá veřejná činnost města.

Podle „*Passio Sanctae Agathe*“, napsaném v polovině V. století, jehož latinský a řecký překlad se uchovaly dodnes, Agáta patřila k bohaté a šlechtické katánské rodině: otec Rao a matka Apolla vlastnili domy a úrodná pole, a to jak ve městě, tak v okolí. Protože byli křesťany, vychovávali podle křesťanského náboženství i svou dceru.

Agáta vzkvétala v dětství a mládí ku kráse, ryzosti a čistotě panenství. Už v útlém věku pocítila ve svém srdci touhu patřit zcela Kristu. Když dosáhla 15. roku, měla za to, že nastal ten správný okamžik, aby se zasvětila Bohu. Zasvěcené panny se svým novým stylem života byly v počátcích křesťanství božským průlomem do tehdejšího pohanského a rozkládajícího se světa.

Katánský biskup její žádosti vyhověl a během oficiálního obřadu, zvaného „velatio“, na ni vložil „flammeum“, neboli červený závoj, přinesený zasvěcenými pannami.

Na mozaice v kostele S. Apollinare Nuovo v Ravenně (VI. stol.) je zobrazena v dlouhé tunice, dalmatice a štolou přes ramena, což by vedlo k mínění, že byla diakonkou.

Katánský prokonzul Quintinianus ji jednou zahlédl a bláznivě se do ní zamiloval. S odvoláním na Déciův edikt o pronásledování křesťanů ji obvinil z hanobení státního náboženství, což bylo běžné obvinění u všech křesťanů, a nařídil, aby ji zatkli a odvedli do paláce prétoria.

V tomto bodě existují různé lidové tradice, které říkají, že Agáta před zatčením prchla a uchýlila se jak tradice vypráví – do Galerma, osady nedaleko Catánie, nebo na Maltu či do Palerma. Byla však zatčena a předvedena před Quintiniána.

Když před ním stanula, byl prokonzul uchvácen její krásou a zmocnila se ho vášeň. Jeho pokusy svést ji však byly marné, protože mladičká Agáta byla ve své věrnosti Kristu nezlomná.

Prokonzul tedy zahájil proces dívčiny převýchovy a svěřil ji kurtizáně lehkých mravů, jménem Afrodísie (od Afrodité=bohyně lásky), aby ji tato zlomila a učinila povolnější. Uběhl měsíc a byla znovu vystavena pokušením všeho druhu, flirtováním slavnostem, obscénním zábavám, hostinám; ona však neústupně chránila své panenství, zasvěcené nebeskému Ženichovi, jemuž chtěla zůstat věrna za každou cenu. Afrodísie tak poprvé během své pestré kariéry musela uznat, že je vůči čisté a ctnostné Agátě bezmocná. Pokořená a zklamaná předstoupila před Quintiniána a odevzdala mu Agátu se slovy: „Její hlava je tvrdší, než láva Etny“. Rozlícený prokonzul s ní proto zahájil proces. Nechal si ji předvést v oděni otrokyně, jaké užívaly Bohu zasvěcené panny: „Jsi-li svobodná a šlechtetná“ – namítl jí prokonzul – „proč vystupuješ jako otrokyně?“ Nato Agáta odvětila: „Protože nejvyšší šlechtetnost spočívá v tom, být Kristovými otroky“. Podle jedné z legend při dalším výslechu a hrozbách mučení řekla soudci: „Obilí se nemůže uložit do sýpky, dokud není dobře vymláčeno a zrno z klasů odděleno od slámy. Stejně tak ani moje duše nemůže vstoupit do ráje, jestliže nedáš nejprve zmučit mé tělo svými katany“. Agáta byla natahována na skřípec, trhána železnými hřebeny, pálena žhavými břity. Místo toho však,

aby kruté mučení zlomilo její odpor, zdálo se, že jí naopak dává novou sílu. Rozzuřený Quintinián ji chtěl pokořit v jejím ženství, proto rozkázal, aby jí ohromnými kleštěmi utrhli či odřízli prsa. Tehdy mu Agáta řekla: „nestydíš se zbavit ženu zdrojů života, z něhož jsi sál ty sám, když jsi byl kojen z prsou své matky?.. Ty drásáš mé tělo, má duše však zůstává nedotčena!“

Tento druh mučení se pak následně stal symbolem její mučednické smrti, takže Agáta bývá zobrazována s prsy na podnose a kleštěmi. Krvácející a posetá ranami byla odvléčena do cely. Trpěla horečkou a krutými bolestmi. Vše ale snášela z lásky k Bohu. Když se v noci modlila, zjevil se jí o půlnoci svatý apoštol Petr v doprovodu s dítětem nesoucím lucernu, a amputovaná prsa uzdravil.

Po pěti dnech byla znovu předvedena před prokonzula, který když spatřil zhojené rány, nevěřícně se tázal, co se stalo? Tehdy mu Agáta odvětila: „Uzdravil mi je Kristus“. Pro Quintiniána to byla krutá porážka, jeho někdejší žár lásky se proměnil v zuřivou nenávist. Proto nařídil, aby ji položili na lože řevavých uhlíků, na rozžhavený rošt a s žhavými bodci.

Zatímco oheň stravoval její tělo, její závoj – jak říká tradice – neshořel. Proto se „závoj sv. Agáty“ stal ihned jednou z nejcennějších relikvií. Vícekrát byl nesen v procesí k proudům lávy, vyvěrajícím z Etny, a ty se před ním zastavily.

Když Agáta umírala v hořící peci, postihlo město Catánii silné zemětřesení, prétorium se zhroutilo a pohřbilo dva Quintiniánovi popravčí rádce. Lid Catánie byl jat hrůzou a vzbouřil se proti krutému rozsudku nad nevinnou dívkou. Prokonzul proto nechal dívku vyrvat z plamenů a v agónii ji dal přenést do její cely, kde krátce nato skonala.

Přesně rok po její smrti – 5. února 252, ohrožovala Catánii silná erupce Etny: tehdy mnoho křesťanů i obyvatel města – a to i pohanů – utíkalo k jejímu hrobu, a nesli její zázračný závoj, kterým se halila: postavili ho do cesty žhavé lávě, která se před ním zastavila. Agáta už od té doby není jen patronkou Catánie, ale i ochránkyní před vulkanickými erupcemi a před požáry.

V poslední době se její mocná ochrana – prostřednictvím zázračného závoje – projevila v roce 1886, kdy jej arcibiskup Catánie nesl v procesí, zatímco opakovaná erupce Etny ohrožovala městečko Nicolosii, ležící na úpatí vulkánu a to bylo před pohromou uchráněno. *(Foto: Freska sv. Agáty na klenebním oblouku kostela Narození Panny Marie v Drysicích)*

6. ÚNOR - SV. ALFONS MARIA FUSCO

Narodil se 23. 3. 1839 v Angri v provincii Salerno v Itálii. Rodiče Aniel Fusco a Josefína roz. Schiavone byli rolnického původu vychovaní v katolické víře. Po čtyři roky nebylo jim dáno mít dítě. V touze po něm v roce 1838 vykonali pouť k ostatkům sv. Alfonse z Liguori (pam. 1. 8.) v nedalekém Pagani, kde vroucně prosili o milost početí dítěte. Potom zde uslyšeli předpověď redemptoristy Fr. Saveria Pecorelliho, že budou mít syna se jménem Alfons, který se stane knězem a povede život po vzoru světce. Tak se i stalo a manželé měli ještě 4 další děti. Po narození posledního jeho matka prý zemřela. Alfonsovi bylo v té době šest let. Jeho otec kvůli práci nutné pro uživení rodiny svěřil Alfonse do péče strýci, který byl knězem a zároveň i jeho kmotrem.

V roce 1850 Alfons vstoupil do diecézního semináře a začal se v něm prohlubovat vztah k chudým a opuštěným dětem. Po dokončení studií byl 29. 5. 1863 vysvěcen na kněze. Pro svou horlivost byl téhož roku jmenován koadjutorem kolegiátního kostela v Angri. Osvědčil se jako dobrý zpovědník a hlasatel Božího slova. Ve svém domě otevřel školu, ve které bylo vzdělávání dětí zdarma. Potom založil oratoř, kterou svěřil pod ochranu sv. Aloise Gonzagy.

V období šíření cholery v roce 1866 pomáhal ze všech sil nemocným, až se také nakazil, ale z tohoto velmi vážného onemocnění, na které se umíralo, se nakonec uzdravil. O dva roky později byl jmenován sakristiánem kolegiátního kostela a v dalším roce vstoupil do Kongregace misionářských kněží „Nocerini“. Od roku 1873 do roku 1897 zastával zde funkci kantora kapituly kněží a potom byl jmenován kanovníkem. Vynikal vždy evangelijní prostotou, pevnou vírou a otevřeností s nevyčerpatelnou láskou k chudobě a radostnou poslušností. Je představován jako muž modlitby, oběti, přístupný všem, kterým se rozhodl sloužit, aniž by za to něco chtěl. Nejednou se přitom setkával s nepochopením.

V roce 1878 založil ve spolupráci s Magdalenou Caputo a s dalšími čtyřmi mladými dívkami „Kongregaci sester sv. Jana Křtitele“ s cílem zajišťovat výchovu osiřelých dívek, které potřebovaly pomoc. Nejprve se jednalo o institut, který se rychle rozšiřoval nejen v Itálii, ale brzy i v zahraničí přes mnohé potíže, protivenství a útrapy. Otec Alfons vítězil modlitbou, trpělivostí a odvahou s důvěrou v Boží pomoc. Pravidla pro tuto kongregaci schválil 2. 8. 1888 ordinář z Nocery. Alfons Maria Fusco zemřel v nedožitých 71 letech. Blahorečený byl 7. 10. 2001 papežem Janem Pavlem II. společně s knězem Tomášem Maria Fusco (pam. 24. 2.). Blah. Alfons byl po 15 letech kanonizován 16. 10. 2016 papežem Františkem.

8. ÚNOR - SV. JOSEFÍNA BAKHITA

Bakhita se narodila v roce 1869 v Olgosse, maličké osadě poblíž hory Agilerei (500m.n.m.), asi 20 kilometrů východně od dnešního města Nyala v jižním Darfúru. Její rodiče patřili ke kmeni Daju.

Na přání ctihodné Matky představené zde vyprávím o některých údobích mého otroctví. Kéž by mi tyto vzpomínky pomohly stále více si cenit velkého daru, který mi svěřil Bůh, když si mně vyvolil za svou snoubenku. Moje rodina žila přesně ve středu Afriky, na předměstí Darfúru, zvaném Olgossa nedaleko hory Agilerei. Skládala se z otce, matky, tří bratrů, čtyř sester a dalších čtyř, které jsem nepoznala, protože zemřeli dřív, než jsem se narodila. Já jsem byla dvojče se sestrou, o které, stejně tak jako o rodičích nevím nic od chvíle, kdy jsem byla unesena. Žila jsem naprosto šťastně, aniž bych věděla co je to bolest.

Jednoho dne matka uvážila, že se vydá na pole, kde jsme měli hodně plantáží a dobytka, aby se podívala, zda všichni dělníci plní své povinnosti, a chtěla abychom my všechny děti šly s ní. Nejstarší, která se cítila indisponována, žádala a dostala schválení zůstat doma s mladší sestrou. Jenže zatímco jsme byly na polích, zaslechly jsme rozruch, křik a běhání. Každého hned napadlo, že do vesnice dorazili obchodníci s otroky, aby kradli. Hned jsme spěchali zpátky domů. Jaká byla naše bolest, když jsme se od maličké sestřičky, celé ustrašené a roztřesené, dověděly, jak otrokáři unesli starší sestru, a ona měla jen tak tak času, aby se schovala za stěnu polorozpadlého domu, jinak by unesli i ji. Ještě teď si vzpomínám, jak maminka naříkala a jak jsme plakaly i my. Večer se vrátil z práce tatínek. Jen co se dověděl k čemu došlo, propadl vzteku a hned se vypravil se svými dělníky všude hledat. Ale marně. Po chudince sestřičce ani slechu. To byla moje první bolest. Ale co jich na mě čekalo později.

Bylo mi asi devět let, když ráno po snídani jsem se s dvanácti či třináctiletou kamarádkou vypravila na procházku po našich polích, ležících kousek cesty od domu. Jen co jsme si přestaly hrát, měly jsme v úmyslu natrhat byliny. Najednou jsme viděly, jak se z živého plotu vynořily dva oškliví ozbrojení cizinci. Přišli k nám a jeden z nich řekl mé kamarádce: "Nechej, ať tato maličká jde tamhle k lesíku a přinese mi balíček, který jsem tam zapomněl. Brzy se vrátí. Ty klidně pokračuj v cestě, brzy za tebou přiběhne". Evidentně měli v úmyslu kamarádku odvést, aby nebyla přítomna zatčení, spustila by povyk. Já o ničem nepochybovala. Poslechla jsem, jak jsem to u maminky dělala vždy. Jen co jsem vešla do lesa, abych hledala balíček, který jsem nenašla, uviděla jsem ty dva za sebou.

Jeden z nich mne prudce chytil za ruku, druhou vytáhl z opasku vytáhl veliký nůž, položil mi ho k boku a důrazným hlasem mi říká: "Budeš-li křičet, jsi mrtvá. Kupředu, půjdeš s námi!", zatímco druhý mě tlačil a požduchoval do zad hlavní své pušky. Zkameněla jsem strachem. Oči vykulené a třesoucí se od hlavy až k patě, chtěla jsem křičet, ale sevřené hrdlo mi to nedovolilo: nedokážu ani mluvit, ani plakat. Násilím tlačenu do hustého lesa, po skrytých cestičkách, přes pole, neustále svižným krokem, mne nutili putovat až do večera. Byla jsem k smrti unavena. Chodila a nohy krvácely, rozedrané ostrými úlomky kamení a rozbodané trny keřů. Nemohla jsem než vzlykat, ale ta tvrdá srdce neměla slitování. Konečně jsme prošli polem melounů, kterých je na těch místech hodně. Udělali delší přestávku na oddech. Mezitím utrhli několik plodů a podali mi kousek, abych ho snědla. Ale nemohla jsem ho polknout, přestože jsem od rána nic nejedla. Nemyslela jsem na nic jiného, než na rodinu. Volala jsem maminku a tatínka s nevýslovnou úzkostí v duši. Ale nikdo mě tam neslyšel.

Navíc mi pod strašnými hrozbami nařizovali mlčet. Takto znavenou a hladovou mne přinutili pokračovat v cestě, která trvala celou noc. S prvním ranním úsvitem jsme dorazili do jejich osady. Byla jsem zcela vyčerpaná. Jeden z nich mne uchopil za ruku a táhl do svého obydlí, přivedl mě do neútulné komůrky, plné náradí a harampádí, ale nebyly tam ani pytle ani postel, jen holá zem. Podal mi skývu černého chleba a řekl: "Zůstaň tady", a

při odchodu zamčel dveře. Zůstala jsem tam víc než měsíc. Mým oknem byl maličký otvor nahore. Dveře se otvíraly jen na krátký okamžik, když mi podávali skromné jídlo. Slovy se ani nedá vypovědět, co jsem na tom místě vytrpěla. Dosud mám v paměti ty hodiny úzkosti, kdy znavená pláčem, jsem vyčerpaná padla v lehké strnulosti na zem, zatímco mě fantazie nesla daleko, daleko k mým drahým ... Tak jsem patřila na své milované rodiče, bratry, sestry a všechny je vroucně a něžně objímala a vyprávěla jim, jak mne unesli a kolik jsem vytrpěla. Jindy se mi zdálo, že si hrají s kamarádkami na našich polích. Cítila jsem se tak šťastná. Ale jen co jsem se vrátila do drsné reality děsivé samoty, padal na mne pocit sklíčenosti a myslela jsem že mi rozerve srdce.

Jednoho rána se otevřely dveře jako obvykle. Majitel mě představil obchodníkovi s otroky, který mne koupil a přidal ke svým otrokům. Byli tam tři muži a tři ženy, mezi nimi jedna dívka o málo starší než já. Ihned jsme se vydali na cestu. Vidět pole, nebe, vodu, moci volně dýchat vzduch mi dodalo trochu života, i když jsem nevěděla kde skončím. Cesta trvala nepřetržitých osm dní, stále pěšky: přes lesy, hory, údolí a pouště.

Procházejíc osadami se karavana stále zvětšovala a byla uspořádaná takto: v řadách po dvou či po třech šli první muži, pak ženy. Všichni měli na krku velký řetěz uzamklý visacím zámekem.

Běda, pokud se někdo sehnul nebo zastavil, chudák jeho hrdlo a krk jeho společníka! Kolem krku každého bylo vidět velké a hluboké rány, které budily soucit. Těm nejsilnějším přivazovali na ramena velká břemena, která museli nést dlouhé míle. Jako by, chudáci, byli tažnými zvířaty. My nejmenší jsme neměly řetězy. Kráčeli jsme v poslední řadě mezi majiteli. Zastavovali jsme se jen na nějakou tu hodinu, abychom si odpočinuli nebo něco pojedli. Tehdy se sundával řetěz z krku a dával se na nohu na vzdálenost jednoho kroku jeden od druhého, aby se zabránilo útěku. Tak to dělali i s námi maličkými, ale jen na noc. Konečně jsme dorazili na trh s otroky. Všechny nás zavedli do velké haly, kde jsme čekali až na nás přijde řada. První prodávali nejslabší a nemocné, z obavy, že pokud by se jim přihořilo, přišli by o zisk. Nebohé oběti! My dvě maličké, protože jsme si byly stále tak blízko, spoutané na nohou stejným řetězem, ve chvílích, kdy si nás nevšímalí, jsme si jedna druhé vyprávěly, jak jsme byly uneseny. Mluvíly jsme o našich drahých a stále víc v nás hořela touha vrátit se domů. Zatímco jsme plakaly nad svým nešťastným údělem, vymýšlely jsme plán útěku. Dobrý Bůh, který nad námi bděl, aniž bychom ho znaly, nám nabídl příležitost. Tady je.

Majitel nás umístil do odděleného pokoje a vždy nás uvnitř zamykal, zvláště když se musel z domu vzdálit. Bylo to skoro v čas večere. Pán se vrátil se z trhu a přivedl domů oslíka s nákladem kukuřice. Nato přišel, sundal nám řetěz a nařídil, abychom očistily kukuřici a nakrmily osla. V zamyšlení odešel, aniž by zamčel dveře. Byly jsme samy, bez řetězu.

Boží prozřetelnost: nadešla příhodná chvíle. Mrkly jsme na sebe, podali si ruce, podívali se kolem a když nebyli nikde nikoho, vystartovaly jsme do polí, aniž bychom věděly kam, běžely jsme tak rychle co jen naše nebohé nožky dokázaly. Celá noc byla neustým a vyděšeným během uprostřed lesů a pak ven do pouště. Uříčené a lapající po dechu, jsme uslyšely ve tmě vytí dravých šelem. Když se přibližovaly, vylezly jsme na stromy, abychom se zachránily. Jednou, když jsme právě slezly z našeho útočiště, jsme zaslechly blížící se hluk typický pro karavany. Schovaly jsme se do trnitého křoví. Celé dvě hodiny kolem nás procházela jedna skupina za druhou, aniž by si nás kdo všiml. Byl to dobrý

Bůh, který nás chránil, nikdo jiný nedokáže dopřát takové okolnosti. Ve své dětinské naivitě jsem se domnívala, že všechna má utrpení mám už za sebou a brzy se budu moci obejmout se svými drahými. Vše jsem proto snášela ráda a dodávalo mi to odvahy. Ach, kdo naopak ví, zda se od nich nevzdalují, a možná je už nikdy na zemi neuvidím.

Kolem rána jsme se zastavily, abychom si vydechly. Jak jsme byly unavené! Srdce nám tlouklo v hrudi, po celém těle nám všude stékaly velké krůpěje potu, žaludek drásla krutý hlad: nic jsme neměly. Živá touha znovu uvidět naše drahé a strach, že se ženou za námi, nám stále a stále dodávaly sílu, abychom pokračovaly v běhu, nikoli však jako předtím. Ale kde skončíme? Kolem soumraku jsme zahlédly chaloupku. Srdce se nám o to silněji rozbušila. Upřeně jsme se na něj zahleděly, abychom zjistily, zda to není náš dům: nebyl. jaká hořkost, jaké rozčarování!

Zatímco jsme tam zoufalé stáli a uvažovaly, objevil se před námi nějaký muž. Zděsily jsme se a daly na útěk. on nás však zastavil a vlídně se nás zeptal: "Kam jdete?" A my mlčely. "No tak, řekněte kam jdete?" "K rodičům". "A kde jsou vaši rodiče?" "Tam", odvětily jsme a zmateně ukázaly jedním směrem, aniž bychom věděly kde. Tehdy pochopil, že jsme uprchlice. "No tak" - řekl - "pojd'te si trochu odpočinout a pak vás zavedu k rodičům". My jsme jeho slovům uvěřily a šly za ním do chaloupky. Jen co jsme vešly lehly jsme si jako mrtvé na zem. Dal nám napít trochu vody, ale byly jsme tak vyčerpané, že jsme ji jen stěží dokázaly přijmout. Potom nás nechal asi hodinu v klidu, o samotě. Po krátkém spánku nás probudil. Zavedl nás k sobě domů, dal nám najíst a napít, a pak nás zavedl do velkého ovčince, plného oveček a beránků. Udělal tam místo pro angareb a pak nás na nohou svázal k sobě velkým řetězem a nařídil, abychom zůstaly v ovčinci, než nám řekne, co dál. A tak se z nás znovu staly otrokyně! Pěkně nás přivedl k rodičům. Co jsme se naplakaly, natrpěly. Několik dní nás tam nechal mezi ovce a berany. Až jednoho dne, když kolem procházel obchodník s otroky, nás vyvedl z ovčince a prodal nás tomu člověku. Putovali jsme dlouho, než jsme dostihli první karavanu. Jaké bylo naše překvapení, když jsme mezi otroky spatřily některé z těch, kteří patřili majiteli, od něhož jsme utekly. Vyličili nám jeho hněv, vztek, když nás nenašel: v rozrušení obviňoval a bil koho potkal a hrozil, že když nás najde, rozcupuje nás na kusy.

Putovali jsme půldruhého týdne, stejným způsobem, jak jsem popsala shora. Z té cesty si vzpomínám na chudáka otoka, kterému bylo tak špatně, že už ani nemohl ustát na nohou. prosil pána, aby mu dovolil sednout si a trochu odpočinout. Ten však mu nevěřil a zbil ho, jako by to byl dobytek. viděla jsem, jak padá na zem a nařiká: "Cítím, že umírám, už nemohu dál!" Ten nelida ho však znovu bil, aby vstal. Když ale viděl, že se už nemůže hýbat, musel mu sundat řetěz, kterým byl připoután k sousedovi. Ten chudák plakal a žadonil, aby se nad ním slitoval. Rozezlený majitel nařídil, abychom pokračovali v cestě, zatímco on zůstal s tím nešťastníkem. Co s ním udělal? Nikdo ho už více nespatriil. Když jsme konečně dorazili do města, odvedli nás do domu vrchního Araba. Byl to nesmírně bohatý muž a měl už velký počet otroků, všechny v rozkvětu mládí. Já a moje společnice jsme byly určeny za služky jeho slečen dcer, které se nás hned dobře ujaly. Náš pán měl v úmyslu darovat nás svému synovi, jakmile se ožení. V tom domě se mnou jednali pěkně a nic mi nescházelo. Jenže jednoho dne jsem něco popletla, zrovna před zrakem pánova syna. Ten vzal hned do ruky bič, aby mě zbil. Utekla jsem do druhého pokoje, abych se schovala za jeho sestry. A to jsem neměla dělat! Rozlítil se, násilím mne odtamtud vytáhl, praštil se mnou o zem a řemenem a kopanci jsem dostala tolik a tolik a nakonec mne kopl do levého boku a nechal mě skoro mrtvou. Ztratila jsem vědomí. Otrokyně mě musely

odnést na lůžko, kde jsem zůstala měsíc. Poté, co jsem se zotavila z ran, byla jsem přiřazena na jinou práci. Můj osud však byl zpečetěn: při nejbližší příležitosti jsem musela dům opustit.

Příležitost se naskytla tři měsíce nato a já byla prodána novému pánovi. Byl to generál turecké armády. Měl u sebe starou matku a manželku. Obě byly nelidské vůči nebohým otrokům, kteří vykonávali ty nejtěžší práce v kuchyni, prádelně a na polích. Já a ještě jedna dívka jsme sloužily dvěma paním. Nesměly jsme je opustit ani na okamžik. Oblékaly jsme je, voněly či ovívaly bez chvilky oddechu. A běda nám, pokud jsme se omylem anebo pro mikrospánek dotkly třeba jen jejich klobouku ... Nemilosrdně nás zbily, takže během tří let, co jsem jim sloužila si nepamatuji jediný den bez ran. Dříve, než se stačily zahojit obdržené rány, už na mne dopadaly další, aniž bych věděla proč.

Jednou jsem své společnici vyprávěla, jak jsem utekla svému prvnímu pánu. Generálova dcera to všechno slyšela a ze strachu, že bych se pokusila o útěk, mi nechala dát na nohy velký řetěz, který jsme musela nosit déle než měsíc. Sundali mi ho až u příležitosti velkého muslimského svátku, kdy byla povinnost uvolnit všem otrokům pouta. Otroci museli vstávat každý den s rozbřeskem. Generálova manželka však byla tak horlivá, že někdy vstávala dříve než všichni ostatní, aby se podívala, zda někdo byť jen o minutu nepřetáhl spánek. Pak se nad něj postavila a třmenovým řemenem mu dala skákat bolestí, aniž by brala ohled na to, že ten nebožák dřel až do pozdní noci, jak k tomu často docházelo. Všichni otroci spali v jedné velké síni. Měli naprostý půst až do poledne, kdy každý dostal porci masa na šťávě, polentu, chléb a ovoce. Večer skrovnou večeři a pak odpočinek na holé zemi. Běda, pokud někdo nebyl zticha. Ubohé oběti lidské tyranie. Ti, kdo onemocněli nebyli hodni ani pohledu, ponecháni napospas. Nebylo, kdo by je léčil anebo jim pomohl. Když umírali byli vyhozeni na pole nebo na hnůj. Kolik týrání a ran bičem dostávají otroci bez jakéhokoli důvodu. Například jednoho dne jsme byly náhodou přítomni, když se pán hádal s manželkou. Ten aby si vybil zlost, nařídil nám dvěma, abychom sešly na dvůr a nakázal dvěma vojákům, aby nás vrhli zády k zemi a bičovali. Tito dva se vši silou pustili do krutého mučení a nechali nás obě v tratolišti vlastní krve. Vzpomínám si jak mi hůl opakovaně dopadala na stehna, trhala kůži i maso a způsobila dlouhou tržnou ránu, která mně na několik měsíců upoutala na lůžko. Bylo třeba vše tiše snášet, protože nikdo nepřišel léčit naše rány ani aby nám řekl potěšující slovo. Kolik mých nešťastných společnic pod utrženými ranami zemřelo.

Bylo zvykem, že otroci nosili k počtě svého pána na těle znamení nebo zvláštní rytiny, kterých bylo dosaženo řezaným tetováním. Já jsem doposud žádné neměla, zatímco moje společnice jich měly tolik a to i na tváři a na rameni. A tak si naše paní umanula, že tímto darem obdaří ty, které ještě neměly tetování. Byly jsme tři. Přišla jedna žena, odbornice v tomto ukrutném umění. Zavedla nás do podloubí a za ní byla domácí s bičem v ruce. Žena si přinesla talíř s bílou moukou a ještě jeden se solí a břitvou. První z nás tří nařídila, aby si lehla na zem a dvěma nejsilnějším otrokyním, aby ji držely jedna za ruce a druhá za nohy. Nato se nad ni sklonila a začala na břiše té nešťastnice dělat asi šedesát znaků. Já tam stála a po oku to sledovala, vědoma si toho, že tento krutý úděl potom postihne i mne. Jen co dokončila znaky, vzala břitvu a vyřezávala každý z vyznačených znaků. Ta chudina plakala a z každého řezu řinula krev. Ani to ještě nestačilo. Poté co skončila tuto operaci, vzala sůl a vši silou třela každou ránu, aby se tam dostala a zvětšila řez, aby měly tvar otevřených rtů. Jaké týrání, jaká to muka! nešťastnice se celá třásla a stejně jsem se chvěla i já u vědomí, že mě bohužel čeká totéž. A skutečně, jen co tu první odnesly na lůžko,

přišla řada na mě. Neměla jsem sílu se pohnout, ale pronikavý pohled domácí a zvednutý bič mě okamžitě přinutily lehnout na zem. Žena měla příkaz ušetřit můj obličej a začala s šesti řezy na hrudi a pak na břichu do šedesáti, na pravé paži osmačtyřicet. Jak jsem se cítila se nedá vypovědět. Myslela jsem, že každou chvíli umřu, zvláště když mi vtírala sůl. Pohroužena v jezeru krve, byla jsem přenesena na lůžko, kde jsem o sobě několik hodin nevěděla. když jsem nabyla vědomí, viděla jsem kolem sebe společníce, které - stejně jako já - krutě trpěly. Déle než měsíc jsme tam všechny tři byly odsouzeny ležet na rohoži, aniž bychom se mohly pohnout, bez kapesníku, kterým bychom osušily vodu, která neustále vycházela z ran polootevřených solí. Ty jizvy mám dodnes.

Po několika měsících odloučení, se generál vrátil do Kordofanu s pevným rozhodnutím odebrat se do svých osad v Turecku. Děla proto přípravy k odjezdu a protože měl mnoho otroků, vybral z nich deset, mezi nimi i mě. Zbývající prodal. Na velbloudech jsem vyjeli z Kordofanu a po několika dnech cesty byla zastávka v Chartúmu v jednom hotelu. Tam vyhlásil, zda někdo nechce koupit otroky. Představil se italský konzulární zmocněnec jménem Callisto a chtěl, abych mu přinesla kávu. Viděla jsem, jak si mě změřil od hlavy k patě, ale nepomyslela jsem, že má v úmyslu mne koupit. To jsem pochopila až následujícího rána, když mi turecký generál nařídil, abych šla za konzulovou služebnou a pomohla jí s balíkem. Tentokrát jsem byla opravdu šťastná, protože nový pán byl velice hodný a tolik mi přál. Mou prací bylo pomáhat služebné při domácích pracích; nebyly tu nadávky, ani tresty, ani bití, takže se mi ani nezdálo pravdou, že mohu požívat takového pokoje a klidu. Dva a půl roku prošlo bez jakýchkoli změn. Když tu náhle byl konzul v závažných záležitostech povolán do Itálie.

Nevím proč, ale když jsem slyšel zmiňovat Itálii, o jejíž kráse a kouzlech jsem neměla ponětí, zrodila se mi v srdci živoucí touha odejít s pánem. Měl mě rád, tak jsem se odvážila poprosit ho, zda by mne nevzal sebou do Itálie. Vysvětlil mi, že cesta je velice dlouhá a nákladná. Ale já tolik naléhala, že nakonec souhlasil.

*Byl to Bůh, který si to tak chtěl. To jsem poznala později.
Ještě teď' zakouším radost, kterou jsem tehdy zažila.*

Vyjelo se. Byli jsme: konzul a jeho přítel, jeden černocho a já. Všichni v jedné karavaně, jsme po několika dnech cesty na velbloudech dorazili do Suakin. Asi po měsíci dostal konzul a jeho přítel smutnou zprávu, že na území Chartúmu vtrhla horda pirátů, všecko zničili a odvedli všechny otroky. Kdybych tam zůstala, jistě by ukradli i mě a co by se mnou bylo? Konzul, stejně jako onen druhý pán, byli o všechno okradeni a hluboce tím byli zarmoucení. V Suakin jsme se zdrželi měsíc a pak se vydali na plavbu obchodní lodí přes Rudé a další moře až do Janova. Tam jsme se ubytovali v hotelu, jehož majitel byl konzulův dobrý známý, který ho prosil, aby mu koupil černocho, proto mu hned postoupil toho, který byl mým společníkem cesty. Manželka přítele (Marina Turina Michieli), která mu přišla naproti a uviděla nás černochoy, zatoužila po nás a zeptala se manžela proč nepřivedl jednu pro ni a pro její dcerku. Konzul, aby udělal radost příteli a jeho ženě, daroval jim mne. Za krátký čas se pokračovalo v cestě. Konzul zamířil do Padovy. Od té chvíle jsem o něm neslyšela. Já a moji páni jsme se vydali do Mirano Veneto, kde jsem po tři léta byla chůvou jejich dcerušky. Tato si mne oblíbila a já ji přirozeně náklonnost opětovala. Po třech letech jsem se s paní vrátila zpátky do Afriky, do Suakin, kde její manžel vlastnil velký hotel. Zdrželi jsme se tam asi devět měsíců. Nato pán rozhodl, že se tam má celá rodina usadit. Paní se však musela vrátit do Itálie, aby prodala stavby a

zabalila mobiliář, zatímco já jsem zůstala v hotelu s maličkou. Paní však nechtěla odjet sama a dosáhla toho, že jsme my obě jely s ní. V srdci jsem tedy dala Africe navždy sbohem. Niterný hlas mi říkal, že ji už nikdy nespátím. Když se paní vrátila do Mirana, setrvala tam s námi asi dva roky, ale protože musela odjet zpátky do Suakin, uvažovala, že by svou maličkou a mne svěřila na nějaké to vzdělání nějaké koleji. Padlo slovo o Kongregaci Dcer Lásky, zvaných Kanosiánky z Benátek, která se nabídla, že mne ubytuje v katechumenátu, který vedly Kanosiánky, a tam bych se mohla vzdělávat. Děvčátko však už bylo pokřtěné, proč a za jakým účelem ji proto ponechávat v katechumenátu? Paní nás v žádném případě nechtěla rozdělovat, a tak se více jak měsíc táhl boj, aniž by se dospělo k nějakému řešení. Zasáhl tedy administrátor paní, pan Illuminato Checchini, muž zlatého srdce a správného svědomí, který - dokud žil, ke mně choval otcovskou lásku.

Když mi dával kříž, uctivě ho políbil a vysvětlil mi, že Ježíš Kristus, Syn Boží, pro nás zemřel. Nevěděla jsem, co to je, ale pužena jakousi tajemnou silou jsem ho schovala ze strachu, že by mi ho paní mohla vzít. Předtím jsem nikdy nic neschovávala, protože jsem k ničemu netíhnula. Vzpomínám si, že jsem se na něj v skrytu dívala a ve svém nitru pociťovala cosi, co jsem nedokázala vysvětlit.

Pan Illuminát měl takovou starost o to, abych byla přijata do Institutu katechumenů, že se písemně zaručil a list opatřil pečeti, že pokud by paní Turina nedostála své povinnosti, bude ubytování platit on sám. Tak jsme byly obě přijaty do katechumenátu. Já jsem byla spolu s maličkou přidělena jedné řeholnici, jmenovala se Maria Frabretti, a byla pověřena vzděláváním katechumenů. Nedokážu bez slz v očích vzpomínat na péči, kterou o mne měla. Chtěla vědět, zda se chci stát křesťanskou, a když slyšela že po tom toužím, ba že právě s tímto úmyslem jsem přišla, zajásala radostí. Tehdy mne ony svaté matky s hrdinskou trpělivostí vyučovaly a dávaly poznat toho Boha, jehož jsem už jaké děvčátko vnímala v srdci, aniž bych o něm co věděla. Vzpomínám si, že když jsem viděla slunce, měsíc, hvězdy, krásy přírody, říkala jsem si: "Kdo je pánem těchto krásných věcí?" A tolik jsem toužila ho spatřit, poznat, vzdát mu hold. A nyní ho znám. Děkuji ti, děkuji, můj Bože! Když mne paní doprovázela do koleje, na prahu u brány se otočila, aby mne pozdravila a říká mi: "Hle, tady je tvůj domov". Řekla to jen tak, aniž by pronikla do hlubokého významu těch slov. Ach, kdyby si jen představila, k čemu pak dojde, nikdy by mne sem nepřivedla. Asi devět měsíců nato přišla paní Turina, aby reklamovala svá práva na mě. Odmítla jsem jít s ní do Afriky, protože jsem ještě nebyla dobře připravena ke křtu. Myslela jsem rovněž, že když budu pokřtěna, nemohla bych stejně vyznávat své nové náboženství, a proto bude pro mne lépe zůstat u sester. Ona propadla vzteku, obviňovala mě z nevděčnosti, že ji nechám odjet samotnou, zatímco ona mi prokázala tolik dobrého. Já však byla neústupná. Řekla mi tolik a tolik důvodů, ale žádnému z nich jsem nepodlehla. Přesto jsem tolik trpěla, když jsem ji viděla tak znechucenou, vždyť jsem pro ni opravdu chtěla jen to nejlepší. Byl to Pán, který mi vléval takovou neoblomnost, protože chtěl, abych zcela patřila jemu. Ach, dobroto! Následujícího dne se vrátila s nějakou paní a znovu se pokoušela s ještě ostřejšími vyhrůžkami. Ale marně! Odešly naštvané.

Ctihodný představený Institutu, don Jacopo de' Conti Avogadro di Soranzo, napsal jeho eminenci patriarchovi Domenicu Agostinimu jak si počínat. Tento se obrátil na královského prokurátora, který poslal vzkaz, že vzhledem k tomu, že jsem v Itálii, kde se neobchoduje s otroky, jsem naprosto svobodná. Také paní Turina se obrátila na královského prokurátora doufaje, že dosáhne toho, že ji musím následovat, ale dostala

stejnou odpověď. Třetího dne přišla do Institutu znovu tatáž paní a nějaký její příbuzný, poddůstojník. Byl tam i jeho eminence patriarcha Domenico Agostini, představený Kongregace Lásky, představený domu a několik řeholnic z katechumenátu. Nejprve mluvil patriarcha. potom následovala dlouhá diskuze, která vyzněla v můj prospěch. Paní Turina plakala zlostí a nelibostí, vzala děvčátko, které se ode mne nechtělo odtrhnout a nutila mne, abych šla s ní. Byla jsem tak dojata, že jsem se nezmohla na slovo. Se slzami v očích jsem je opustila a vrátila se šťastná, že jsem necouvla. Bylo to 29. listopadu 1889. Vstoupila jsem do katechumenátu a po čase přípravy, jsem s radostí, kterou by dokázali popsat snad jen andělé, přijala svatý křest, 9. ledna 1890.

Bylo mi dáno jméno Josefína, Markéta a Fortunáta, což v arabštině znamená Bakhita.

Téhož dne jsem přijala svátost biřmování a svaté přijímání.

Ach, jak nezapomenutelné datum!

V katechumenátu jsem strávila čtyři roky, během nichž mi stále jasněji zněl v hloubi duše přívětivý hlas, který ve mně probouzel touhu, abych i já se stala řeholnicí. nakonec jsem o tom promluvila se svým zpovědníkem. Ten mi doporučil, abych to řekla představené domu, sestře Lugii Botteselle, která o tom napsala představené mateřského domu ve Veroně, matce Anně Previtali. Dobrá matka nejenže se žádostí souhlasila, ale dodala, že by byla velmi ráda, kdyby mne sama mohla obléknout svatý šat a ve svůj čas přijmout mé sliby. 7. prosince 1893 jsem vstoupila do noviciátu v domě katechumenů v Benátkách. Po půldruhém roce jsem byla povolána do Verony ke svaté obláčce. Krátce předtím, než uplynuly tři roky, jsem se do Verony vrátila, abych 8. prosince 1896 složila svaté sliby. Bůh tak dopřál, aby se naplnilo přání matky Previtali, která měsíc nato, 1. ledna 1897, přešla do jiného života. Dostala jsem medailku Panny Marie Bolestné a k plné spokojenosti matky představené jsem byla uvedena do komunity. Bylo to v den Neposkvrněného Početí 1896. Od onoho dne uplynulo čtrnáct let řeholního života, během nichž jsem stále více poznávala Boží dobrotu ke mně. Naléhavě prosím všechny drahé sestry, které mne budou číst, aby nepřestávaly děkovat tomuto starostlivému Pánu a prosit ho, aby mi dal milost odpovídat mu stále lépe.

Bakhita zůstala v Benátkách šest let, vykonávajíc běžné domácí práce. potom v roce 1902 byla převedena do Schia, malého městečka v krásném horském prostředí v severní Itálii. Tady byla ustanovena jako kuchařka. Snažila se tento úkol plnit jak nejlépe uměla, přičemž zvláštní pozornost věnovala tomu, aby jídlo, které připravovala bylo co nejchutnější a dokonce v zimě přihřívala nádoby, aby zajistila teplá jídla pro dívčí internátní školu a pro sestry. V roce 1935 sestry žádaly sestru Bakhitu, aby se vydala na výpravnou tour, kde by povyprávěla svůj příběh víry jako jistou formu misijní práce. Plachá a skromná sestra neochotně souhlasila, protože se jí nelíbilo být středem pozornosti. Celý nadcházející rok tak za všeobecného zaujetí obecenstva vydávala své svědectví. Vždy to však dělala "Pro Boží slávu". Následující dva roky pak sloužila jako vrátná v noviciátu misijních sester v Miláně. V roce 1938 začala sestra Bakhita zdravotně chřadnout. Vrátila se proto do Schia konat domácí práce. Tady 8. prosince 1943 oslavila radostné zlaté výročí, 50 let řeholního života, jehož se účastnilo skoro celé město. Všichni jí blahopřáli a děkovali za všechnu její práci. Jak se Bakhitin život chýlil ke konci, začala trávit více času s Pánem, upřeně na něj hleděla ve svatostánku nebo na kříži a modlila se. Trávila více času na modlitbách za své misijní spolusestry. „Občas mívám bezesné noci: kdy na mne doléhá nuda a smutek. Ale nevěnuji tomu žádnou pozornost: obětuji své utrpení a cítím se šťastná. Děkuji Bohu za množství milostí, které mi udělil, a jsem

šťastná, že mu něco mohu na oplátku nabídnout jako výraz mé vděčnosti.“ Když se blížil konec jejího života na zemi, některé z jejích sester vyjádřily obavy nad Božím soudem k ní, na což Bakhita odpověděla: „Když někdo někoho miluje, přeje si být s ním, tak proč se bát? Smrt nás zavede k Bohu“. A dodala: „Já už se pomalu ubírám k věčnosti ... Nesu si dvě zavazadla: jedno obsahuje mé hříchy, v tom druhém, mnohem těžším, jsou nekonečné zásluhy Ježíše Krista. Jakmile se objevím před Božím soudem, zakryji mou ošklivou brašnu zásluhami Naší Paní. Pak otevřu druhé zavazadlo a představím věčnému Otci zásluhy Jeho Syna Ježíše a řeknu Mu: „Nyní sud'te podle toho, co vidíte.“

Sestra Josefina prodělala v zimě roku 1947 silný zápal plic a horečka způsobila, že procházela obdobími delíria a ztráty vědomí. Když opět vědomí nabyla, kdosi se jí zeptal: „Sestro Josefino, jak sem máš? Dnes je sobota.“ Když umírala, opakovala: „Ano, jsem tak šťastná: Panno Maria, Panno Maria!“ To byla její poslední slova 8. února 1947. Papež Jan Pavel II. beatifikoval sestru Josefinu Bakhitu 17. března 1993 a za svatou ji prohlásil 1. října 2000 v Římě.

*"Bud'te dobří, milujte Pána, modlete se za ty, kdo Ho neznají.
Jak velkou milostí je Boha znát!"
~Sestra Josefina Bakhita~*

9. ÚNOR - SV. APOLÓNIE

Bývá uváděno, že byla dcerou senátora Alexandrie. Žila jako panna zasvěcená Kristu a v době pronásledování za císaře Decia ji vojáci zajali, nutili, aby se zřekla Krista a poklonila se božstvům, která patřila ke státnímu náboženství. Domluvu začali formou hrubého násilí - vyrazili jí všechny zuby a rozbili čelisti. Přivedli ji k hranici, ať se rozhodne: buď pro Krista a shoří v plamenech, nebo se postaví proti němu a nechají ji žít. Snad naznačila, že se rozmyšlí, ve skutečnosti se připravovala k odpovědi, která se nedá dvojsmyslně vyložit. S rozbítenými ústy nemohla zřetelněji říci, že se rozhodla pro Krista, než si sama stoupnout na hranici. Tak přešla do náruče své věčné Lásky. Šlo o bezvýhradné odevzdání se do Boží Prozřetelnosti. Přijala rozhodnutí katanů, které nešlo zvrátit, a v němž měla dosvědčit věnost Kristu jako přímou cestu k němu. Její skok do plamenů byl heroickým vyústěním jejich ctností.

10. ÚNORA - SV. SCHOLASTIKA

Scholastika, sestra svatého Benedikta, již od dětství zasvěcená všemohoucímu Bohu, chodívala jednou za rok za bratrem. Muž Boží jí přicházel vstříc na klášterní pozemek nedaleko od brány kláštera. Jednou zase přišla jako obvykle a její ctihodný bratr k ní přišel se svými učedníky. Celý den strávili v chválách Božích a ve svatých rozhovorech, a když se už začalo stmívat, společně pojedli. A protože se mezitím během jejich zbožné besedy při-pozdilo, svatá řeholnice požádala Benedikta: »Prosím tě, neopouštěj mě této noci a porozprávějme si až do rána o radostech života v nebi.« On jí odpověděl: »Co to povídáš,

sestro? Nemohu přece v žádném případě zůstat mimo svou celu.« Když tedy ctihodná sestra uslyšela zápornou odpověď svého bratra, položila sepjaté ruce na stůl, sklonila hlavu do dlaní a začala se modlit k všemohoucímu Pánu. A když hlavu znovu zdvihla, strhla se mohutná bouře s hromy a blesky a takový liják, že ani ctihodný Benedikt, ani bratři, kteří ho provázeli, nemohli ani vykročit z místa, na kterém společně seděli. Tu začal Boží muž smutně naříkat a řekl: »Bůh ti buď milostiv, sestro, cos to provedla?« Nato ona: »Hleď, prosila

jsem tě, ale tys mi nechtěl vyhovět; poprosila jsem proto svého Boha, a ten mě vyslyšel. Ted' tedy jdi, můžeš-li, rozluč se se mnou a vrať se do kláštera.« A tak ten, který tam nechtěl zůstat dobrovolně, zůstal nedobrovolně, a tak se stalo, že probděli spolu celou noc a vzájemně se posilovali zbožnou rozmluvou o duchovním životě. Není divu, že žena zmohla víc než muž. Vždyť přece Bůh je láska, jak říká Jan, a tak bylo navýsost správné, že ona dokázala víc, protože víc milovala. A hle, když po třech dnech stál Boží muž ve své cele a pozdvihl oči k nebi, spatřil, jak duše jeho sestry vychází z jejího těla v podobě holubice a vchází do skrytého nebe. Zaradoval se nad její velikou slávou, hymny a chvalozpěvy vzdal chválu všemohoucímu Bohu a poslal spolubratry, aby přinesli její tělo do kláštera a pochovali ji do hrobu, který měl připravený pro sebe. A tak se stalo, že ty, kdo byli vždycky jedna duše v Bohu, nerozdělil ani hrob. (II. kniha »Dialogů« sv. Řehoře Velikého)

11. ÚNORA – PANNA MARIA LURDSKÁ

Mariánské dějiny Lurd se jistým způsobem začaly psát už dobrých tisíc let předtím, než se tu Svatá Panna v roce 1858 zjevila Bernardetě Soubirousové. Bylo to v době, kdy arabská vojska ohrožovala Evropu a přes Španělsko pronikla až hluboko do Francie. Tehdy roku 732 francký král a slavný vojevůdce Karel Martel je rozdrtil v rozhodující bitvě u města

Poitiers, a tak zachránil západní křesťanský svět před vyvrácením a zkázou. Houfy Arabů prchaly ve velkém chaosu zpět přes Pyreneje do Španělska, Martelovi vojáci je však pronásledovali. Malý zbytek Saracénů se uchýlil na lurdský hrad, starou nedobytnou pevnost, která tu stála už za dob starého Říma a střežila důležitou cestu do Španělska. Saracény se odtud nepodařilo vypudit.

Lurdský hrad se v roce 778 pokoušel dobýt sám král a pozdější císař Francké říše Karel Veliký, ale marně. Chtěl už odtáhnout s nepořízenou, ale situaci zachránil biskup z města Puy, který se výpravy také zúčastnil. Pustil se se saracénským velitelem Miratem do vyjednávání a z Božího dopuštění při něm byl tak úspěšný, že se mu Mirata podařilo obrátit na křesťanskou víru. A nejen to: z Mirata učinil věrného ctitele Svaté Panny. Tak byl Mirat pokřtěn a stal se křesťanským rytířem pod jménem Lorus, jeho jméno bylo přeneseno i na hrad, kterému se začalo říkat Lordum – francouzsky Lourdes. Lorus s Karlovým souhlasem svoji doménu navěky daroval Panně Marii, za jejíž dítě se považoval, a tak tento kus země vlastně Francouzům nepatří, zatímco Maria sem při svých zjeveních v roce 1858 přišla do svého. Dějiny Lurd jsou neodmyslitelně spjaty s dívkou, která vypovídá své svědectví. I my se proto chceme ptát: „*Kdo jsi, Bernardeto?*“ Kolik to zlomů v životě Bernardety Soubirousové - z Lurd do Nevers, ze mlýna Boly do kláštera Saint-Gildard, od okamžiku, kdy spatřila světlo světa – 7. ledna 1844 po okamžik, kdy odevzdala svou duši Pánu – 16. dubna 1879! Životní pouť prvorozené dcery zkrachovalého mlynáře, jehož nejzašší bída uvrhne do vězení, přechází od jedné chatrče do druhé, a končí ve starobylém městském vězení v Cachot. Zná nemoci, hlad, vyždědění, nejistotu zítřka, pohrdání ze strany těch, kdo mají všechno. Jen stěží dokáže číst a psát. Je dospívající dívkou své doby, která na sobě pocituje důsledky rodící se industrializace. Láska blízkých a víra v Boha jí dávají kráčet lurdskými ulicemi se vztyčenou hlavou. Uprostřed tohoto svého údělu dochází v životě Bernardety k nečekanému setkání s „Paní z Massabielle“. Bůh jí dává poznat svou lásku, kterou převrací řád, nastolený lidmi: ve chvíli, kdy všichni, co všechno znají a ve svých rukou drží moc, tvrdí s jistotou, že k přetváření světa stačí rozum, On jde hledat dívku, která ani neumí francouzsky. Vše začalo 11. února 1858 za velkého vzruchu, jako poryv větru. Panna Maria se poprvé zjevuje Bernardetě u Massabielské jeskyně: „*Svatá Panno si mě vyvolila proto, že jsem byla nejchudší a nejneznalejší*“ Krásná Paní se zeptala „*chtěla byste*“: „*Chtěla byste mi prokázat laskavost a přicházet sem po patnáct dní?*“ ... a Bernardeta odpověděla „ano“. Svobodné „Ano“, bez váhání, zatímco věhlasní a moudří lékaři, kteří se na ni přišli podívat, se o ní vyjadřují s povýšenou slohovou nabubřelostí, odkazující do kategorií „*katalepsie a hysterie*“. Bez jakýchkoliv obav a strachu vyslovené „ano“, zatímco jí vyhrožují žalářem. „Ano“ vyslovené bez rozpaků před těmi, kdo s ní jednají jako s lhářkou nebo jí dávají jméno „*Svatoušek*“, a chtějí si utrhnout aspoň lem kapesníku, šatů či odstříhnout chomáček vlasů. „Ano“, vyslovené s pokorou, ale důstojností, když vybízí, aby vstoupila do Kongregace, působící v nemocnicích, hospicích a školách, a to i přesto, že nemá vzdělání, kompetence, bez zavazadel ... Večer, 7. července 1866, Bernardeta překračuje práh Saint-Gildard, mateřského domu Kongregace neverských sester lásky, které poznala v hospicu v Lurdech. Vydává se na evangelijní cestu, jak ji předkládá Kongregace, kterou si zvolila. Tato slova – „*Bůh je láska*“ – vytesaná do kamene vstupního portálu, četla Bernardeta hned při svém příchodu do Nevers. Vyjadřují zkušenost, která už byla hluboko vepsána do jejího srdce: totiž zkušenost překvapivé Boží lásky ke každému člověku. Během 13 let, které Bernardeta

stráví v Saint-Gildard, působí napřed jako pomocná ošetřovatelka, později jako hlavní sestra, sakristánka, často však sama nemocná. V Nevers, v tichém a skrytém životě, bytostně prožívá hlubokou solidaritu s těmi nejchudšími, spojena s Ježíšem, který tak miloval, že vydal sám sebe, se snaží každým gestem i slovem vyjádřit touhu svého srdce: „*Nežít jediný okamžik bez toho, že bych milovala*“. Bernardeta, ke konci života často churavá, prožívala poslední dny na ošetřovně Svatého kříže: „*Člověk ji opouští silnější a jistější, než když přišel*“. Bernardeta, stejně jako nemocní, sama na sobě zakouší ponížení závislosti na druhých, trápení nad neužitečností. Z tohoto utrpení však činí místo otevřenosti druhým, místo hluboké solidarity se všemi, kdo prožívají stejný přechod. Bernardeta nezůstává pasivní, ani zahleděnou do sebe. Jejím stavem je stálá bdělost, aby se neutápěla v bolestech: „*Tuto nečinnost, na níž jsem omezena, jsem si pochopitelně nezvolila... Jedinou mou zbraní je modlitba*“. Své lůžko nazývá „bílou kaplí“. Ti, kdo jí byli nablízku, popsali, jak „kruté byly bolesti její poslední nemoci, zanícená hrud' v jednom ohni, kosti kolena zarudlé od stravujícího zánětu“. Tyto poslední týdny na ošetřovně Svatého kříže, jsou pro Bernardetu údobím fyzické, ale nepochybně i duchovní zkoušky, „nocí“ víry. O sílu a vytrvalost, však prosí Ježíše, čerpá ji z Ukřižovaného. Ve středu, 16. dubna 1879, v týdně velikonočního oktávu, nadchází v poledne „hodina“ kdy příběh Bernardety Soubirousové spěje ke svému završení. Jako Ježíš na Kalvárii, i ona svěřuje svůj život do rukou Božích, do náruče Boha, který „je naším Otcem a oplývá vůči nám nekonečnou něžností“. Bernardeta byla svatořečena 8. prosince 1933 papežem Piem XI.

*„Spatřila jsem bíle oděnou Paní: měla bílý šat a modrý pás,
a na každé noze zlatou růži, stejné barvy jako její růženec.“*

Fotografie lurdské jeskyně z roku 1858 – takovou ji znala Bernardeta

(autografické svědectví sv. Bernardety o 1. lurdsém zjevení, jak je vypověděla a podepsala 28. 5. 1861)

„Šla jsem po břehu Gávy se dvěma jinými malými sbírat chrástí. Přesly vodu a daly se do pláče. Zeptala jsem se jich proč pláčí? Odpověděly mi, že voda je studená. Prosila jsem je, aby mi pomohly naházet kamení, abych se nemusela zouvat. Odvětily mi však, že to mám udělat stejně jako ony. Byla jsem ještě trochu

daleko, abych se mohla podívat, zda mohu přejít, aniž bych se zouvala. Nemohla jsem. Vrátila jsem se tedy před jeskyni, abych se zula. Když jsme začala, zaslechla jsem lomož. Otočila jsem se směrem k louce a viděla, že stromy se ani nehnu. Pokračovala jsem tedy v zouvání, ale zaslechla jsem stejný hluk. Pozvedla jsem hlavu a pohlédla k jeskyni. Spatřila jsem bíle oděnou Paní: měla bílý šat a modrý pás, a na každé noze zlatou růži, stejné barvy jako její růženec. Jakmile jsem ji tak uviděla, protřela jsem si oči, protože jsem se domnívala, že se klamu. Sáhla jsem rukou do kapsy a našla tam svůj růženec.

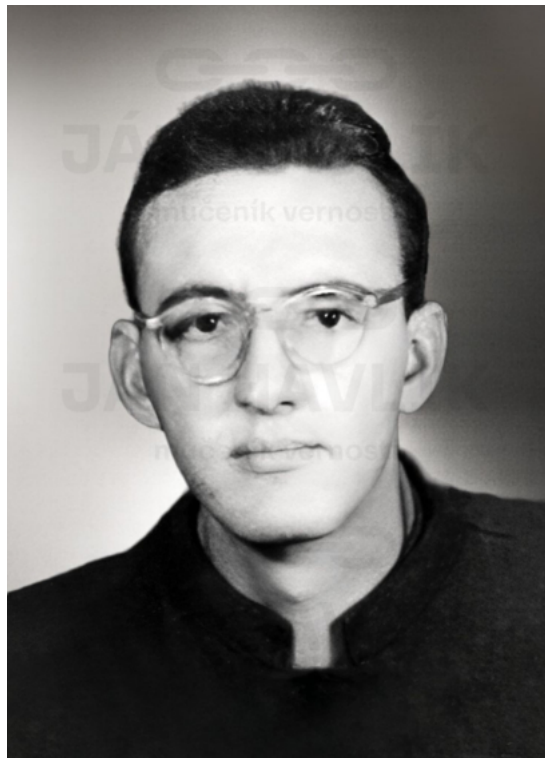
Chtěla jsem se pokřižovat, ale nedokázala jsem zvednout ruku k čelu: ta mi poklesla. Vidění udělalo kříž. Ruka se mi chvěla, zkusila jsem znovu udělat znamení kříže, a tentokrát mi to šlo. Pomodlila jsem se svůj růženec. Vidění přebíralo zrnka svého růžence, ale rty nehýbalo. Když jsem se dokončila růženec, vidění vmžiku zmizelo. Ptala jsem se ostatních dvou, zda něco viděly, a ony mi řekly že ne. Řekla jsem jim tedy, že jsem viděla Paní oděnou do bílého šatu, ale že jsem nevěděla, co to je, ale ať o tom nikomu neříkají. Okamžitě mi řekly, že se tam už nesmím vracet: řekla jsem jim, že ne“.

Jan a Justína Havlíkovi

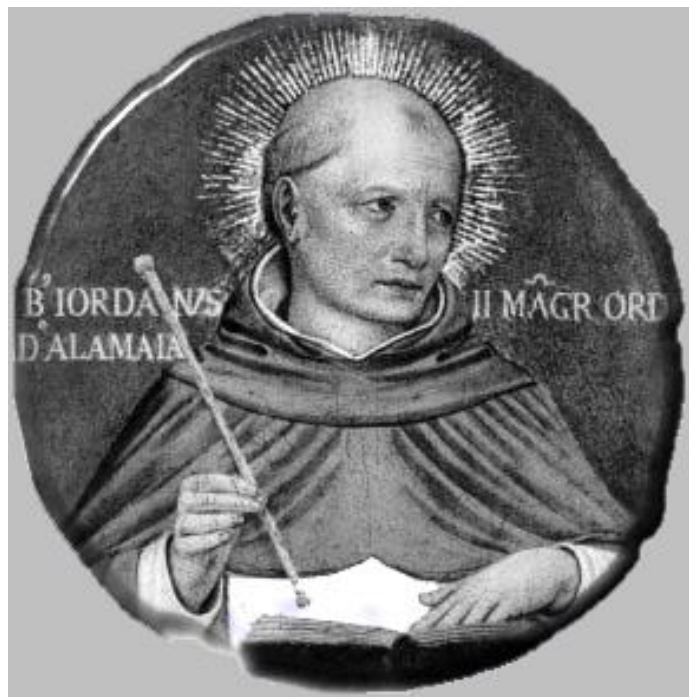
12. ÚNORA –BL. JAN HAVLÍK

Narodil se 12. 2. 1928 ve Vlčkovanech (vedle Dubovce 15 km od Hodonína na Moravě) v okrese Skalica na Slovensku. Byl prvním ze čtyř dětí manželů Karla a Justíny Havlíkových. Mluví se o velmi chudé, ale zbožné rodině, ke které patří i teta Angela, která byla v řádu vincentinek a měla na Janovo rozhodování nemalý vliv. Po obecné škole pěšky docházel osm kilometrů do školy v Holíči, pak byl přijat na Masarykovo státní gymnázium ve Skalici. V roce 1943 přestoupil na reálné gymnázium v Banské Bystrici. Zároveň se také stal chovancem „malého semináře“ Apoštolské školy Misijní kongregace sv. Vincenta de Paul v tomto městě. Při povstání v srpnu 1944 byli studenti nejprve přemístěni do Trnavy a potom posláni domů. Po skončení války se Jan vrátil do Banské Bystrice a studium pak v květnu 1949 zakončil maturitou. V tomto roce také začal noviciát Misijní společnosti v Ladcích. V noci ze 3. na 4. května 1950 byl Havlík spolu s ostatními novici násilně odvezen z apoštolské školy do "přeškolovacího ústavu" v obci Kostolná a odtud hned na tříměsíční nucené práce při stavbě Přehrady mládeže v Nosicích u Púchova. Jednalo se o manuálně náročnou práci spojenou s rozbíjením kamenů. Podle dozorců velmi dobře plnili pracovní plán i na více než 100 %. Po rozpuštění pracovních táborů na konci srpna 1950 nebo začátkem podzimu odešel Jan do Nitry, kde si se svými spolubratry novici společně pronajali bydlení 200 m od stanice Státní bezpečnosti (StB). Novici zde po práci tajně studovali, ale chodili pohromadě i do kostela na Kalvárii, a toho si všiml jeden 16letý svazák, který se se svým odpozorováním byl pochlubit. Následkem toho 29. 10. 1951 vtrhla ozbrojená hlídka StB do příbytku nábožensky žijících mladíků, kteří pod vedením otců vincentinů studovali teologii, a Jana Havlíka společně s ostatními zatkla. Následovala vyšetřovací vazba s tvrdými výslechy, při kterých byl Jan podroben mučení a v níž zůstal 15 měsíců. Byl to začátek dlouhých let vězení, které pokračovalo soudní vazbou v Bratislavě v Justičním paláci až do konce února 1953. Soud v Nitře se konal ve dnech 3. až 5. února. Jan Havlík byl odsouzený ke čtrnácti rokům vězení do jáchymovských dolů za „velezradu“, která podle dokumentů spočívala v tom, že „tajně studoval teologii“. V Praze se potom 11. 6.

1953 uskutečnil odvolací soud, který mu snížil trest odnětí svobody na 10 let. Další soud s Janem Havlíkem se později konal 25. až 27. února 1959, na Krajské prokuratuře v Praze, výslovně za duchovní a náboženské aktivity mezi vězni. Tam dostal navýšení trestu o další rok vězení. Po odsouzení v roce 1953 byl odvezen nejprve do pracovního tábora Ostrov v okrese Karlovy Vary. V prvních dnech se tam setkal se svým spolurodákem Antonem Srholcem ze Skalice, který ho získal do své pracovní skupiny a poučil ho, jak to tam chodí. Co se dělá a co by se nemělo. Poskytl mu cenné rady, když člověk přijde na místo, kde smrt může být na každém kroku. Ve velké hloubce vězni museli dolovat uranovou horninu, která je nebezpečně radioaktivní. V tzv. „Rudé věži“, postavené jako drtírna uranové rudy, byli vězni nuceni bez jakýchkoliv ochranných obleků ji vyvážet ve vozících do nejvyššího patra a přesypávat tam na obrovská síta, jimiž ruda padala až do přízemí. Dole pracovali vězni, kteří měli za úkol pomocí dřevěných palic napěchovat drcenou kvalitní rudu do sudů po 80 kg. Ty pak byly zapečetěny a vlakem se zdarma dodávaly do SSSR. Při práci plnění sudů, kterou vykonával i Jan, u vězňů docházelo ke krvácení, slézání kůže a k nepředstavitelnému utrpení. Komunistický pracovní tábor Vykmanov II měl krycí název „L“ – likvidační. Konfederace politických vězňů zde později v roce 1993 umístila pamětní tabulku „– Věž smrti – Konečné pracoviště politických vězňů padesátých let, určených k likvidaci.“ Janu Havlíkovi ani za těchto podmínek nepřestala proudit v žilách „vincentiniánská krev“. Nepřestával být spojen s Ježíšem a s ním měl stejnou touhu pomoci co nejvíce duším. Proto se choval tak, jak se choval, a vězni si ho začali vážit pro jeho ctnostný hluboký duchovní život a obětavou lásku. I v tom „pekle“ byl Bůh a Jan Havlík jako jeho věrný služebník zde roznášením eucharistie následoval sv. Tarsicia (pam. 15. 8.), který z lásky k eucharistii položil svůj život. V květnu 1958 byl Jan Havlík znovu obviněn, a to z toho, že „maří úřední převýchovu vězňů“. Byl proto eskortován do vyšetřovací vazby v Praze na Pankráci a v Ruzyni za účelem zlomit jeho osobnost a psychicky ho zlikvidovat. To, co následovalo, Jan označil za nejmurnější období svého života a jak napsal, překonával to jen díky spolupráci s Boží milostí. Jan se tam totiž dostal do rukou „doktora“, který měl za úkol na vězni zkoušet a testovat různé psychotropní látky, které měly vést k tomu, aby co nejdříve u vězně dosáhli nějakého určitého přiznání k tomu, co chtěli. Dozorci podávali Janovi drogy, které zhoršovaly jeho zdravotní stav, působily na jeho psychiku, a Jan se zde proto dostal až na pokraj psychického zhroucení. Srdce mu přestávalo fungovat, žilní systém měl narušen pro zátěže a různé úrazy, takže navenek jako by byl zlomeným mužem, ale v podstatě zůstal nepodplatitelným, nezlomným, nebojácným. Odvolával se, domáhal svých práv na svobodu zejména ještě i za amnestie v roce 1960, která mu nebyla přiznána. Domáhal se marně, vykonstruovaný proces byl pomstou za to, že ve vězeňských táborech nepřestal být Božím služebníkem, pomáhal kněžím a byl jejich „prodlouženými rukama“. V procesu připravili obvinění, že založil skupinu se snahou obnovit slovenský stát, k tomu měly vést i duchovní rozhovory s vězni. Druhé odsouzení jej zbavovalo práva na amnestii, protože z něj dělalo osobu ideologicky nepřátelskou režimu. Od 7. 5. 1959 byl internován ve věznici Valdice. Zde pobýval ve vězeňské nemocnici a v říjnu 1960 byl opět převezen do Prahy. Koncem července 1961 na pracovišti odpadl a jeho stav byl udáván za kritický. Poslední období jeho věznění bylo v Ilavě a 29. 10. 1962 byl po odpykání celého trestu propuštěn. Jeho zdravotní stav byl ale vážně a nenapravitelně ohrožen a schylovalo se ke konci jeho života ve 37 letech. Na svobodě byl stále špehován a ti, kdo projevíli snahu mu pomoci jako umírajícímu příteli, byli předvoláni na StB, vyslýcháni a zastrašováni. V očích některých

Jan 27. 12. 1965 skončil jako stojící mrtvola u popelnice. Tam skutečně skončil, bylo to ale v Boží náruči. Paní, která ho tam z okna viděla stát, mu prý chtěla pomoci, ale do domu už s mužem mohli odnést jen mrtvé tělo. Jménem svatého Otce Františka 31. 8. 2024 před bazilikou Sedmibolestné Panny Marie v Šaštíně-Stráži kardinál Marcello Semeraro prohlásil Jana Havlíka za blahoslaveného. Zároveň ohlásil stanovení jeho památky na 12. února.

13. ÚNORA –**BL. JORDÁN SASKÝ**

Pochází ze Severního Porýní v Německu. Narodil se před rokem 1200 v Borgberge u Paderbornu. Dosáhl velmi dobrého vzdělání a pak vstoupil do dominikánského řádu. Již v roce 1221 se stal druhým generálním představeným řádu. Za jeho vedení získal řád dvě profesorské katedry na pařížské universitě, kde sám býval studentem. Ztělesňoval řádový ideál a zasloužil se o rozkvět řádu. V jeho kazatelském projevu bylo patrné charisma s dokonalou znalostí lidí i jejich problémů. Pro dominikánský řád se mu

podařilo získat známé profesory a mnohé další soudobé osobnosti. Díky svým znalostem mívával vždy vhodné a rychlé odpovědi. Jeden člověk, který dříve odpadl, se po návratu k víře chtěl stát dominikánem. Jordán ho chtěl přijmout se souhlasem bratrů, ale jeden to silně zamítal. Tomu řekl: "Bratře, kdybys za něj prolil kapku krve, jako Kristus za něj prolil všechnu svou krev, zajisté bys jinak smýšlel." Tou odpovědí byl mnich zahanben, klesl na koleno a rád svolil. Když měl Jordán nemocné oko, uvažoval o jeho užitečnosti i nebezpečnosti a bratrům řekl: "Děkujte se mnou Bohu, že jsem pozbyl nepřítele, ale též prostě se mnou Pána, aby mi druhé oko, pokud je k užitku, ráčil zachovat." Podnikl mnoho cest, na nichž získával i rozdával hojnost svých moudrostí. Když se lodí vracel z Palestiny, loď ztroskotala poblíž Ptolemaidy a on utonul. Jeho tělo bylo pochováno v řádovém kostele v Akkonu (v Izraeli).

14. ÚNORA - **SV. VALENTIN**

V Římě byl knězem pravděpodobně za panování císaře Klaudia II. Gothica (268-270) a původně byl dle legendy lékařem. Podle císařova názoru ženatí muži prý v armádě nepodávali tak dobré výsledky jako svobodní, a z toho důvodu budoucím vojákům zakazoval vstup do manželství. Valentin však zamilované tajně sezdával. Odtud může pramenit vztah k svátku zamilovaných. Za to, a hlavně pro svou víru, byl předveden před císaře, aby se zodpovídal ze všeho, co konal pro svůj vztah k Bohu. Když se ho císař zeptal, proč neuctívá římské bohy, podle legendy odpověděl: "Tito bohové jsou samá

nečistota a hřích. Jen Kristus je pravý Bůh a když mu uvěříš, bude tvá duše spasena a ty zvítězíš nad nepřáteli." Císař by se snad nechal i přesvědčit, zejména když byl zároveň utvrzován v tom, že křesťané nejsou nepřátelé říše a že Valentin k němu a ke všemu lidu chová upřímnou lásku. Ale pro císařovo okolí tomu bylo jinak. Císař předal Valentina náměstkovi a ten jej odevzdal soudci Asteriovi, aby zatím zůstal ve vazbě. Valentin se tam modlil za soudcovo obrácení a ten přišel, aby Valentina vyzkoušel. Dle legendy mu řekl: "Je-li tvůj Bůh opravdu jediný pravý, jak říkáš, ať skrze tebe ukáže svou moc a mé slepé dceři vrátí zrak." Valentin přiložil svou dlaň na oči nevidomé a modlil se. Dívka pak znovu spatřila světlo. Protože začala vidět, Asterius s celou rodinou uvěřil v Krista a požádal o sv. křest. Valentin je před křtem naučil pravdám víry a potřebným znalostem. Zprávy o uzdravení slepé a o

obrácení soudce se roznesly po městě. Křesťané se radovali a pohané s velkým hněvem zaútočili na soudcův dům. Valentina vyvlekli ven, ztloukli ho a odvedli na Flaminijskou cestu, kde byl sťat mečem. Císař Klaudius se nestavěl jako nepřítel křesťanů, ale přesto dopouštěl jejich pronásledování. Vzhledem k většímu počtu legend, které se neshodovaly, došlo i ke spojení s biskupem Valentinem. Ten míval připomínku ve stejný den, ale neprošel schválením do nového martyrologia. Toto martyrologium dnešního světce uvádí jako kněze, mučedníka a zná přesné místo jeho smrti. Dobu úmrtí jako nejistou. Uvedené legendární vyprávění není proto do detailu přesné na rozdíl od jména císaře.

SV. KONSTANTIN-CYRIL (+14. února 869)

Muže vynikajících ctností (*Egregiae virtutis*), Cyrila a Metoděje, už podruhé si všichni připomínají v tomto roce, na který připadají dvě zvlášť významné stoleté události. Uplynulo sto let od zveřejnění encykliky *Grande munus* (30. 9. 1880), jíž velký papež Lev XIII. připomenul celé církvi osobnosti a apoštolskou horlivost těchto mužů, zavedl jejich památku v bohoslužbě a zařadil je do kalendáře katolické církve. Uplynulo též 1100 let od buly „*Industriae tuae*“, adresované knížeti Svatoplukovi v červnu roku 880 mým předchůdcem Janem VIII., jíž bylo schváleno a doporučeno užívání slovanského jazyka v posvátné liturgii, „aby v tomto jazyku bylo hlášáno učení a skutky Pána našeho Krista“.

Cyril a Metoděj, rodní bratři, Řekové, narodili se v Soluni, městě, kde žil a působil sv. Pavel. Od začátku svého povolání byli úzce spojeni s duchovní vzdělaností a velkou učenlivostí patriarchální církve cařihradské, proslulé tehdy filozofickou školou i rozsáhlou misijní činností. Vzdělání nabyli v sídle jejího vysokého učení. Oba se stali mnichy, avšak s tím závazkem a úmyslem, že s povinnostmi řeholního stavu spojí i úsilí o šíření víry. Dokladem tohoto úsilí byla evangelizace Chazarů na Chesronu. Po ní následovala jejich významem největší cesta na Velkou Moravu mezi národy obývající Balkánský poloostrov

a částečně Podunají. Vypravili se na prosbu knížete Rostislava, který o to žádal císaře a církve cařihradskou. Aby plně dostáli požadavkům svého apoštolského poslání u těchto národů, přeložili Písmo do jejich jazyka, kterého pak bylo používáno v posvátné bohoslužbě i při vyučování lidu. Tak byly položeny základy vzdělanosti těchto národů v jejich vlastní řeči. Právem a po zásluze jsou proto pokládáni nejen za apoštoly Slovanů, ale i za otce vzdělanosti všech oněch kmenů a národů, které nutně odvozují všechnu ostatní literaturu pozdějších dob od těchto prvních památek slovanského jazyka jako od jejich počátku a pramene. Cyril a Metoděj vykonávali svou misijní činnost tak, že svorně pracovali jak s církví cařihradskou, již byli vysláni, tak s římským stolicem Petrovým, který je potvrdil, na znamení jednoty církve, která za jejich života a činnosti nebyla rozdělena na východní a západní, i když tehdy vzplály závažné rozpory mezi Římem a Cařihradem. V Římě byli Cyril a Metoděj přijati papežem a církví římskou s poctou. Byla schválena a podpořena jejich apoštolská činnost i používání slovanského jazyka v posvátné liturgii, který zavedli přes odpor některých jednotlivců ze Západu. Cyril v Římě zemřel (14. února 869) a byl pohřben v kostele sv. Klementa. Metoděje pak papež ustanovil arcibiskupem starodávného sídla v Sirmiu a poslal ho na Moravu, aby tam pokračoval podle Božího úradku v započatém apoštolském díle. Vykonával je velmi horlivě a statečně až do konce života (6. 4. 885) spolu se svými žáky.

Před sto lety papež Lev XIII. vydanou encyklikou *Grande Munus* připomněl celé církvi nesmrtelné zásluhy Cyrila a Metoděje v evangelizaci Slovanů. Protože právě letos církev vzpomíná 1500 let od narození sv. Benedikta, kterého úctyhodný můj předchůdce Pavel VI. ustanovil roku 1964 patronem Evropy, uznal jsem za vhodné zdůraznit ještě víc ochranu Evropy spojením zvláštních zásluh bratří Cyrila a Metoděje s dílem tohoto svatého Patriarchy Západu. Doporučuji to mnohé důvody jak staré, tak nové historie. Mají podklad jak teologický a církevní, tak i literární v dějinách evropského kontinentu. Proto ještě před skončením roku zasvěceného vzpomínce na sv. Benedikta, roku, na který připadá i sté výročí vydání encykliky Lva XIII., přeji si, aby uvedené důvody byly náležitě vyzdvíženy tímto listem, jímž jsem se rozhodl prohlásit svaté Cyrila a Metoděje za spolupatrony Evropy.

Pozorujeme-li Evropu zeměpisně i povšechně, spojily se k jejímu utváření, možno říci, dva druhy křesťanské tradice. Z nich se zrodily dvě formy či dva druhy civilizace odlišné sice, avšak vzájemně se doplňující. A proto jestliže sv. Benedikt, jehož autorita platila nejen v Evropě, ponejvíce západní a střední, ale šířila se i jinde, byl jakoby hlavou té kultury, která proučila z Říma, tj. od nástupců Petrova Stolce, pak svatí bratři ze Soluně jako první rozšířili znalost řecké moudrosti a ukázali význam cařihradské církve i východní tradice. Ta jakoby do kamene vtesaná hluboce tkví ve zbožnosti a úctě lidu a národů východní části Evropy. Poněvadž se dnes po tolika staletích církevního rozkolu mezi Východem a Západem, mezi Římem a Cařihradem, od II. vatikánského koncilu už značně pokročilo na cestě k plnému společenství, zdá se, že vyhlášení svatých Cyrila a Metoděje za spolupatrony Evropy se sv. Benediktem plně odpovídá znamením této doby. Tím spíše, jestliže se tak děje v tomto roce, v němž obě církve, katolická i pravoslavná, po začátečním dialogu na ostrově Pathmu, podle dochované tradice slavného památkou na sv. Jana apoštola a evangelistu, došly už k jednání o zásadních problémech. Neboť toto vyhlášení směřuje i k tomu, aby tuto dobu učinilo památnou pro budoucí věky. Ostatně účelem tohoto vyhlášení je i to, aby naši současníci poznali, jak důležité je hlásání evangelia svěřeného Ježíšem Kristem církvím, o jehož šíření se tito bratři, apoštolové

slovanští, tolik přičinili. Evangelijní zvěst byla cestou a současně i příčinou, že se národy rodící se Evropy vzájemně poznávaly a sjednocovaly. Tím dala vznik společnému vlastnictví jak zbožnosti, tak kultury a předala je dnešní Evropě.

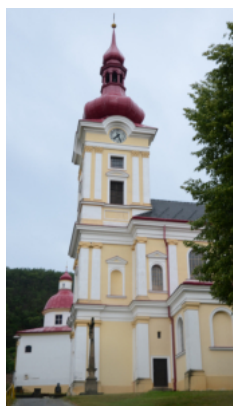
Proto je naším přáním, aby se laskavým milosrdenstvím Božím na přimluvu Matky Boží a svatých odstranilo vše, co dělí církve, lidi i národy, aby různost druhů tradic a kultur byla spíše dokladem, jak vzájemně se doplňovaly v tom, co nahromadilo společné bohatství ducha. Kéž vědomí tohoto náboženského bohatství, které se stalo majetkem jednotlivých národů evropského kontinentu sice různou cestou, zajistí v našem věku trvalost náležité úcty ke spravedlivým nárokům ostatních národů při zajišťování míru. Kéž má na zřeteli společné dobro všech i budoucí osud lidí na celém světě.

Listem prohlašuji a natrvalo ustanovuji svatého Cyrila a Metoděje za nebeské spolupatrony Evropy u Boha, se všemi poctami a liturgickými výsadami, které náležejí hlavním místním Patronům. Pokoj lidem dobré vůle!

31. prosince roku 1980, třetího našeho Pontifikátu - Jan Pavel II.

FARNOST EUCHARISTII, MODLITBOU, DOBROČINNOSTÍ ŽIJE. PROSÍM S VDĚČNOSTÍ - PAMATUJTE DAREM NA ŽIVOT SVÉ FARNOSTI:

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PUSTIMĚŘ:
číslo účtu: 1560129309/0800

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST DRYVICE:
číslo účtu: 1560130369/0800

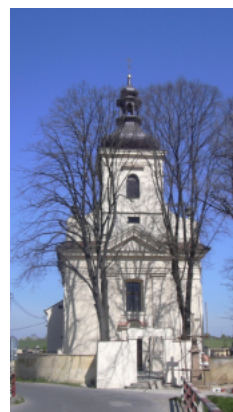
ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST PODIVICE:
číslo účtu: 1560131329/0800

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST TOPOLANY:
číslo účtu: 1560196309/0800

SVŮJ DAR NAVÍC MŮŽETE ODEPSAT Z DANÍ!
POŽADAVEK NA POTVRZENÍ PRO ODPIS ZAŠLETE NA EMAIL:
josef.benicek@seznam.cz

PÁN BŮH ODPLAŤ KAŽDÝ VÁŠ DAR A ŽEHNEJ VÁM.

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXIII. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYVICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel. 517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. **Díky sponzorům dotovaná cena: 30,- Kč/ks.** Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

POSELSTVÍ PAPEŽE LVA XIV. K XXXIV. SVĚTOVÉMU DNI NEMOCNÝCH

Soucítí Samaritána: Milovat snášením bolesti druhého

FRESKA NA KLENBĚ
KOSTELA
SV. MIKULÁŠE
V TOPOLANECH

Drazí bratři a sestry!
XXXIV. světový
den nemocných se
bude slavnostně
slavit v Chiclayo
v Peru 11. února
2026. Při této
příležitosti jsem
chtěl znovu

připomenout obraz dobrého Samaritána, který je vždy aktuální a nezbytný pro znovuoobjevení krásy lásky a sociálního rozměru soucítí, aby se pozornost zaměřila na ty, kteří to potřebují a trpí, jako jsou nemocní.

Všichni jsme slyšeli a četli tento dojemný text svatého Lukáše (srov. Lk 10, 25–37). Na otázku učitele zákona, kdo je jeho bližní, kterého má milovat, Ježíš odpovídá vyprávěním příběhu: muž, který cestoval z Jeruzaléma do Jericha, byl přepaden lupiči a ponechán napůl mrtvý; kněz a levita prošli kolem, ale jeden Samaritán se nad ním slitoval, ošetřil mu rány, odnesl ho do hostince a zaplatil za jeho ošetření. Chtěl jsem navrhnout úvahu o tomto biblickém úryvku s hermeneutickým klíčem encykliky *Fratelli tutti* mého milovaného předchůdce papeže Františka, kde soucítí a milosrdenství vůči potřebným nejsou redukovány na pouhé individuální úsilí, ale realizují se ve vztahu k bratrovi v nouzi, k těm, kteří se o něj starají, a v konečném důsledku k Bohu, který nám dává svou lásku.

1. Dar setkání: radost z blízkosti a přítomnosti

Žijeme ponořeni v kultuře rychlosti, bezprostřednosti, spěchu, ale také marnotratnosti a lhostejnosti, která nám brání přiblížit se a zastavit se na cestě, abychom se podívali na potřeby a utrpení, jež nás obklopují. Podobností vypráví, že Samaritán, když uviděl zraněného, „neprošel kolem“, ale věnoval mu otevřený a pozorný pohled, pohled Ježíše, který ho vedl k lidské blízkosti a solidaritě. Samaritán „se zastavil, přistoupil k tomu zraněnému a osobně se o něj postaral, dokonce věnoval své peníze na pokrytí jeho potřeb. Především mu dal [...] svůj čas“. Ježíš neučí, kdo je bližní, ale jak se stát bližním, tedy jak se my sami máme stávat bližními. V tomto ohledu můžeme se svatým Augustinem říci, že Pán nechtěl učit, kdo je bližním toho muže, ale komu se on má stát bližním. Nikdo totiž není bližním druhého, dokud se k němu dobrovolně nepřiblíží. Bližním se tedy stal ten, kdo prokázal milosrdenství.

Láska není pasivní, ale jde vstříc druhému; být bližním nezávisí na fyzické nebo sociální blízkosti, ale na rozhodnutí milovat. Proto se křesťan stává bližním toho, kdo trpí, a následuje příklad Krista, pravého božského Samaritána, který se přiblížil zraněnému lidstvu. Nejde o prostá filantropická gesta, ale o znamení, v nichž lze vnímat, že osobní účast na utrpení druhého znamená darovat sebe sama, znamená jít nad rámec uspokojování potřeb, aby se součástí daru stala naše osoba. Tato láska se nutně živí setkáním s Kristem, který se z lásky obětoval za nás. Svatý František to velmi dobře vysvětlil, když mluvil o svém setkání s malomocnými a řekl: „Sám Pán mě k nim přivedl“, protože skrze ně objevil sladkou radost lásky.

Dar setkání se rodí ze vztahu s Ježíšem Kristem, kterého ztotožňujeme s dobrým Samaritánem, jenž nám přinesl věčné zdraví a kterého zpřítomňujeme, když se skláníme před svým zraněným bratrem. Svatý Ambrož řekl: „Protože nikdo nám není blíž než ten, který uzdravil naše rány, milujme ho jako Pána a milujme ho také jako svého bližního: nic není tak blízko údům jako hlava. Milujme také toho, kdo je Kristovým následovníkem: milujme toho, kdo trpí pro chudobu druhých, pro jednotu těla.“ Být jedno v Jednom, v blízkosti, v přítomnosti, v přijaté a sdílené lásce a těšit se, jako svatý František, ze sladkosti setkání s ním.

2. Společné poslání v péči o nemocné

Svatý Lukáš pokračuje tím, že Samaritán „pocítil soucit“. Mít soucit znamená prožívat hluboký cit, který vede k činu. Je to pocit, který pramení z nitra a vede k angažovanosti vůči utrpení druhých. V tomto podobenství je soucit charakteristickým rysem aktivní lásky. Není teoretický ani sentimentální, ale promítá se do konkrétních činů. Samaritán se přiblíží, ošetří rány, postará se o raněného a pečuje o něj. Ale pozor, nedělá to sám, individuálně. „Samaritán objevil hostinského, který se mohl o toho muže postarat. Také my jsme povoláni spojit se jako rodina, která je silnější než souhrn jednotlivých malých členů.“ Sám jsem ve své zkušenosti misionáře a biskupa v Peru zakusil, jak mnozí lidé sdílí milosrdenství a soucit podobně jako Samaritán a hostinský. Rodinní příslušníci, sousedé, zdravotníci, lidé zapojení do pastorační péče ve zdravotnictví a mnoho dalších, kteří se zastaví, přiblíží, ošetří, odvezou, doprovodí a nabídnou, co mají, dávají soucitu sociální rozměr. Tato zkušenost, která se uskutečňuje v síti vztahů, přesahuje pouhé individuální úsilí. V apoštolské exhortaci *Dilexi te* jsem proto péči o nemocné označil nejen za „důležitou součást“ poslání církve, ale také za autentický „církevní úkon“ (č. 49). Citoval jsem v ní svatého Cypriána, abych ukázal, jak v této dimenzi můžeme prověřit zdraví naší společnosti: „Tato epidemie, tato morová rána, která se jeví jako strašná a zhoubná, zkouší spravedlnost každého z nás a prověřuje city lidstva: zda zdraví slouží nemocným, zda příbuzní s úctou milují své blízké, zda páni mají soucit se svými služebníky, jimž je zle, zda lékaři neopouštějí nemocné, kteří žádají o pomoc.“

Být jedno v tom Jediném znamená cítit se skutečně jako členové jednoho těla, v němž podle svého povolání neseme Pánův soucit s utrpením všech lidí. 9 Navíc bolest, která nás dojíhá, není bolestí cizí, je to bolest člena našeho vlastního těla, o kterého se máme podle příkazu naší Hlavy starat pro dobro všech. V tomto smyslu se ztotožňuje s bolestí Kristovou, a pokud je křesťansky obětována, urychluje naplnění modlitby samotného Spasitele za jednotu všech.

3. *Vždy vedení láskou k Bohu, abychom se setkali sami se sebou a s našimi bratry*

V dvojím přikázání: „Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou silou i celou svou myslí a svého bližního jako sám sebe“ (Lk 10, 27), můžeme rozpoznat prvenství lásky k Bohu a její přímý dopad na způsob, jakým člověk miluje a navazuje vztahy ve všech jejích rozměrech. „Láska k bližnímu je hmatatelným důkazem opravdovosti lásky k Bohu, jak dosvědčuje apoštol Jan: „Boha nikdo nikdy nespátlil. Když se milujeme navzájem, Bůh zůstává v nás a jeho láska je v nás přivedena k dokonalosti. [...] Bůh je láska; kdo zůstává v lásce, zůstává v Bohu a Bůh zůstává v něm (1 Jan 4, 12–16)““. Ačkoli je předmět této lásky odlišný: Bůh, bližní a my sami, a v tomto smyslu je můžeme chápat jako odlišné lásky, jsou vždy neoddělitelné. Prvenství Boží lásky znamená, že člověk jedná bez osobního zájmu nebo odměny, ale jako projev lásky, která přesahuje rituální normy a promítá se do autentického uctívání: sloužit bližnímu znamená fakticky milovat Boha.

Tato dimenze nám také umožňuje pochopit, co znamená milovat sebe sama. Znamená to zbavit se zájmu zakládat své sebevědomí nebo pocit vlastní důstojnosti na stereotypech úspěchu, kariéry, postavení nebo původu a znovubyjít své místo před Bohem a bratrem. Benedikt XVI. řekl, že „lidské stvoření má duchovní přirozenost a realizuje se v meziosobních vztazích. Čím autentičtěji je žije, tím více dozrává také jeho osobní identita. Člověk se neuskutečňuje tím, že se izoluje, ale tím, že navazuje vztahy s druhými a s Bohem“.

Drazí bratři a sestry, „skutečným lékem na rány lidstva je životní styl založený na bratrské lásce, která má svůj kořen v lásce Boží“. 16 Upřímně si přeji, aby v našem křesťanském životním stylu nikdy nechyběla tato bratrská, „samaritánská“, inkluzivní, odvážná, angažovaná a solidární dimenze, která má své nejhlubší kořeny v našem spojení s Bohem, ve víře v Ježíše Krista. Zapálení touto Boží láskou se budeme moci skutečně obětovat pro dobro všech trpících, zejména našich nemocných, starých a strádajících bratří.

Povznesme svou modlitbu k Panně Marii, Uzdravení nemocných; prosíme o její pomoc pro všechny, kteří trpí, kteří potřebují soucit, naslouchání a útěchu, a prosíme o její přímluvu touto starobylou modlitbou, která se recitovala v rodinách za ty, kdo jsou nemocní a trpí bolestí:

Sladká Matko, neodcházej,
neodvracej ode mě svůj pohled.
Pojď se mnou kamkoli a nikdy mě nenechávej samotného.
Ty, která mě vždy chráníš
jako moje pravá Matka,
učiň, ať mi žehná Otec,
Syn a Duch Svatý..

Z celého srdce uděluji své apoštolské požehnání všem nemocným, jejich rodinám i těm, kteří se o ně starají, zdravotnickým pracovníkům, lidem zapojeným do zdravotnické pastorační péče a zvláště těm, kteří se účastní tohoto Světového dne nemocných.

***"Když jsem šel k Janu Pavlu II.,
vždy jsem musel mít připraveny
aspoň dva vtipy"***

TOMÁŠ KARDINÁL ŠPIDLÍK, S.J.,
čestný občan Pustiměře

I.

„Pepíčku, proč jsi nebyl včera ve škole?“ spustí učitelka na žáka. „Protože tatínek měl pohřeb a maminka rodila.“ – „Nelži to samé jsi mi tvrdil i před týdnem!“ – „Nelžu, paní učitelko, maminka je porodní asistentka a táta je hrobař!“

II.

Americký národ je výborným příkladem národa, který přešel od barbarství k dekadenci, aniž by poznal civilizaci. (*Albert Einstein*)

III.

Ženy, nelamte muži srdce, má jen jedno! Na druhou stranu, kostí má 206...!

IV.

Vítězové pijí od radosti, poražení od žalu a Moraváci pijí od rána!

V.

Turek s Macinkou a Okamurou letí v letadle. Začnou se sázet o to, kdo z nich udělá větší radost českému národu. „Já,“ povídá Macinka „shodím dolů deset milionů.“ „Kdepak, ty, ale já,“ povídá Turek, „vyhodím miliardu.“ Nato Okamura opáčí: „Já vyhodím třetinu rozpočtu!“ Pilot to už nemůže poslouchat a říká: „Já vás vyhodím všechny tři a českému národu udělám radost největší!“

VI.

V domě jednoho váženého soudruha se přemnoží krysy. Soudruh neváhá a zavolá deratizátora. A po jeho příjezdu a inspekci domu deratizátor praví: „Nejrychlejší způsob, jak se jich zbavit, je jim zavést komunismus“. Soudruh nechápavě odpoví: „A proč zrovna komunismus?“ Deratizátor: „No protože polovina uteče a zbytek pojde hladý“.

VII.

I povzdech si kmet, věků znalý, a moudře praví: „Někdy politika, co kráva na střeše se může zdát - nevíte, jak se tam to hovado dostalo, a už vůbec netušíte, jak ho sundat.“

A tak závěrem třeba přát všem,
by Nový rok, doma i všude, byl lepší, než bude.

POŘAD BOHOSLUŽEB: 1. - 8. února 2026

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 1. února	4. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00	za živou a zemřelou rodinu PLISKOVU
		DRYSICE 9.30	za + Jana KLUDÁKA, manželku, dvě dcery, dva zetě, vnuka, a dar zdraví pro rodinu
		PODIVICE 11.00: na poděkování Pánu Bohu za přijatá dobrodiní, s prosbou o ochranu Panny Marie a dary Ducha Svatého pro rodinu a přátele	
		TOPOLANY 17.00	za + Františka PROVAZNÍKA s prosbou o Boží požehnání pro živou rodinu
PONDĚLÍ 2. února	SVÁTEK UVEDENÍ PÁNĚ DO CHRÁMU (Hromnice) ŽEHNÁNÍ SVÍCÍ A PRŮVOD	PODIVICE 8.00: za + sestřičky dominikánky, které působily v Podivicích a za nová kněžská a řeholní povolání	
		PUSTIMĚŘ 17.00	za nová kněžská a řeholní povolání
ÚTERÝ 3. února	SV. BLAŽEJ, BISKUP A MUČ. SVATOBLAŽEJSKÉ POŽEHNÁNÍ	PODIVICE 8.00	za živou a zemřelou rodinu ŠÉNOVU a DRAGONOVU
STŘEDA 4. února	STŘEDA 4. TÝDNE V MEZIDOBÍ	DRYSICE 17.00	na poděkování za přijatá dobrodiní pro rodinu POLÁCHOVU
ČTVRTEK 5. února	SV. AGÁTA, PANNA A MUČEDNICE	PODIVICE 8.00	za nová kněžská a řeholní povolání
PÁTEK 6. února	SV. PAVEL MIKI A DRUHOVÉ, MUČEDNÍCI PRVNÍ PÁTEK V MĚSÍCI	PUSTIMĚŘ 17.00	za + Jaroslava a Marii VAKRČKOVY, dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu
SOBOTA 7. února	SOBOTNÍ PAMÁTKA PANNY MARIE	PODIVICE 8.00	za živé a zemřelé členy živého růžence
NEDĚLE 8. února	5. NEDĚLE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 8.00: za + Františka a Ludmilu ADAMCOVY, syna Františka, sourozence, a rodiče z obou stran	
		DRYSICE 9.30	za + Helenu KVĚTÁKOVOU, manžela, živou a + rodinu
		PODIVICE 11.00: za + Annu SUCHÁNKOVOU, manžela, zemřelou rodinu MATOUŠKOVU a duše v očistci	
		TOPOLANY 17.00	za + rodiče KROUPOVY, zetě, dceru a Boží požehnání pro živou rodinu
	SV. JOSEFÍNA BAKHITA, PANNA		

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXIII. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSE, PODIVICE, TOPOLANY (tel. 517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední. Díky sponzorům dotovaná cena: 30,- Kč/ks. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

POŘAD BOHOSLUŽEB: 8. - 15. února 2026

DEN	LITURGIE	FARNOST	ÚMYSL MŠE SV.
NEDĚLE 8. února	5. NEDĚLE V MEZIDOBÍ SV. JOSEFÍNA BAKHITA, PANNA	PUSTIMĚŘ 8.00:	za + Františka a Ludmilu ADAMCOVY, syna Františka, sourozence, a rodiče z obou stran
		DRYSICE 9.30	za + Helenu KVĚTÁKOVOU, manžela, živou a + rodinu
		PODIVICE 11.00: za + Annu SUCHÁNKOVOU, manžela, zemřelou rodinu MATOUŠKOVU a duše v očistci	
		TOPOLANY 17.00	za + rodiče KROUPOVY, zetě, dceru a Boží požehnání pro živou rodinu
PONDĚLÍ 9. února	PONDĚLÍ 5. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 17.00	za živou a +rodinu BENÍČKOVU, MAHDALOVU, ZELENKOVU
ÚTERÝ - 10. února: SV. SCHOLASTIKA, PANNA			
STŘEDA 11. února	PANNA MARIA LURDSKÁ SVĚTOVÝ DEN NEMOCNÝCH PODIVICE, DRYSCICE: UDÍLENÍ SVÁTOSTI NEMOCNÝCH	PODIVICE 8.00	za nemocné a trpící ve farnosti a obci Podivice
		DRYSICE 17.00	za nemocné a trpící ve farnosti a obci Drysice
ČTVRTEK 12. února	ČTVRTEK 5. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PODIVICE 8.00	za dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu BENÍČKOVU
PÁTEK 13. února	PÁTEK 5. TÝDNE V MEZIDOBÍ	PUSTIMĚŘ 17.00: za + Marii a Břetislava NAVRÁTILOVY a Boží požehnání pro rodinu	
SOBOTA 14. února	SV. CYRIL (+14.2.869), MNICH A SV. METODĚJ, BISKUP - SVÁTEK SV. VALENTIN, BISKUP A MUČ	PODIVICE 8.00	za + Dominika TRÁVNÍČKA, živou a zemřelou rodinu
NEDĚLE 15. února	6. NEDĚLE V MEZIDOBÍ TOPOLANY: UDÍLENÍ SVÁTOSTI NEMOCNÝCH	PUSTIMĚŘ 8.00	za živou a zemřelou rodinu PŘEROVSKOU
		DRYSICE 9.30: za + Ludmilu a Jana RACLAVSKÝCH, Marii a Pavla ŠEVČÍKOVY, Tomáše OSIKOVSKÉHO, dar zdraví a Boží požehnání pro rodinu	
		PODIVICE 11.00: za + Marii ZBOŘILOVOU, manžela, rodiče, bratra a Boží požehnání pro živou rodinu	
		TOPOLANY 17.00	za nemocné a trpící ve farnosti a obci Topolany

FARNÍ INFORMÁTOR, XXXIII. ročník, týdeník pro vnitřní potřebu farností PUSTIMĚŘ, DRYSCICE, PODIVICE, TOPOLANY (tel.517356351, 723593106. Email: josef.benicek@seznam.cz). Vychází každou neděli díky Božímu požehnání, mému namáhání a vašemu finančnímu přispívání. Na mě pamatujte v modlitbě, na příspěvek u pokladny v kostele – „Příspěvky na Farní Informátor“ označené (resp. na účet farnosti u ČS a.s., Vyškov, č.ú.: 1560129309/0800), neboť bez toho, jak každý nepochybně ví, by letošní ročník mohl být i poslední.
Díky sponzorům dotovaná cena: 30,-Kč/ks. Tisk: MORAVIATISK spol s r.o. Ve formátu pdf na <http://www.pustimer-farnost.cz>.

PEREGRINATIO AD FONTES PACIS

26. ČERVNA – 8. ČERVENCE 2026

PÁTEK, 26. ČERVNA
PUSTIMĚŘ: mše svatá
v chrámu sv. Benedikta,
CAVALLINO TREPORTI,
nocleh s polopenzí.

SOBOTA, 27. ČERVNA
BENÁTKY. Lodí k "perle
Jadranu"- městu sv. Marka,
sv. Lucie, sv. Rocha, ...
Pobyt u Jaderského moře.
Nocleh s polopenzí.

NEDĚLE, 28. ČERVNA

LA VERNA. Hora stigmat sv. Františka, **SANTA MARIA
DEGLI ANGELI** – nocleh s polopenzí ve stínu Porziuncoly.

**PONDĚLÍ,
29. ČERVNA**

ASSISI – pouť ve
šlépějích
sv. Františka, San
Damiano, ... sv.
Klára,
sv. Carlo Acutis.

Nocleh s polopenzí.

ÚTERÝ, 30. ČERVNA

NORCIA – rodiště sv. Benedikta.
CASCIA – sv. Rita, patronka nemožného.
ORTONA – sv. Tomáš, „nevěřící“ apoštol
MONTE SANT'ANGELO – svatyně
sv. Michaela, archanděla. Noc s polopenzí.

evangelisty. Nocleh s polopenzí.

PÁTEK, 3. ČERVENCE

AMALFI – lodí k sv. Ondřeji, rybáři z Galileje.
Odpoledne u moře. Noc s polopenzí.

NEDĚLE, 5. ČERVENCE

FORTE COLOMBO, františkánský Sinaj.
GRECCIO, svatyně prvních jeslíček.

BOLSENA, bazilika sv Kristýny – místo eucharistického zázraku. Nocleh s polopenzí.

STŘEDA, 1. ČERVENCE

MONTE SANT'ANGELO – pouť do „nebeské baziliky“ Knížete vojska nebeského. Den u moře – Manfredonský záliv. Oběd u moře, nocleh s polopenzí.

ČTVRTEK, 2. ČERVENCE

SAN GIOVANNI ROTONDO
– pouť k sv. Piu z Pietrelciny.
SALERNO – katedrála sv. Matouše,

SOBOTA, 4. ČERVENCE

MONTECASSINO – SUBIACO,
Pouť k Patronu Evropy, sv. Benediktu.
Noc s polopenzí.

PONDĚLÍ, 6. ČERVENCE

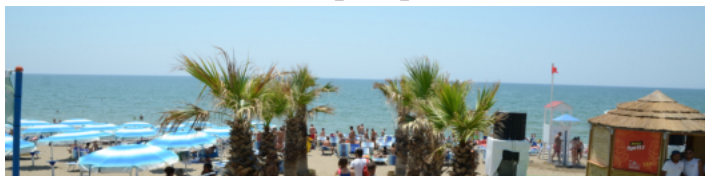
ORVIETO, kaple sv Korporálu v katedrále:
jeden z nejkrásnějších chrámů italské gotiky.

CIVITÁ DI BAGNOREGGIO,

rodiště sv. Bonaventury,
autora životopisu sv Františka.

BOLSENA, koupání v jednom z největších
vulkanických jezer Evropy.

Nocleh s polopenzí.

★ **ÚTERÝ, 7. ČERVENCE**

BOLOGNA, pouť k sv. Dominiku.

PADOVA, svatyně sv. Antonína.

Nocleh s polopenzí.

STŘEDA, 8. ČERVENCE

PADOVA, bazilika sv. Justiny.

Te Deum u Archy sv. Lukáše, evangelisty. Návrat do vlasti.

EX TOTO CORDE PŘIJMĚTE POZVÁNÍ NA PŘÁTEL PUTOVÁNÍ

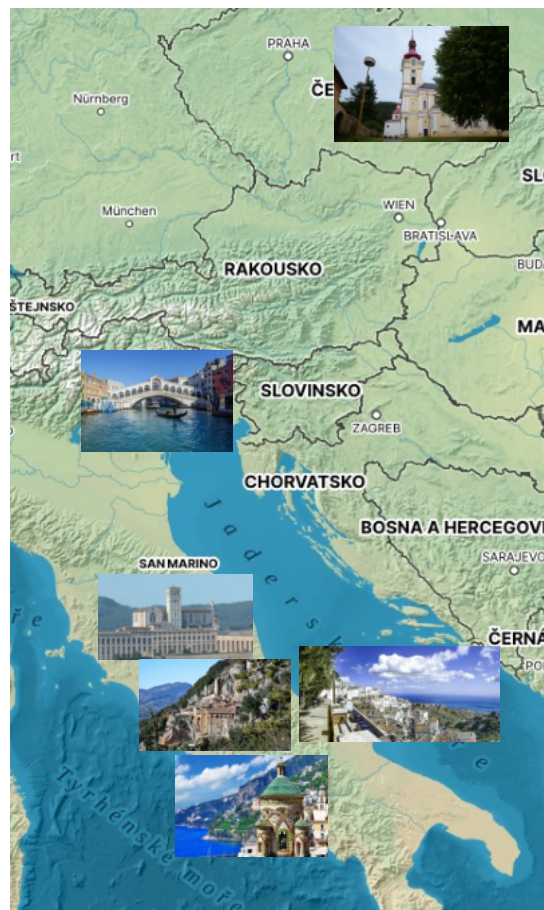

DOPRAVA: LUXUSNÍ BUS SCANIA IRIZAR I8
LOŽ: Cavallino-Benátky a zpět ★ Salerno-Amalfi a zpět

UBYTOVÁNÍ: hotelové pokoje: 12 nocí s polopenzí:
Venezia, Assisi, Monte Sant'Angelo, Salerno, Subiaco,
Bolsena, Padova (*snídaně a večeře*), 1x oběd u moře.

CENA - 27.000,-Kč: doprava, ubytování, pobytové
taxy, vjezdy. Nezahrnuje cestovní pojištění, plážový servis.

PŘIHLÁŠKY: DR. JOSEF BENÍČEK, FARÁŘ PUSTIMĚŘSKÝ ★ DRYŠICE 115, 683 21 PUSTIMĚŘ
☎ 517.356.351 ★ MOBIL: 723.593.106 ★ EMAIL: josef.benicek@seznam.cz ★ WEB: pustimer-farnost.cz

„Učiň mě, Pane, nástrojem svého pokoje“

SV. FRANTIŠEK Z ASSISI
„ALTER CHRISTUS“
(1182-1226)

